

spolupráce • projekty • lidé • dotace • granty • peníze

ZPRAVODAJ

2/2017

Místní akční skupiny Posázaví

Jak se letos uklízela řeka Sázava

Sázavským sklárnám je 180 let

Basketbal v Benešově žije!

*Hrad Zlenice se opět
vrací do života*

Díky všem, kteří již po dvanácté drželi rytmus s Čistou řekou Sázavou!!!

Pod vedením obecně prospěšné společnosti Posázaví a závěrečným večerem pro dobrovolníky jsme v pátek 26. května na zahradě Společenského centra Týnec uzavřeli a oslavili 12. ročník projektu Čistá řeka Sázava a poděkovali všem, kteří společně s námi šli příkladem ostatním. Rytmus s námi letos drželo kolem tří tisíc dobrovolníků a neodradilo je ani letošní chladné počasí a místy i vytrvalý déšť. Stovky rukou sesbíraly bezmála 39 tun odpadků a ukázalo se, že se do práce kolem řeky a nejen kolem ní pustíme i za rok. Vlastně přípravy na 13. ročník už jsou v plném proudu. Není to totiž zdaleka jen o jednom víkendů či týdnu v roce! A i když odpadků na tuny neubývá, všichni jsme se shodli, že kolem řeky už bývá čisto a až na pár výjimky ani nevznikají nové skládky a z toho máme všichni velkou radost!

I letošní ročník přinesl další radosti a posuny v myšlení lidí. Mám velkou radost, že se

Michalem Kaňkou a Petrem Brukem věnovali jeden svůj trénink Benešovskému potočku. Pod vedením Honzy Kellnera, který se k nám připojil už v roce 2012, vzniklo i krátké video. Můžete ho zhlédnout na webových stránkách www.cistarekasazava.cz, tak jako spoustu dalších videí. I městem Benešov a jeho okolím v rámci projektu Zdravé město Benešov prošla spousta dobrovolníků. Ani jim zřejmě není jedno, jak vypadají místa, kde žijí, a to je fajn.

„Čistá řeka Sázava“ se stává nástrojem, jak ovlivnit myšlení lidí a vzbudit v nich vnitřní motivaci. Dává odpovědi na spoustu „proč“. Jen tak se v budoucnosti nebudeme topit v odpadcích a zachováme si důstojné životní prostředí, ve kterém se nám bude dobře žít!

Baví mě, že každá parta přijde vždy s něčím novým, že přinese sama nějakou hodnotu navíc. První úsek z Kácova pod vedením Soni Křenové a Petra Lungy a s velkou zásluhou Daliho a Aničky si letos dal tu práci a odpadky vytrídil – léta jsem poslouchala,

vtipný a motivační film – grotesku. Určitě ji budete moci časem zhlédnout na facebooku nebo na webových stránkách a uvidíte sami, co všechno se dá stihnout.

Příkladem jde i město Sázava, které v rámci Zdravých měst vyčistili obyvatelé města, ale především děcka ze Základní a mateřské školy. Metál by si zasloužila děvčata z party kolem Ivanky Danešové a Bohunky Bouškové, která kolikrát i sama uklízejí všechny přístupové cesty do Sázavy a snad jim příští rok pomůže více rukou – holky, díky! A samozřejmě nesmím zapomenout ani na partu obyvatel pod vedením Evžena Zemana, která se již po několikáté postarala o Jevanský potok.

Na čtvrtém úseku ze Zlenic do Týnce se k nám letos nově přidali prvňáčci z Pyšel, což je velká zásluha Olgy Machkové – Olgo, díky. Vážím si všech pedagogů, kteří s dětmi takto pracují i nad rámec svých úvazků a povinností. Díky i čerčanské škole a celé partě čtvrtého úseku, že i tyhle prcky umí vzít mezi sebe a jít jim příkladem.

Ale medaili by si letos zasloužilo město Týnec v čele s Martinem Kadrnožkou a Martinou Höhnovou. Nejenže se přidali do projektu Zdravých měst, ale zorganizovali spoustu akcí pro místní školáky i obyvatele města, kde jim ukázali, že prostředí, kde žijeme, jim není lhostejné. Pár akcí v Týnci jsem se letos zúčastnila a co na tom bylo nejvíce? Všechno, co jsem tam zažila, co dělali a říkali, jsem jim věřila! Protože v tom měli i svá srdce. Můžete se sami přesvědčit v Bistru&Cafe Příběhů u řeky. Ještě během měsíce června se můžete podívat na výstavu děl dětí z Týnce, které zpracovaly své příběhy, proč tohle všechno dělají. A děvčatům z Bistra Aničky a Radce moc díky za podporu a za poskytnuté zázemí!

Nejvíce fyzické práce opět odvedl pátý úsek z Týnce do Pikovic pod vedením Martina Moravce. Mají asi tu nejtěžší práci a ještě zvládnou mezi sebe vzít spoustu nevodáků a zapojit je a „nakazit“. Tradičně jim v tom pomáhala křehká škola stejně jako skauti na Žampachu nebo Okrašlovací spolek z Jílového.

Vím, určitě jsem nevyjmenovala všechny, ale snad to trochu nahradí seznam všech dobrovolníků a partnerů na dalších stránkách.

foto Olga Spátová

k nám kromě hasičů a mateřských center stále více připojují chataři, rybáři, myslivci a další spolky, ale hlavně více a více škol, které mají navíc podporu svých zřizovatelů – měst a obcí. Ať už je to Kácov, Divišov, Sázava, Stříbrná Skalice, Jevany, Vyžlovka, Čerčany, Týnec, Krhanice a další a nově i město Benešov. Dochází jim, že i oni se mohou podílet na výchově nových generací a vést je tak k ohleduplnému chování k prostředí, kde žijí. Možná si to už i spočítali, kolik jednou ušetří z rozpočtu za úklidové čety. Naším cílem přece není uklízet po někom, nebo sepletu?

Potěšilo mě, že se letos prvně přidali i sportovci, a to starší žáci z hokejového klubu HC Benešov, kteří společně se svými trenéry

že to v našich podmínkách nejde, a dívejte, jde to! Díky jim za inspiraci.

Jsem někdy až překvapená, z jaké dálky se k nám připojují lidi, aby zažili atmosféru takové akce, a jak já říkám „nakazili se“, jako nová partička dobrovolníků ze severních Čech, která nám přijela pomoci na druhý úsek z Českého Šternberka do Sázavy. Inspirojeme tak lidi z celé republiky, nejen obyvatele Posázaví. I to je naším úkolem.

Ale neuvěřitelně mě zasažl letos třetí úsek v Sázavě, kde jsme na jejich kreativitu a tvořivost už zvyklí, ale letos se pustili jednak do nesnadné práce vyčistit těžce dostupný svah pod silnicí na Uhlířské Janovice – skvělá práce, ale ještě u toho stihli natočit velice

Vážím si opravdu všech, kterým naše okolí není lhostejné. Samozřejmě bez partnerů – obcí, měst a podnikatelů, ale i drobných dárců by tohle všechno nebylo – DĚKUJEME! A nebylo by to ani bez celého týmu Posázaví v čele s Bohunkou a Vaškem. Jsem ráda, že Posázaví vedou tak, jak vedou, a to nejen co se týká tohoto projektu. Díky za obětavou práci všem zásobovačům Marušce, Standovi, Martině, Radkovi, druhé Marušce a Zuzce, Ivance, Bohunce, kapele SPB a všem, kteří nám půjčují lodě! Díky HEYRadiu za skvě-

lou propagaci a sdílení a díky i naší patronce Anetě Langerové a celému jejímu týmu.

Projekt Čistá řeka Sázava vstoupil před dvěma roky do druhého desetiletí a začíná se blýskat na lepší časy. Už dávno se nehoníme jen za tunami odpadků. Čím dál víc lidí se totiž začíná zajímat o místa, kde žijí. Společně měníme myšlení lidí. Snažíme se je motivovat k ohleduplnému chování k přírodě a vychovávat tak další generace.

Denisa Cibulková

ČISTÁ ŘEKA SÁZAVA 2018

13. ročník se uskuteční 6. až 8. dubna

„Prostředí, ve kterém žijeme, ovlivňuje náš každodenní život. Naše chování, náladu, energii i zdraví. Hýčkejme přírodu stejně tak, jako hýčká ona nás, a chraňme své okolí, aby v něm bylo dobře i nám samotným.“

Aneta Langerová, patronka projektu

Zásobovací týmy – nenápadní pomocníci

K Čisté řece Sázavě patří neodmyslitelně stejně jako party dobrovolníků. Ale na rozdíl od nich je tolik vidět není. Přesto jsou v soukollí tradičního jarního úklidu nepostradatelní. Říká se jim zásobovací týmy. A svému jménu se ctí vždy dostojí – jsou těmi, kteří dobrovolníky nasatí, napojí, vybaví pytlí a rukavicemi, tričky, zajistí jim ubytování, seženou pro ně suché oblečení, převezou jejich auta z místa A do místa B..., prostě udělají, co jim na očích vidí. Ruku v ruce (nebo vlastně

kolo v kole) se zásobovací týmy jedou také řidiči aut převážejících lodě a svážejících odpad. Ani bez nich by se to hemžení neobešlo. A kdože jsou ti neviditelní nepostradatelní?

1. úsek (Kácov–Malovidy): Zuzka Matoušková, Maruška Matoušková, Dalibor a Anička Zímovi a Standa Vojta

2. úsek (Malovidy–Sázava): Maruška Škvorová, Standa Vnouček, Martin Sopr a David Poustka

3. úsek (Sázava–Zlenice): Ivanka Danešová, Bohunka Boušková, Petr Žarka, Martin Žemlička, Petr Kovačka, Ondřej a Martin Mošnovi

4. úsek (Zlenice–Týnec nad Sázavou): Martina Höhnová, Radek Dvořák, Jaromír Biolek, Dušan Otrádovec

5. úsek (Týnec nad Sázavou–Pikovice): Bohunka Zemanová, Vašek Pošmurný, Jaromír Biolek, Roman Zoul

Skalní a taky nepostradatelný člen dobrovolnické party mezi Kácovem a Malovidy

Patří k nejstarším „dobrovolníkům“, kteří se vydali pomoci řece Sázavě od odpadků. A nebyla tu poprvé – přehlédnout a hlavně přeslechnout ji nešlo ani v minulých letech. A přestože už má na krku pár křížků, jako vždy patřila k nejpracovitějším. A co víc – všude byla včas, nezkazila žádnou randu, skoro nic nechtěla (jen trochu „tekuté“ stravy), nezhřala na počasí (jen si mile „brblala“ pod vousy) a všude byla zaslouženě středem pozornosti (netrpělivě ji vyhlíželi zejména dobrovolníci). Jen škoda, že nemá žádné jméno. Ale stačí říct „vejtraska, větriska nebo ventra“ a nejen zasvěcení mají jasno. Tím nepostradatelným členem týmu na 1. úseku (Kácov–Malovidy) byl starý dobrotý nákladák Praga V3S, který pomáhal odvážet nasbírané odpadky na skládku.

„Čistou řeku Sázavu jede popáté nebo šesté, mám ji asi sedm let, přivezl jsem si ji

z podhůří Orlických hor od kluka, který s ní vozil palivové dříví,“ říká majitel a řidič v jedné osobě Standa Vojta. „Akorát ji opečovávám, aby mi co nejdéle vydržela a posloužila,“ říká s úsměvem.

Jedním dechem ale přiznává, že jsou „vejtrasky“ jeho srdeční záležitostí. Nelze se tedy divit, že je

majitelem šesti těchto aut. První z nich koupil před 12 lety. „Byla to „dílna“ s generátorem elektrické energie, má v sobě generátor, který by utáhl horskou chatu. Čeká na to, až budu mít chuť a náladu, udělám si z ní nějaký luxusní „obytnáček“ – má i kamínka, do kterých se přikládá zvenku, aby se uvnitř nekouřilo...“

Pak mám hlavně sklápěčky, na kterých vozím různý materiál třeba při úpravách lesních cest – jiná auta by tam nezajela. Měl jsem i větší, třeba tatry, ty jsou ale velké, těžké a mnohdy neohrabané,“ dodal Standa Vojta.

Z šestice pragovek, které má ve svém vozovém parku, jsou běžně v provozu tři, čtyři. Jména jim ale až na jednu výjimku nedává. „První sklápěčka, kterou jsme před lety přivezli z východních Čech, táta říká „babička“.

Ta už toho odtahala, je to člen rodiny, auto, které nikdy neprodáme. Kupci by byli, ale hodnota těch aut se penězi nedá vyčíslit,“ říká Standa Vojta.

Praga V3S se mu osvědčila i při převozu malých bagrů, s nimiž vyráží za prací k zákazníkům. Kontejnerová auta ho v tomto případě zklamala. „Ve finále člověk zjistí, že jsou kontejnerová auta stavěná pro silnici a když potřebuju, aby jezdila v terénu, tak to nefunguje,“ zdůvodnil, proč dává přednost pragovkám. „Sice nejsou tak rychlé, ale když zaprší nebo nasněží, nikdo na ně nemá. Pomáhám s nimi třeba v zimě odklízet sněh,“ dodal.

Neprodejným exemplářem je podle něj i „vejtraska“, s níž každoročně rozšiřuje řadu dobrovolníků Čisté řeky Sázavy. „Dostane akorát nový kabát a musím ji trochu motoricky „poštelovat“. Ale to jsou běžné věci,“ dodává Standa Vojta.

Legendární Praga V3S, nezníčitelný nákladní automobil schopný zdotat i mimořádně těžký terén, se vyráběl od roku 1953 do konce 80. let 20. století. Existoval v různých variantách pro vojenské i civilní využití – se skříňovými, jeřábovými nebo cisternovými nástavbami, jako pojízdná dílna, valník nebo velkoobjemový sklápěč. Prodávaly se i varianty s vysokozdvížnou plošinou. Vůz patřil k nejlepším nákladním terénním vozidlům své doby a československá armáda ho využívala více než půl století.

jt

Radvanické předškoláky úklid pořád baví

Za pytle odpadků, které předškoláci z Mateřské školy Radvanice letos nasbírali kolem potůčku Dolíška a podél cest, by se nejeden z nich hravě schoval. A to zde neuklízeli poprvé! Pravda, v porovnání s minulými roky nepořádku viditelně ubylo, stále je však co uklízet. A stále to děti baví, říká ředitelka školky Helena Soustružníková.

Díky ní se před několika lety radvaničtí předškoláci stali členy týmu Čisté řeky Sázavy. Projekt znala Helena Soustružníková ze svého předchozího zaměstnání – jako učitelka Základní školy speciální v Uhlířských Janovicích každoročně chodila s žáky uklízet řeku v Sázavě. Po svém „přestupu“ do radvanické školky v tom automaticky pokračuje. Do této činnosti se ochotně zapojila i její kolegyně, paní učitelka Petra Novotná, se kte-

rou tvoří výborný tým. „Nejprve jsme s předškoláky doprovázeli jejich starší kamarády od sázavského mostu po tábořiště U Hrocha a mapovali terén. Pak jsme se do úklidu zapojili sami a začali se starat o okolí školky. Na vycházky teď chodíme s igelitovými taškami, do kterých děti sbírají, co do přírody nepatří,“ popsala Helena Soustružníková.

V roce 2015 s dětmi uklidili velký úsek kolem Dolíšky a stezku mezi Radvanicemi a křižovatkou na Budín. „Úlovy“ byly impozantní – nechyběla mezi nimi ani televizní obrazovka! Postupně, a snad i definitivně, se jim k radosti všech podařilo odstranit také černou skládku u Dolíšky. Loni se pustili do úklidu autobusových zastávek v Radvanicích a Nechybě. Letos se opět vrátili k Dolíšce, a když zjistili, že je tam odpadků málo,

vydali se čistit příkopy podél silnic do Čekanova, Benátek a Mělníka. „Ke každé obci jsme vyčistili úseky dlouhé zhruba 1,5 kilometru. Sbírali jsme hlavně igelity a plastové lahve. Nejvíce jich bylo směrem na Benátky, asi proto, že je to víc frekventovaná silnice a řidiči neváhají odpadky vyhazovat za jízdy z aut,“ dodala Helena Soustružníková.

Zapojení do projektu Čistá řeka Sázava je pro radvanické předškoláky součástí environmentálního vzdělávání, které ocenila i Česká školní inspekce. „Plusové“ body školce udělila zejména za to, že výchovu k ohleduplnému chování k životnímu prostředí nemá jen na papíře, ale nenásilně ji uplatňuje i v praxi.

Podle Heleny Soustružníkové se děti úklidem veřejných prostranství baví a zároveň vzdělávají. „Když pak někde vidí odpadky, třeba i za jízdy autem, nutí rodiče, aby zastavili a sebrali je,“ směje se. Mrzí ji však, že tento zdravý návyk některé děti po přestupu do školy ztratí. „Asi to k určitému věku patří. Věřím ale, že většina našich předškoláků si ho s sebou odnese až do dospělosti,“ uzavřela Helena Soustružníková.

Radvanickou mateřskou školu navštěvuje 28 dětí, a přestože nemá své webové stránky, zájem o místa v ní převyšuje nabídku. Podle Heleny Soustružníkové už ale školka svůj vstup do virtuálního světa připravuje. A určitě se v něm najde místo i pro zprávy o činnosti jejich malých dobrovolníků při úklidu veřejných prostranství.

Co všechno se dá najít v trávě na břehu Sázavy

I když byly plné vody, do hodinek s vodotryskem měly daleko. Přesto patří k nejkurióznějším úlovkům letošního jarního úklidu. Opuštěný zlatý náramkový strojek času našel při honbě za odpadky v trávě na břehu řeky Sázavy Pepa Husenica st. Pěkně ho umyl, vysušil, vyleštil... ale nerozhodil. Možná hodinky někomu scházejí. Pokud je původní majitel pozná a touží se s nimi třeba z nostalgie opět setkat, ať se přihlásí!

To bankovka zajímavé nominální hodnoty s portrétem prvního československého prezidenta asi nikomu scházet nebude. Na první pohled je totiž zřejmé, že je to atrapa. Ale nevadí. Nálezci se možná při pohledu na zmuchlaný papírek povědomých rysů rozbušilo srdce. Věříme ale, že mu pak trochu kruté poznání nepřivodilo zdravotní kolaps.

jt

Třídít je těžké, nikoli nemožné!

Ano, těžké, zvláště v nelehkých podmínkách jarního úklidu řeky Sázavy a jejího okolí. Ale není to nemožné! Dobrovolníci na úseku z Kácova do Malovid to vzali opravdu z gruntu a možná to byla pro ně i výzva? Každopádně pod vedením Soni Křenové a za velké pomoci Aničky a Dalího Zimových si dali tu práci a velkou část sesbíraného odpadu také vytřídili. A s jakým výsledkem? Tady je malá rekapitulace: 18 pytlů plastů, 2 pytle skla, 3 pytle papíru, 1 barel plechovek, 1 vzkaz v lahvi, 1 plastová klouzačka a taška plastových víček.

A to mě na tomto projektu baví, že každý může přidat něco navíc, vnést nový nápad, dát naději, přijmout výzvu a na nás organizátorech je, abychom jim k tomu pomohli připravit podmínky, jak nejlépe umíme. Je to jako s dětmi. Také mi připadá, že po letech mateřství stejně vychovávají ony mě a ne já je. A stejně je to s dobrovolníky. Každý rok od nich dostanu lekci a zase se posuneme kousek dál. Moc vám za to děkuju a jste velkou inspirací pro mě i ostatní!

Denisa Cibulková

Od Čisté řeky Sázavy ke Zdravému městu

Projekt Čistá řeka Sázava si za 12 let existence vybudoval širokou základnu skalních fanoušků. Potěšitelné je, že je mezi nimi také hodně obcí a měst – a co víc – neomezuji se na pouhý úklid řeky a jejího okolí. Snaží se ukázat obyvatelům důležitost ohleduplného chování k životnímu prostředí. Jako třeba města Sázava a Týnec nad Sázavou, která se zapojila také do kampaně Zdravá města a u příležitosti Dne Země připravila program pro školy i veřejnost.

Starosta Sázavy Petr Šibrava vnímá Čistou řeku Sázavu jako standardní projekt známý všem obyvatelům města. Od loňského roku na něj navíc navázali zapojením se do kampaně Zdravé město. V rámci něj uspořádali letos na začátku dubna Den Země, kde zejména dětem ukázali mimo jiné to, jak se třídí odpad nebo kam se odkládají vysloužilé elektrospotřebiče, vybité baterie, prasklé žárovky či pneumatiky. Podle manažerky projektu Zdravé město Sázava Kláry Škvorové si z pestrého programu mohl vybrat každý – od vědomostních a dovednostních soutěží až po ochutnávku gulášové polévky od místního řezníka nebo nákup jablek z Ovocných sadů Tuchoraz. A nejen pánům klukům splnili jeden velký sen – umožnili jim stát se aspoň na chvíli popelářem. „Naše odpadová firma FCC přijela se svozovým vozem a děti si mohly zkusit vysypat popelnicí nebo se podívat do kabiny auta,“ popsala Klára Škvorová dění na jednom z nejvytíženějších stanovišť. Na dalších místech náměstí Voskovce a Wericha, kde akce probíhala, se pak zájemci dověděli například to, jak naložit s vysloužilými bateriemi, elektrospotřebiči nebo pneumatikami, co mohou odložit ve sběrném dvoře nebo jak ve městě probíhá svoz bioodpadu. Celým dnem provázel sázavský moderátor Radek Tupý.

Součástí programu byla také jedna dopolední a druhá odpolední módní přehlídka, kterou nacvičili a předvedli žáci 5. tříd základní školy pod vedení paní učitelky Kubáلكové. Různé módní outfity zhotovily děti spolu se svými rodiči z recyklovatelných materi-

álů. Na výrobu modelů byly použity igelitové pytle, tašky a sáčky. Jednalo se někdy až o důmyslná výtvarná díla, která byla ozdobena víčky od PET lahví, kelímků, cedéček a jinými materiály. Přehlídka se konala za velkého zájmu diváků a modelové i modelky sklídili hlasitý potlesk.

Informace získané během Dne Země si Sázavští o několik dní později ověřili v praxi. Kromě úklidu břehů řeky se pustili do vyčištění veřejných prostranství – společně uklidili nelegálně vzniklé skládky a nepořádek v různých částech města. Akci zakončili opékáním buřtů. V průběhu týdne dobrovolníci sesbírali a Technické služby města svezly téměř 3 tuny odpadků.

**ZDRAVÉ
MĚSTO
TÝNEC**

Také v Týnci nad Sázavou si ověřili, že začít s ekologickou výchovou u nejmenších je sázkou na jistotu. Ukázalo se to na letošním Dni Země, který se těšil velké přízni zejména školou povinných dětí. Starosta Martin Kadrnoška toho využil pro malý průzkum – ptal se nejmenších obyvatel, jak si představují „zdravé“ město. „Vesmět z toho vyšlo, že je to město čisté, bez odpadků, kde se dobře dýchá a nesmrdí tam komíny, šetří se energií a chová se šetrně k životnímu prostředí. Je dobré to slyšet z úst dětí, protože je to taková čistá upřímnost,“ shrnul starosta. Nepřekvapily ho ani odpovědi dětí na otázku, co by ve městě chtěly vybudovat. „Každá skupina dětí, se kterou jsem se setkal, by chtěla v Týnci aquapark. Je to ale pro nás provozně náročná záležitost. Na druhou stranu je to věc, kterou bychom možná měli zařadit do našich investičních plánů a říct si, jestli by to pro nás mohlo být užitečné. Dá se to všechno spojit – může to být řeka Sázava, kryté koupaliště nebo přírodní venkovní koupaliště, možná by nám s tím mohla pomoci místní teplárna, která potřebuje ochlazovat technologii a odpadním teplem bychom mohli vytápět i venkovní bazén. Třeba to není až tak utopie a jenom sen, ale možná že to v příštích deseti, dvaceti letech bude reálné,“ dodal starosta.

Týnecký Den Země ukázal, že zábavnou formou se dá vzdělávat i na téma ekologie a třídění odpadu. Hlavní program nabídl společnost EKO-KOM v podobě soutěží – skládání puzzle, řešení kvízů i závod na koloběžce, ale i formou odborného výkladu. O tom, že i nepotřebné věci nepatří na skládku a mohou posloužit jiným, návštěvníky přesvědčilo originální „darářství“ – každý si z něj mohl odnést, co se mu hodí nebo líbí, jedinou podmínkou bylo věnovat výměnou za to jiný předmět. A i v Týnci akci stylově zakončil společný úklid města a následně opékání buřtů. „Věřím, že v pořádání podobných osvětových akcí budeme i nadále pokračovat, protože se jedná nejen o navázání spolupráce se spolky a podnikateli při organizaci, ale i o zamyšlení se nad podmínkami lidské existence na planetě Zemi. Do pořádání prvního ročníku Dne Země se zapojily Technické služby Týnec s.r.o. Bistro&Cafe Příběh a také Posázaví o.p.s.,“ dodala Martina Höhnová, koordinátorka projektu Zdravé město a MA21.

Jen jeden den v roce věnovaný naší Zemi je ale podle ní málo. Proto se po celý týden stovky dobrovolníků vydávaly uklízet i okolí řeky, a to v rámci akce Čistá řeka Sázava. V Týnci nad Sázavou si rukavice navlékly a velké pytle sesbíranými odpadky z celého města až po okraj naplnily děti ze základní školy, TJ Týnec nad Sázavou, TJ Jawa Peceřady, skautský oddíl, Mateřské centrum Motýlek, Mateřská škola a základní škola GAIA. Bezesporu bylo vidět, že jim je vlastní motto celé akce „Zajímáme se o místo, kde žijeme“.

jt

Dojetřické škarpy jsou na chvíli zase čisté

Koncem března se naše malá partička žen (místo odpoledního klidu a slunění) vrhla na úklid Dojetřického potoka a prostorů podél silnice k Sázavě. Uklízíme z jara, protože není tráva vzrostlá a k odpadu se lépe dostaneme. Díky každoročnímu úklidu a osvětě je stále méně a méně nepořádku, ale i tak jsme sebraly 10 pytlů (jen v úseku od cedule Dojetřice k ceduli Sázava). Pneumatiku, kus pračky, obrazovku, různé nádoby ze skla a plastu, hlavně obaly od rychlého občerstvení... to vše jsme našly a sebraly. Prostě pár hlupáků odhazuje odpadky – proč si je neodvezou domů do vlastní popelnice? To je něco,

co asi nikdy nepochopíme. Je důležité si říci, že plast není pro přírodu dobrý a může mít

oklivé následky, pokud se do něj zamotá nebo ho sežere zvěř.

Je mnoho míst, která jsou ještě potřeba vyčistit. Doufám, že úklid osloví letos více občanů našeho města i okolních vesniček. Doufám, že se najdou další dobrovolníci, kterým není trapné se vrhnout do škarpy, k řece i potokům a pomoci přírodě od nepořádku, který tam nepatří.

Všem, co se mnou každoročně uklízí, moc děkuji a přeji krásné toučky přírodou.

Iva Danešová

Na třetím úseku si letos opravdu mákli

Skvěle jsme si to užili. Dorazilo „žhavý jádro“ party, a tak jsem byla ráda. V sobotu jsem měla hodně nováčků do lodí. To mě potěšilo, neboť nováčky potřebujeme. Pomáhají nám dál šířit myšlenku projektu.

Pátek byl pro nás nejnáročnější, ale zvládli jsme ho. Do terénu jsme vyrazili kolem 9:15 a s čištěním skončili kolem 19:30 hod. S tím, že pod jezem u Marjány, asi 300 m, jsme si nechali úklid na sobotu, neboť přišlo víc dobrovolníků a my už v pátek neměli síly. Držela jsem se úkolu vyčistit stráž

nad klášterem a poté volnou plavbou dojet na oběd k „Hrochovi“. To se moc nepovedlo, neboť v 12:30 jsme byli teprve Pod Vrbou a cestou k „Hrochovi“ bylo dost co sbírat. Oběd jsme tak měli až kolem 14:30. U oběda jsme našťěstí trochu rozmrzli – Kovajda rozdělal oheň. Pak jsme pokračovali dál, a když už se fakt stmívalo, tak jsem čištění ukončila.

Tak popsala páteční náročný den na třetím úseku Bára Obstová, která mu velí už také nějaký ten pátek! Jsem moc ráda, že se pus-

tili do stráně nad klášterem. Odpad je tu převážně od řidičů a posádek projíždějících aut. Vyřeší to správa a údržba silnic? Že by poslali uklízeč četu? Je tohle naším cílem? Nebo je řešením změnit myšlení a chování řidičů? A třeba ve spolupráci se silničáři. Nezapomínejme, že naším cílem je neuklízet po druhých, ale jít příkladem. Stejně tak apelují na rybáře a obyvatele chatových oblastí. Pojdte se zajímat o místa, kde žijete a relaxujete!

Bára Obstová

Týnecké děti ukázaly, že mají v ochraně přírody jasno

Zapojily se do ní týnecká mateřská a základní škola a komunitní škola Gaia.

Menší děti vyjádřily svůj pohled na svět pomocí modelů vyrobených z odpadového materiálu. Plastové lahve a uzávěry, kelímky, nápojové krabice, papírové role, kartony, hliníkové plechovky, bublinkové folie či alobal se v jejich rukách proměnily v bizarní postavičky a objekty. Posuďte sami: Robotka, Krýpr, Tank, Píchavec, Labuť, Kaktus, Panenka, Drak Zonya... to je jen část z řady názvů vystavených exponátů,

Jak vidí děti řeku Sázavu a jaký je jejich vztah k životnímu prostředí ukázala výstava v Bistru&Cafe Příběh v Týnci nad Sázavou. Právě tady byla prezentována literární a výtvarná díla, která vytvořili týneckí předškoláci a školáci na téma řeka a třídění odpadu. Výstava byla závěrečnou aktivitou projektu Zdravé město Týnec a Čistá řeka Sázava.

na nichž bylo na první pohled znát, z jakých materiálů jsou vyrobeny.

Zajímavý byl i pohled „náctiletých“ na řeku Sázavu. Vyznali se k ní prostřednictvím příběhů. „V létě se řeka blyští, a když svítí sluníčko, leskne se, jakoby ukrývala miliony diamantů,“ mohli si přecházející

bistra na jednom z vystavených listů. „Když stojím nebo sedím na břehu této krásy, představím si, jak je krásně na světě a jak se krásně houpe voda na kamenech,“ napsal na další stránce deváták Petr. Jeho vrstevnice Kateřina to vidí jinak: „Krásná řeka Sázava. Matka svých břehů, ale i zhouba lidí, jež se rozhodli u ní bydlet“. „Mám štěstí. Řeka Sázava mi teče pod okny. Z kuchyně ji pozoruji v různých polohách. Nikdy se mi tento pohled neomrzí, nikdy nezklame,“ vyznala se osmačka Alice.

Plný veselých barev a sluníčka byl několika-metrový baner, který společně namalovaly děti z 5. třídy MŠ Komenského. „Jeho výroba už byla jen třešničkou na dortu. Začali jsme povídáním o ochraně přírody, o tom, že chráníme malé živočichy, šetříme vodou, šetříme energií, pak jsme se dostali ke třídění odpadu. Děti jsou úžasné, nikdo by nevěřil, jak jsou zásadové. Striktně dodržují pravidla slušného chování k přírodě a je skvělé, že k tomu vedou i své rodiče,“ řekla učitelka Dana Kellnerová. Právě v dětech vidí velkou devizu a věří, že se po celý svůj život budou k přírodě chovat ohleduplně.

jt

Benešovský potok má svého průkopníka

Honza Kellner se začal věnovat Benešovskému potoku v roce 2012, když kolem něj koupil pozemky a postavil kurt. To, co tam kdysi nacházel, bylo neskutečné! Ze začátku vše odvázel sám na vozíku za autem do TS Benešov. Protože potok je přítokem řeky Sázavy, napadlo ho, že by se mohl přidat k projektu Čistá řeka Sázava a vyzvat tak další dobrovolníky, kterým Benešovský potok není lhostejný. Pod vedením svých trenérů se

k němu letos přidali i mladí hokejisté a ukázali tak ostatním, že i jim záleží i na místech, kde sportují. Za těch pět let se na cca 200 m potoka sesbíraly přibližně 3 tuny odpadu a zapojilo se asi 30 dobrovolníků.

Čtvrtým rokem se o Benešovský potok starají i samotní radní a zastupitelé s rodinami. Vyrážejí z Benešova až do Bedřče a díky nim i tam potok září čistotou.

Skládka Kaňov

Příkladem dobré spolupráce je likvidace staré skládky, kterou dobrovolníci našli na levém břehu Sázavy asi 300 metrů pod jezem Kaňov. Velké množství odpadu, které se tu

nacházelo, nebylo v jejich silách pobrat. Informovali proto obec Lešany, na jejímž katastru se skládka nacházela, a ta se obrátila na majitele dotčeného pozemku – Středočes-

ký kraj. Podle posledních informací už byla odstraněním nepořádku pověřena krajská správa a údržba silnic.

Duben – měsíc environmentální výchovy na ZŠ Jana Kubelíka Neveklov

V měsíci dubnu jsme se zapojili do environmentálních projektů Čistá řeka Sázava a Uklidme svět, uklidíme Česko. Žáci před Velikonocemi uklízeli okolí školy, park, cestu do školy na náměstí či cestu ke studánce V Koutech. Z každé třídy byli vybráni nejlepší „sběrači“ a ti byli odměněni tričky „Čistá řeka Sázava“.

Dívky z 6. třídy se postaraly o oživení truhlíků kolem školy. Mladší žáci se vypravili na farmu Skalka, kde poznali domácí i jiná zvířata. Žáci 1. stupně třídili odpad a poučili se o ochraně životního prostředí díky svým starším spolužákům. Žáci 9. tříd a studenti

Obchodní akademie Neveklov si pro ně připravili úkoly a soutěže spojené s environmentální výchovou.

Žáci 5., 6. a 7. tříd navštívili městský úřad, kde besedovali o odpadech, třídění odpadu a životním prostředí s panem starostou Ing. J. Slabým, panem Ing. M. Haškem a panem Ing. P. Sochořem. Společně s nimi pak poznali i fungování sběrného dvora v Neveklově. Ti starší, žáci 8. a 9. tříd, navštívili bioplynovou stanici v Příbyšicích.

*Martina Štátsková,
ředitelka ZŠ Jana Kubelíka Neveklov*

Rytmus s Čistou řekou Sázavou letos drželi

1. úsek

Bárta Matěj, Čech Lukáš, Čichovský Václav, Fraunterková Andrea, Frková Monika, Grafnetterová Tereza, Handšuch Daniel, Havelka Pavel, Horáček Václav, Hoskocová Petra, Juda Jaroslav, Kadeřábková Milada, Kadlec Miroslav, Kmitlová Kristýna, Koniariková Aneta, Konvalina Ondřej, Kruliš Ondřej, Kruliš Zbyněk, Krulišová Natálie, Krulišová Věra, Křenová Soňa, Kubík Filip, Kubík Michal, Kubíková Aneta, Kubíková Marie, Kuthan Jakub, Lisý Jan, Loužil Vladimír, Loužil Rostislav, Loužil Tomáš, Loužilová Antonie, Loužilová Martina, Lunga Petr, Lunga Petr ml., Macejková Karolína, Macejková Markéta, Málek Lukáš, Málková Dita, Matoušková Zuzana, Matoušková Marie, Mudruněk Miloš, Neterdová Tereza, Nováková Anna, Nožka Tomáš, Pastyřík Martin, Pavlík Jan, Pohůnek Lukáš, Pokorný Jan, Procházka Jaroslav, Ptáček Vojtěch, Rejholcová Martina, Saifrtová Aneta, Sedláčková Karolína, Svobodová Miloslava, Šejblová Simona, Válek Bedřich, Vore Lukáš, Vorel Michal, Zbejvalová Barbora, Zedník Vojtěch, Zemanová Veronika, Zíma Dalibor, Zíma Dalibor st., Zímová Jaroslava, Zímová Anna

2. úsek

Burdová Kateřina, Cibulka Janek, Cibulka Vilém, Cibulka Albert, Cibulka Oskar, Cibulková Denisa, Felcman Martin, Hájková Gabriela, Hájková Barbora, Horáčková Iva, Horák Václav, Hořejší Kateřina, Hruška Zbyněk, Hrušková Jana, Hrušková Martina, Husenica Josef, Husenica Josef ml., Hušková Nikola, Jakub Vít, Jareš Jiří ml., Jareš Jiří, Jareš Jiří st., Jarešová Bohumila, Jarešová Simona, Kaplan Ondřej, Kogut Vilém, Kouba Martin, Langer Nikola, Langer Jáchym, Langerová Amálie, Langerová Aneta, Laštovka František, Macho Simona, Mareček Ota, Marvan Ondřej, Mašek Jaroslav, Melichařík Petr, Měříčka Bohuslav, Mikšovský Petr, Mikšovský Matyáš, Mikšovský Jan, Müllerová Eva, Nejedlo Michal, Novák Jan, Páv Aleš, Prousková Vendula, Přenosilová Renata, Rochl Jiří, Rochl Tomáš, Sahula Vítězslav, Schierová Anna, Soběslavská Kristýna, Sopr Martin, Srbková Tereza, Starosta Daniel, Studnička David, Šimůnková Jitka, Škvor Jakub, Škvorová Marie, Šraierová Zuzana,

Vnouček Standa, Vondráček Patrik, Zelený Štěpán

3. úsek

Bárta Tomáš, Bejblíková Tereza, Bejblíková Iveta, Benešová Daniela, Bistranin Marek, Bolechová Renata, Boušková Berenika, Boušková Adéla, Boušková Bohumila, Brachtlová Iveta, Brožek Michal, Brožek Jan, Brožek Petr, Brožková Dana, Čechová Markéta, Danešová Ivana, Danešová Martina, Davidková Petra, Fořt Vladimír, Grešla Josef, Grešlová Ludmila, Havlíková Helena, Jirovská Libuše, Jurasová Tereza, Knitlová Petra, Korecký Viktor, Kosík David, Kosík Jaromír, Kovačka Petr, Kovář Franta, Kuchlerová Zdenka, Lemberk Josef, Mík Karel, Nešporová Eva, Novotná Jana, Obst Roman, Obstová Barbora, Obstová Marie, Plachý Tomáš, Schlangerová Jana, Smrkovský Michael, Srbová Jitka, Stibůrková Hana, Šafránek Petr, Škoda Jan, Šteflíčková Jana, Švec Milan, Švecová Miluše, Vieweghová Veronika, Voel Martin, Voel Václav, Žarka Petr, Žemlička Martin

4. úsek

Bartoň Petr, Bednářová Jitka, Beran David, Beranová Sabina, Bernold Jan, Bernoldová Dagmar, Bojďová Lenka, Bóka Adam, Breburda Miroslav, Čermák Václav, Chovančová Lucie, Dřížhalová Marie, Dvořák Radek, Dvořák Miroslav, Fedra Tomáš, Fialka Miroslav, Fialová Zuzana, Fictumová Milada, Frischmann Jiří, Gončarová Věra, Hájek Radim, Höhnová Martina, Hricová Alžběta, Hruška Martin, Jonáš Zbyněk, Karásková Michaela, Kaška Josef, Kašpar Matěj, Kašparová Kateřina, Kelbl Martin, Knobloch Viktor, Knobloch Robert, Knoblochová Karolína, Kormos Jan, Kristinová Andrea, Kroupová Vladimíra, Kroupová Jana, Kulík Štěpán, Lašková Eva, Lokaj David, Machková Olga, Maňas Jiří, Mašín Pavel, Mašinová Lenka, Mičková Alena, Milota Daniel, Milota Ivo, Milotová Elena, Milotová Hana, Němeček Petr, Novotná Jitka, Novotný Ladislav st., Novotný Ladislav ml., Pešáková Iveta, Podstavka Adam, Rauscherová Nicole, Schnurpfeil Martin, Sládková Dominika, Sládková Kamila, Sládková Ivana, Slezák Ondřej,

Stoklasová Radka, Svatoš Jiří, Svoboda Jakub, Svobodová Nela, Šlenkrť Tomáš, Štátná Nikola, Švancarová Veronika, Tachezy Adam, Temel Aleš, Vacková Hana, Vacková Marianne, Veverka Vojtěch, Vítková Blanka, Vitouš Jan, Vlastníková Jana, Zágora Ondřej, Zelená Jana, Zemánek Petr, Zindrová Lucie, Zoblivá Aneta

5. úsek

Berková Nikola, Biolek Jaromír, Biolek Jan, Biolková Maria, Borovan Aleš, Botková Barbora, Brhel David, Čapek Ondřej, Častoralová Petra, Dobis Jan, Doležalová Anna, Dudáček Josef, Dvořák Jan, Ekartová Linda, Fialka Martin, Frantová Šárka, Fuksa Matyáš, Fuksa Pavel, Gorná Denisa, Hladíková Veronika, Horčíčková Pavla, Jilemický Josef, Jiroušková Kristina, Karásková Alena, Kažmierczak Grzegorz, Klečka Václav, Kotulán Matěj, Králík Jiří, Krpatová Anna, Kříž Jan, Kucka Oliver, Kučera Jaroslav, Laitl Martin, Linhart Ondřej, Marešová Veronika, Martínek Tomáš, Mašek Miroslav, Mašková Argiro, Mašková Kateřina, Matoušek Martin, Moravec Martin, Mrázková Eva, Musková Zuzana, Novotná Lenka, Novotná (Čmelíková) Barbora, Pěčková Markéta, Pelz Eckart, Poláková Michaela, Possum Tom, Pošmurná Veronika, Pošmurná Eliška, Pošmurný Václav, Rampáček Tomáš, Riečičiarova Anna, Růžička Tomáš, Schreier Martin, Skotnicová Kateřina, Sommerová Radka, Soustružník Petr, Sovová Jana, Strnad Tomáš, Strnadová Hana, Střížová Veronika, Suchý Jakub, Šiler Jiří, Šmejkal Petr, Špetlová Tereza, Štefková Jolana, Vencová Martina, Vítková Eliška, Vítková Miloslava, Vodolan Marek, Vondřejcová Marcela, Zemanová Bohunka, Zemanová Klára, Zykán Michal

Na Vysočině pomáhalo s úklidem 580 dobrovolníků

Osmý ročník akce Čistá řeka Sázava na Vysočině je úspěšně za námi! Dobrovolníci mohou hrdě prohlásit, že se činili, co jim síly stačily!

Letošní ročník neprovázelo pěkné počasí. Na sobotní čištění se našťěstí trochu vyčislo a chvílemi svítilo dobrovolníkům k práci i sluníčko. Naši dobrovolníci (všichni bez výjimky od nejmladších po nejstarší) jsou vždy dobře připraveni a s úsměvem zvládají chodit podél břehu, sbírat odpady i z lodí a občas se popasovat i s velkými kusy odpadu. Organizátoři se snažili zabezpečit alespoň pláštěnky, termosky s čajem, na studené ruce pomohly pracovní rukavice a na tělo další vrstva v podobě šortek nebo trička.

Všichni dobrovolníci se pouštěli do práce s radostí a jako každý rok i letos nacházeli „poklady“, které v přírodě zanechal člověk: dopravní cedule, stavební materiál, dětské hračky, pánské i dámské spodní prád-

lo, pneumatiky, zahrádkářské hadice těžko uvěřitelných délek, past na zvěř a nesčetné množství plastových obalů od lahví a hygienických potřeb. Naštěstí můžeme říci, že díky každoroční aktivitě je odpadu méně, na čemž se shodují i dobrovolníci a místní obyvatelé.

Při realizaci akce si dobrovolníci pochutnávali na pitíčkách, tatrancích, kukuřičných křupkách, ale i sekané a domácím chlebu s okurkou. Všechny tyto dobroty zabezpečili partneři a sponzoři akce, stejně jako šortky, trička, šátky, rukavice a pytle a samozřejmě loď! Nebýt každoroční podpory z jejich strany, nebylo by možné akci zrealizovat. Všem moc děkujeme!

V letošním roce se navýšil i počet škol, které šly čistit, tím pádem i počet dobrovolníků (celkem 580 dobrovolníků). Každý, kdo přidal ruku k dílu, si zaslouží uznání a pochvalu, neboť tím dává najevo, že mu není lhostejné to, jak vypadá okolí, ve kterém žije. Cílem akce není pouze vyčistit řeku Sázavu, ale prostřednictvím dětí a mládeže rozvíjet myšlenku podpory ekologie a zdravého životního prostředí.

Po dobře odvedené práci si každý zaslouží odměnu. Proto bylo pro nejmenší připraveno na sobotní odpoledne promítání animované pohádky a pro dospělé na večer velký

vodácký bál v sokolovně v Okrouhlici. K tanci a poslechu hrála kapela WorWani, která s osazenstvem sálu vydržela o poznání déle, než se předpokládalo, a patří jí za to velký dík!

Děkujeme všem, kteří se do akce zapojili a podpořili ji a těšíme se na Vás při devátém ročníku v příštím roce.

Karolína Ortová

Čistá řeka Sázava 2017 na Kutnohorsku

Místní akční skupina Lípa pro venkov z.s. se letos podeváté partnersky zapojila do projektu Čistá řeka Sázava. Přes nepříznivé počasí čistaly děti ze Základní školy z Potěh s úklidem Sázavy v pátek 7. 4. v úseku od Chabeřic přes Budčice a Vlastějovice až po Březinu. Jedna skupinka těchto dětí s doprovodem se postarala o úklid břehů

Sázavy v okolí kempu na Horce nad Sázavou. Tento den také čistily děti ze Základní školy z Okružní ulice ve Zruči nad Sázavou úsek od čističky odpadních vod ve Zruči nad Sázavou po velkou část okolí Chabeřického mlýna. V sobotu nastoupily do úklidu břehů Sázavy ve Zruči nad Sázavou děti z Dětského domova Zruč nad Sázavou a vyčistily úsek od čističky odpadních vod po cyklostezku. V pondělí 10. 4. uzavřely projekt úklidem řeky Sázavy děti ze Základní školy ve Zruči nad Sázavou, a to od Domahoře po cyklostezku ve Zruči nad Sázavou.

Do úklidu Vrchlice v Kutné Hoře se v rámci projektu Čistá řeka Sázava zapojili studenti Gymnázia Jiřího Ortena z Kutné Hory a dobrovolníci ze spolku Denemark.

Akce se i letos zúčastnili členové spolku Kalňáci, kteří se postarali o úklid dolního toku Želivky a okolí vodní nádrže Želivka, a další spolky a dobrovolníci z obcí Vlastějovice, Horka II, Chabeřice a Zruče nad Sázavou. Tyto obce přispěly formou finančního daru v celkové výši 12 000 Kč. Finančně také přispěl Spolek kutnohorských podnikatelů (5 000 Kč) a materiálně – rukavice, pytle, čisticí prostředky – poskytly firmy AVE Čáslav, Charvát Group s.r.o. a VARIEL, a.s. Velké poděkování patří i letos firmě EKOSO Trhový Štěpánov, s.r.o. za bezplatné uložení odpadu. Svoz odpadu na svoje náklady zajistilo Povodí Vltavy, s.p.

Iveta Marhanová

V Havlíčkově kraji se ČŘS vyvedla

Sbíralo se v obcích a městech: Polnička, Žďár nad Sázavou (vodní skauti – takže na vodě), Přibyslav a Pohled. Celkem zhruba 150 dobrovolníků sebralo 16 pytlů směsného odpadu a 15 pytlů plastů. Další pytle odpadků přidali dobrovolníci, kteří sbírali „po souši“ ve Žďáru od zámku k městskému úřadu a v obci Sázava.

Jarka Hájková

Ani obyvatelům města Benešov není jejich okolí lhostejné

Na jarní měsíce se většinou provádějí „generální“ úklidy. Nejinak tomu bylo především na konci března, ale i po celý duben, v Benešově. Do dobrovolných akcí se zapojily nejenom benešovské základní a střední školy, ale i sdružení a spolky, a to v rámci akce Zdravé město Benešov, ale i pod hlavičkou Uklidme Česko a Čistá řeka Sázava. Počasí moc nepřálo, ale to záky ani jejich učitele letos neodradilo a úklid se uskutečnil i za podpory chladných jarních kapek deště. Asi 300 dětí z 5. až 8. tříd ZŠ Dukelská Benešov si pod dohledem svých učitelů již tradičně vzalo na starost rozsáhlý Konopištský park. Úklid Konopiště byl letos prvně propojen s Čistou řekou Sázavou. Nejprve se děti rozdělily

do několika skupin, a pak s igelitovými pytlíky se vrhly na nepořádek, který tu zůstal po zimě. Díky nim je nyní Konopištský park zase o trochu hezčí.

Následovaly je ZŠ Karlov, Jiráskova i Konopištská a děčka vyrazila nejen do okolí svých škol. S velkou pravidelností o své okolí také pečují školy střední, a to žáci 1. a 3. ročníku oboru veřejnoprávní a sociální činnosti a 1. ročníku oboru asistent zubního technika Střední odborné školy a Střední zdravotnické školy v Benešově. Ti vzali útokem černou skládku na „Kavčáku“, kterou likvidovali již v loňském roce, ale podařilo se ji vyčistit jen zčásti. Do akce Uklidme Česko se již podruhé zapojilo také Střední odborné učiliště stavební.

Další skupina pomohla s odpadem na Klášterce, což je kus přírody uprostřed města, kam chodí mnoho občanů za odpočinkem.

V rámci předmětu „Pracovní činnosti“ se zapojili i žáci 8. a 9. ročníků ZŠ. Už několik let se starají o trávníky, vyhrabávají odpady u keřů a v okolí laviček a ve škole třídí odpad. Školní družina např. v rámci kroužku „Krok za krokem přírodou“ pečuje o lesík a okolí hřiště na Sladovce. Někteří žáci jsou zapojeni do projektu „Náš les“ a vysadili již 25 arů smrkové lesní kultury v parku Konopiště.

Nechť Vám všem je Zdravé město Benešov dobrým domovem!

Čistá řeka Sázava promlouvá v číslech

organizátoři	datum čištění	úsek	km	počet dobrovolníků	množství sebraného odpadu v tunách
Havlíčkův kraj o.p.s.	6.-9. 4. 2017	Polnička, Žďár nad Sázavou, Hamry nad Sázavou, Sázava, Příbyslav, Stříbrné Hory, Pohled	25	150	1,000
Královská stezka o.p.s.	3.-8. 4. 2017	Havlíčkův Brod – Chřenovice ČD	60	580	2,500
Lípa pro venkov z.s.	7.-9. 4. 2017	Chřenovice ČD – Chabeřice	25	150	0,960
MO ČRS Soutice, SDH Soutice	8. 4. 2017	Chabeřice – Kácov-Střechov	8,70	61	0,800
Posázaví o.p.s	7.-9. 4. 2017	Kácov-Střechov až Pikovice	89	735	19,190
CELKEM			207,70	1 676	24,450
Dětský domov Sázava	7.-8. 4. 2017	Dojetřický potok		18	započítáno
Jan Kellner, Hokejisti Benešova	8. 4. 2017	Benešovský potok		17	0,300
Jílovská unie kamarádů	9. 4. 2017	Žampach		25	započítáno
MC MOTÝLEK, skautský oddíl Týnec nad Sázavou	6. 4. 2017	Týnec nad Sázavou		40	nezváženo
MC PUTTI, Sázava	28. 3. 2017	Dojetřický potok		5	nezváženo
MO ČSSD Benešov	8. 4. 2017	Benešovský potok		20	1,280
MŠ Radvanice	celoročně	okolí školky a potok		28	nezváženo
Obec Jevany	9. 4. 2017	Jevanský potok		32	započítáno
Obec Vyžlovka	9. 4. 2017	Jevanský potok		34	započítáno
Obec Konojedy	8. 4. 2017	Jevanský potok		45	8,000
Okrašlovací spolek v Jílovém u Prahy	9. 4. 2017	Hradištko, okolí řeky Sázavy		15	započítáno
SDH Hvězdovnice	9. 4. 2017	levý břeh Sázavy od jezu v Choceradech až do Zlenic ke Kormoránu		32	započítáno
SDH Skalce	1. 4. 2017	Benešovský potok		18	0,400
SDH Trhový Štěpánov	8. 4. 2017	Štěpánovský potok		25	3,500
Základní škola Stříbrná Skalce	7. 4. 2017	Jevanský potok		108	
ZŠ a MŠ Sázava, 5. třída	7. 4. 2017	Sázava, hřbitov		23	započítáno
ZŠ a MŠ Sázava, 8. třída	7. 4. 2017	Talberský potok		24	započítáno
ZŠ a MŠ Sázava	3.-7. 4. 2017	řeka Sázava a okolí města		250	nezváženo
ZŠ Čerčany, 9. třída	7. 4. 2017	Čerčany		40	započítáno
ZŠ Krhanice, Obecní úřad Krhanice	7. 4. 2017	od poloviny Chrástu až po střelnici pod Krhanicemi, podél řeky		37	započítáno
ZŠ Teplýšovice	7. 4. 2017	Křešický potok a okolí		32	nezváženo
ZŠ Týnec nad Sázavou, Benešovská	týden	Týnec nad Sázavou		157	nezváženo
ZŠ Uhlířské Janovice	7. 4. 2017	strž Nechyba		13	započítáno
Život v Hradci a okolí - spolek	9. 4. 2017	Jevanský potok		53	1,000
ZŠ Kácov 1. stupeň		řeka Sázava		65	započítáno
ZŠ Kácov 2. stupeň		řeka Sázava		38	započítáno
ZŠ Divišov		řeka Sázava		10	započítáno
MŠ Kácov		řeka Sázava		28	započítáno
CELKEM				1 091	14,480
CELKOVÉ POČTY				2 767	38,930

Do rozpočtu přispěli

ČEPS, a.s.	100 000 Kč	Obec Hradištko	8 000 Kč	Obec Tichonice	3 000 Kč
Lesy České republiky, s. p.	50 000 Kč	Město Týnec nad Sázavou	6 000 Kč	Obec Zbuzubý	3 000 Kč
Jaroslav Dušek	20 000 Kč	Obec Čtyřkoly	5 892 Kč	Obec Drahňovice	3 000 Kč
Město Sázava	12 000 Kč	Obec Čerčany	5 363 Kč	Obec Samopše	3 000 Kč
Městys Divišov	10 000 Kč	Město Jílové u Prahy	5 000 Kč	Obec Kaliště	2 500 Kč
Zdeněk Sternberg	10 000 Kč	Městys Kácov	5 000 Kč	MO ČRS Český Šternberk	2 000 Kč
Obec Chocerady	10 000 Kč	Obec Přestavlky u Čerčan	5 000 Kč	Obec Krňany	2 000 Kč
Obec Kamenný Přívoz	10 000 Kč	Obec Petrov	5 000 Kč	Obec Vlkančice	2 000 Kč
Městys Český Šternberk	10 000 Kč	Obec Lešany	5 000 Kč	Petr Němeček	2 000 Kč
DHI a.s.	10 000 Kč	Lišno a.s.	5 000 Kč	Obec Úžice	1 717 Kč
Vodohospodářský rozvoj		Obec Stříbrná Skalice	4 639 Kč	Radka Vychronová	1 000 Kč
a výstavba a.s.	10 000 Kč	Obec Krhanice	4 000 Kč	Pomikal Miroslav	1 000 Kč
Městys Rataje nad Sázavou	8 641 Kč	Obec Soběšín	3 500 Kč	Štěpánková Milena	500 Kč
Obec Lštění	8 000 Kč	Obec Hvězdovnice	3 194 Kč		

Organizačně a materiálně se podíleli

POVODÍ VLTAVY, státní podnik generální partner
odvoz odpadků na skládku
www.pvl.cz
facebook: povodivltavy

Benecentrum, s.r.o., Benešov
poskytnutí vody pro všechny dobrovolníky + sušenky

Benešová Daniela
pomoc při zásobování
Biolek Jaromír
řidič doprovodného vozidla

Bisport Týnec s.r.o.
zapůjčení lodí

Bisport Kácov s.r.o.
Zimovi Anička, Dalibor, Vojtěch a Jakub
organizační pomoc, instruktor a poskytnutí zázemí vodácké ubytovny Kácov, zapůjčení lodí

Brabcová Eva
pečení štrůdlu
Brzybohatý Vladimír
poskytnutí zázemí kempu Pod Vrbou

Brošová Líba
pečení buchet
Bubeníková Jana
potraviny, pečení buchet
Boušková Bohunka
fotograf

Centrum Na Fialce, Říčany
volné vstupy do bazénu pro dobrovolníky
Cibulková Denisa
manažerka projektu a vedoucí 2. úseku

Danešová Ivana
organizační pomoc, zásobovací tým 3. úsek
Danešová Květa
pečení buchet

Danešová Martina
pečení buchet
Danko Martin
poskytnutí zázemí U Hrocha
DKNV stavební, s.r.o.
potraviny

Doubková Tereza
pečení buchet
Dřížhalovi Hana a Josef
ubytování
Dvořák Radomír
zásobovací tým 4. úsek
Fort Vladimír
instruktor za zvýhodněnou cenu

Fuksa Pavel
doprovodné vozidlo
Hájek Radim
vedoucí 4. úseku
Havlík Jaroslav
potraviny
Hostinec „U Zlaté hvězdy“, Jiří Mašata
poskytnutí oběda

Hotel kemp Kormorán, Zlenice
poskytnutí zázemí
Hotel Leděčko a Ostende, Petr Hozman
poskytnutí ubytování, jídlo za sníženou cenu

Hotel Troníček Jílové, Žampach
poskytnutí večere a zázemí

Höhnová Martina
zásobovací tým 4. úsek
Hrušková Kateřina
pečení buchet

Hruška Zbyněk
instruktor zdarma
Chocholová Dáša
potraviny
Jílovská unie kamarádů, Jílové u Prahy
poskytnutí noclehu

Justová Marika
potraviny, pečení buchet
Kalašová Marie
pečení buchet

Kemp Paluba, Čerčany
poskytnutí zázemí
Klub Lávká, Chocerady
poskytnutí louky na oběd

Kocourková Majda
potraviny
Kolková Tereza
pečení buchet
Korecký Viktor
instruktor za zvýhodněnou cenu

Kotrbová Marie – Koma Benešov
ochranné rukavice
Konvalinová Alena
pečení buchet

Kořínková Alena
pečení buchet
Kovačka Petr
zapůjčení a doprava lodí
Králová Míla
potraviny, pečení buchet
Kratochvílová Ilona
pečení buchet

Kratochvílová Nela
pečení buchet
Křenová Soňa
vedoucí 1. úseku
Kuchlerová Žaneta
pomoc při zásobování
Kunešová Marie
pečení buchet

Lázníčková Zdena
potraviny
Masarykův tábor YMCA – Soběšín
poskytnutí noclehu

Matoušek Martin – úklidové práce
pytle na odpad, ochranné rukavice
Matoušková Marie
zásobovací tým 1. úsek, pečení buchet

Matoušková Monika
pečení buchet
Matoušková Zuzana
zásobovací tým 1. úsek, pečení buchet

Město Trhový Štěpánov
uložení odpadků na skládku
Moravec Martin
vedoucí 5. úseku

Motorest U Rybiček
poskytnutí oběda
Němec Miroslav
materiální zajištění, pečení buchet, poskytnutí jídla za zvýhodněné ceny

Nešporová Eva
pečení buchet
Novotná Jana
pečení buchet

Novotná Lenka
instruktor zdarma
Obec Všechny
zapůjčení pivních setů

Obstová Barbora
vedoucí 3. úseku
Ottlová Michaela
pečení buchet

Pecková Nicole
fotograf
Pension Čtyřlístek – Jan a Hana Filipovi
šternberské koláče, poskytnutí zázemí a noclehu

Penzion Korálek, Sázava
nákup, pomazánky a pečení
Penzion Posázavan
poskytnutí noclehu a zázemí
Pivovar Kácov, restaurace Šalanda
poskytnutí obědů a večeří

Pošmurná Hermína

pečení buchet

Pošmurný Václav, Zemanová Bohunka

zásobovací tým 5. úsek

Real, s.r.o. – SPORT – AREÁL SAMOPŠE

poskytnutí noclehu

Rekreační středisko Bořeň, Rataje nad Sázavou

poskytnutí místa na oběd

Restaurace Na Marjánce, Stříbrná Skalice

poskytnutí zázemí, večere za zvýhodněné ceny

Restaurace U Horů, Kamenný Přívoz

poskytnutí oběda za zvýhodněné ceny a zázemí

Restaurace U Kovářů, Benešov – Zvěřinovi

poskytnutí oběda a večere

Restaurace U Libora s.r.o., Rostislav Rezek

stravování v průběhu celé akce za zvýhodněné ceny

Restaurace U Sokola, Divišov, Hana a Ivan Vondrákovi

poskytnutí oběda a večere

Sahánková Gabriela

pečení buchet

Sázava-tour, Martin Sopr

zapůjčení lodí a doprovodného vozidla, řidič doprovodného vozidla

Schlangerová Jana

pomoc při zásobování

SK Chocerady – fotbalový klub

poskytnutí noclehu

Starcová Eva

pečení buchet

Starbucks Coffee Company

čokoláda, čaje, káva

Stavos Benešov s.r.o.

ochranné rukavice

Stibůrková Hana

pečení buchet

Šindelář Stanislav

ovoce pro dobrovolníky

Škvorová Anna a Kateřina

pečení buchet

Škvorová Hana

pečení buchet

Škvorová Marie

poskytnutí potravin, zásobovací tým 2. úsek

Šolarová Iva

pečení buchet

Špátová Olga

fotodokumentace projektu

Švancarová Veronika

instruktor zdarma

Tábořiště u Karla, Český Šternberk

poskytnutí oběda a zázemí

Technické služby Benešov

uložení odpadků na skládku

Tichá Aťka

pečení buchet

Tůmová Jaroslava

PR projektu

Van Gillern, s.r.o.

pytle na odpad

Vnouček Stanislav

doprava, zásobovací tým 2. úsek

Vrtiška Vít – AV Servis

hygienický spotřební materiál

Vieweghová Veronika

nákup potravin

Wrigley Confections ČR, kom. spol.

sladkosti

Zelený Štěpán

instruktor za zvýhodněnou cenu

ZŠ Krhanice, Obec Krhanice

poskytnutí zázemí, WC, sprcha

Žarka Petr

doprava, zásobovací tým

Žarková Ladka

pečení buchet

Žemlička Martin

doprava, zásobovací tým

Spolupracující média

Benešovský deník

Rádio BLANÍK

HEY Radio

Rádio Tloskov

Redakce JISKRA

RTP – Regionální televize Posázaví

Odměnou všem byl tradiční večer pro dobrovolníky

Pohoda, hudba, opékání buřtů a přátelské povídání provázely Večer pro dobrovolníky, který udělal tečku za letošním jarním úklidem řeky Sázavy. Na prosluněné zahradě Společenského centra TÝNEC v Týnci nad Sázavou se setkali ti, kteří letos neváhali přiložit ruce k dílu a pomohli přírodu připravit na turistickou sezonu. Nechyběla mezi nimi ani patronka projektu Aneta Langerová.

Na to, jak to při březnové úklidové akci vypadalo, si přítomní zavzpomínali při tradiční prezentaci pětice úseků, na něž byla rozdělena řeka mezi Kácovem a Pikovicemi. Povídání s promítáním fotografií střídaly písničky kapely SPB, jejíž členové patří ke skalním příznivcům Čisté řeky Sázavy a někteří z nich každoročně pomáhají při úklidu jako členové zásobovacího týmu.

„Viděl jsem, že je kamarád smutný a když jsem se ho zeptal na příčinu, řekl, že už příští rok Čistou řeku Sázavu nepojede. Proč, zeptal jsem se. Prý proto, že už nebude co sbírat,“ přidal jednu úsměvnou historku Ondra Kaplan, který pomáhal s úklidem mezi

Malovidy a Sázavou. A nezapomněl poděkovat zásobovacímu týmu, který se staral o pohodu dobrovolníků.

Soňa Křenová připomněla atmosféru v partě dobrovolníků, kteří uklízeli od Kácova do Malovid. Na fotkách dokumentovala, jak se pustili i do třídění sesbíraného odpadu. Důkazem byl pytel plastových víček (skleněná váza, v níž víčka do Týnce přivezli, „čekání“ na prezentaci nevydržela a rozbila se). Tento úsek se pochlubil i nejmladším účastníkem – několikaměsíčním Kubíkem Zímou, který „pomáhal“ i se svým o rok starším bráškou Vojtou, rodiči Aničkou a Daliborem, babičkou a dědou.

Třetí úsek prostřednictvím němé grotesky prozradil, jak se dá úklid Sázavy zvládnout v osmi minutách. Černobílý snímek byl vtipnou parodií na filmy s Charlie Chaplinem, jen ti herci mi byli nějak povědomí... Smekám!

jt

Posázaví versus obce a města – na vlně spolupráce

Spolupráce, pomoc, podpora – tři slova, která jsou v souvislosti s Posázavím o.p.s. a obcemi i městy v regionu v poslední době skloňována víc než jindy. Jak to tedy je? Jaké jsou zkušenosti těch, kteří finančně podpořili činnost Posázaví o.p.s.? Proč se rozhodli využít jejich služeb? Splnila se jejich očekávání? Zeptali jsme se na to starostů.

Bystřice: Práce s odborníky

Město Bystřice spolupracuje s Posázavím intenzivněji poslední dva roky. Předtím nebylo přímým partnerem Posázaví, ale bylo členem Mikroregionu Džbány. V roce 2015 došlo k přeměně Mikroregionu Džbány na Mikroregion Voticko, který kopíruje hranice ORP Votice. Město Bystřice do něj nepatří, proto se ocitlo „mimo“ a rozhodovalo se, jestli bude dotace, výběrová řízení a cestovní ruch řešit nábořem nových zaměstnanců, nebo se přímo zapojí do Posázaví.

„Za sebe musím říci, že dříve jsem byl k Posázaví zdrženlivější. Sám, když jsem byl předsedou mikroregionu, přikláněl jsem se k názoru, že město by příspěvek mělo dávat spíše mikroregionu, než Posázaví. Přišlo mi, že mikroregion má k jednotlivým obcím blíže a lépe rozezná, na jaké dotační výzvy reagovat a která obec má jaké potřeby. Dnes vidím, že nabízené služby nedokáží obstarat jeden nebo dva lidé. Posázaví nabízí celou řadu odborníků, má dobrou zastupnost a město dokáže nabídnout výborný informační servis,“ uvedl starosta Daniel Štěpánek.

Město Bystřice patří podle něj mezi obce, kde zastupitelé rozhodli, že jsou ochotni poskytnout Posázaví o.p.s. příspěvek 100 Kč na obyvatele a rok, což představuje necelého půl milionu korun. „Na druhou stranu se nám v loňském roce podařilo přes Posázaví získat dotace za více jak milion korun. Zároveň probíhaly pravidelné konzultace na přípravě projektů, a to nejen těch dotačních. Ve vzájemné spolupráci jsme uskutečnili také několik výběrových řízení,“ připomněl Daniel Štěpánek. Jako příklad uvedl spolupráci na dotacích

Ministerstva zemědělství, s jejichž pomocí se podařilo opravit čtyři kapličky na správním území města, a to v Jinošicích, Božkovicích, Lišně a Mokré Lhotě. Novou podobu dostala i Boží muka u Lištěnce. „Kromě přímých dotací pro město Bystřice se zapojujeme i do projektu Studie odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření v povodí Sázavy. Tato studie by bez Posázaví určitě nevznikla, protože se projektu účastní velké množství partnerů – vedle dotčených obcí také společnosti Povodí Vltavy, s.p. a Lesy ČR, s.p.“ upozornil Daniel Štěpánek.

Maršovice: Spolupráce s Posázavím není jen o dotacích

Už několik let využívá služeb Posázaví o.p.s. také městys Maršovice, ročně ho to „stojí“ asi 40 000 korun. „Být v Posázaví se nám vyplácí, a to nejen finančně,“ říká starosta Bohumil Ježek. Posázaví pomáhá Maršovcům s přípravou žádostí o dotace – od podání žádosti, sestavení zadávacího textu výzvy veřejné soutěže až po otvírání obálek, pomáhá také s administrací žádosti, monitorovací zprávou, dohledem nad realizací i kontrolou udržitelnosti. Loni se například díky této pomoci podařilo získat dotaci od Středočeského kraje a vyměnit okna a opravit fasádu školky. V současnosti pomáhá Posázaví městysu s vyúčtováním dotace od Ministerstva pro místní rozvoj na opravu kulturního zařízení v Maršovcích, v minulosti se podílelo na administraci dotace na rekonstrukci cesty do Podmaršovic nebo vybudování přírodní zahrady u školky.

„Spolupráce s Posázavím ale není jen o dotacích. Pomáhá nám také s propagací. A velice kladně hodnotíme i to, že dává dohromady starosty z regionu. Poznáváme se, víme o sobě. To jsou nesporné plusy,“ uvedl Bohumil Ježek.

Senohraby: Velká motivace práce pro region
Obec Senohraby schválila roční příspěvek

na činnost Posázaví o.p.s. ve výši 116 400 korun. Může za to využívat širokou škálu služeb od administrace žádostí o dotace, pomoci s výběrovým řízením, vedením projektů, propagací obce v rámci regionu až po poskytování kontaktů a informací. „Přínos hodnotím velmi pozitivně. Na rozdíl od soukromých agentur či firem zde vidím velkou motivaci a zapálení při práci pro region Posázaví, velmi kladně hodnotím vysokou znalost regionu a přehled o jednotlivých obcích, dále odborné znalosti při zpracování dotací a pomoci při výběrovém řízení. Je zde vidět ona ‚přidaná hodnota‘, kterou mohu popsat jako nadšení a fakt, že pro region pracují v Posázaví o.p.s. opravdu rádi,“ řekla starostka Jana Svašková.

Ve spolupráci s Posázavím o.p.s. obec připravila koncepci řešení záchranu Velké věže hradu Zlenice a vybuďovala nový přístupový most do jádra památky. Posázaví o.p.s. jí pomáhala také se zpracováním dotační žádosti na výstavbu vodovodu a kanalizace v obci Senohraby, výběrovým řízením na nájemce a provozovatele senohrabské plovárny a přívozu, s žádostí o dotaci na opravu hasičského domu Senohraby nebo se zpracováním žádostí o dotaci pro TJ Sokol.

Benešov: Zacíleno na předškoláky

Jednou z velkých investičních akcí, s jejíž přípravou Posázaví o.p.s. pomáhala, je novostavba Mateřské školy Úsměv v Benešově. Stavba za 77 milionů korun začala letos v dubnu a skončí v září. Město na ni dostalo dotaci z Evropské unie.

Vítězem soutěže Strážci památek 2017 je tým ZŠ a MŠ Sázava

Vítězem letošní soutěže Strážci památek se stal tým ZŠ a MŠ Sázava ve složení Petra Drahoušková, Ivana Pokorná, Alžběta Švaňová a Jan Ostrý. Na druhém místě skončil tým ZŠ Netvořice ve složení Kateřina Kutová, Radka Šínová, Lucie Jirásková a Nela Červená. Třetí místo obsadilo družstvo ZŠ Dukelská Benešov ve složení Šárka Neuwirthová, Sára Nováková, Vlasta Horáková a Aneta Vojtíšková. Soutěž pořádala společnost Posázaví o.p.s. pro žáky 6. až 9. tříd základních škol z regionu a žáky primy až kvarty Gymnázia Benešov.

Úkolem soutěžních týmů bylo vypátrat zajímavé informace o vybrané osobnosti nebo památce regionu Posázaví a zpracovat je for-

mou krátké, ale výstižné a vtipné reportáže – písemné, rozhlasové nebo televizní (filmové). Pětičlenná porota hodnotila osm soutěžních prací, z toho bylo šest videí a dvě psané.

Vítězný tým natočil reportáž o spisovateli Michalu Vieweghovi. Žáci z Netvořic si za téma soutěžní práce vybrali historii Benešova, kterou zpracovali písemnou formou a doplnili kresbami. Děvčata ze ZŠ Dukelská ve svém videu popsala zříceninu hradu Kožlí.

Na vítěze čekala odměna v podobě pobytu na hradě Zlenice. Odměny dostaly i soutěžní týmy na druhém a třetím místě.

jt

MAS Posázaví na podzim vyhlásí první výzvu k předkládání žádostí o dotace

Šťestí přeje připraveným – tak by se dal parafrázovat známý slogan ve spojení se Strategií komunitně vedeného místního rozvoje Posázaví (SCLLD). Důležitý dokument, který určuje, kudy se bude ubírat další rozvoj regionu, je před schválením řídicími orgány. Projekty, které z něj vycházejí a které se budou ucházet o finanční podporu z evropských fondů, se už připravují. První výzvu k předkládání žádostí o dotace v programovacím období 2014–2020 by MAS Posázaví měla vyhlásit letos na podzim.

Proces schvalování SCLLD běží už druhým rokem – v první vlně, kdy nebyla schválena, trval 389 kalendářních dnů. V současnosti běží druhé kolo věcného hodnocení. Zároveň se připravují finální programové rámce Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a Operačního programu

Zaměstnanost (OPZ), z nichž budou vycházet jednotlivé Fiche, tedy oblasti podpory. Ty už byly stanoveny u Programu rozvoje venkova (PRV), a to: Fiche č. 7 Agroturistika, Fiche č. 8 Lesy, voda, rekreace a Fiche č. 9 Podpora místních výrobců.

Od září 2017 začne Výkonný výbor připravovat první výzvu k předkládání žádostí o dotace. Bude třeba zjistit, jaké projekty už jsou připraveny či se chystají, musí se nastavit celý proces tak, aby se investovalo do funkčních a potřebných věcí. Podmínkou je mimo jiné stanovení preferenčních kritérií, zvolení výběrové komise...

V období 2014–2020 by přes MAS Posázaví mělo do regionu „přitéct“ kolem 180 milionů korun – v souvislosti s poklesem kurzu koruny po ukončení intervence ČNB se cel-

ková alokovaná částka mírně snížila. Největší částka, a to zhruba 105 milionů korun, se bude rozdělovat z IROP. Platí, že do října 2018 se z toho musí „utratit“ 27 procent, to je kolem 28 milionů korun. Výzvy proto musí být připraveny tak, aby se tato částka stihla vyčerpat. Nejjednodušší to bude zřejmě v oblasti školství – projekty jsou už připraveny a mohly by se realizovat během prázdnin 2018.

V sociální oblasti se chystají investovat do komunitních center města Bystřice, Jílové u Prahy a Votice, obec Stříbrná Skalice, Sdružení obcí CHOPOS zase uvažuje o zřízení funkce sociálního pracovníka. Z PRV se mimo jiné připravují investice do ubytování v Českém Šternberku nebo do zázemí pro turisty na hradě Zlenice.

jt

Uplynulý čtvrtrok v Posázaví

– Na co se mohou těšit návštěvníci Posázaví v nadcházející turistické sezóně, ukázalo Fórum cestovního ruchu, které pořádala společnost Posázaví o.p.s. v Regionálním muzeu v Jílovém u Prahy. Zúčastnily se ho na tři desítky podnikatelů v cestovním ruchu, pracovníků informačních center, správců památek a muzeí a dalších subjektů.

– V dubnu jsme uspořádali v Benešově setkání starostů. Hovořilo se na něm o aktivitách Středočeského kraje, systému financování Posázaví o.p.s. a rozvoje regionu i společných projektech obcí.

– Posázaví jsme prezentovali na výstavě Regiony v Lysé nad Labem. Byli jsme ve společné expozici Středočeského kraje.

– Novou členkou Správní rady se stala Ing. Jana Čechová, zakladatelka Mateřského centra Hvězdička. Nahradila Martinu Kulhavou, ředitelku společnosti CESTY SKLA o.p.s., která z této společnosti odchází. V MAS Posázaví bude CESTY SKLA o.p.s. zastupovat nová ředitelka Ing. Jitka Pokorná.

– Zahájili jsme „živé“ internetové vysílání z akcí na facebookových stránkách. Premiérou byl přenos Večera pro dobrovolníky, který se konal 26. května na zahradě Hostelu TÝNEC.

– Posázaví jsme propagovali také na akci Lodě na Labi, která se konala v květnu v Nymburku. Představili jsme na ní i projekt Čistá řeka Sázava a snažili jsme se k němu přilákat tamní školy. Mohly by se přímo zapojit do úklidu Sázavy, nebo by myšlenku dobrovolnického úklidu mohly aplikovat na Labi. Nymburská akce nás inspirovala k uspořádání podobného setkání, které plánujeme na 12. květen 2018 do Týnce nad Sázavou pod názvem Den vody – Lodě na Sázavě.

– Zástupci Posázaví o.p.s. navštívili partnerské město Benešova Sainte-Agnès ve Francii, kde jednali o dalších možnostech spolupráce.

Nabízí se například propojení sázavského Centra sklářského umění huť František se sklárnou La Verrerie de Biot, která se zabývá ruční výrobou užitného skla. Francouzským majitelům tam s ní pomáhají čeští skláři.

Se zástupci tamní samosprávy jsme jednali o účasti na Středověkých slavnostech, které se uskuteční v Sainte-Agnès v srpnu 2018. Prezentovat by se na ní mohli posázavští regionální výrobci a Češi by se mohli zapojit i do historického programu. Připravujeme také propagační materiál o Sainte-Agnès v českém jazyce.

– Připravujeme vydání nového propagačního materiálu Rodinné výlety v Posázaví, jehož součástí bude brožura s informacemi o regionu a tři mapy s tipy na výlety.

– Vyšla Výroční zpráva Posázaví o.p.s. za rok 2016. Hospodaření skončilo ziskem 269 000 Kč.

– Už tradičně jsme byli partnery sportovní taneční soutěže Cena Posázaví 2017, na níž se 27. května v Týnci nad Sázavou představily nejlepší páry ČR ve standardních a latinsko-amerických tancích.

– Nechyběli jsme ani na zahájení turistické sezony Vojenského technického muzea v Lešanech, kde jsme měli stánek s propagačními materiály o regionu.

– V květnu jsme zorganizovali setkání informačních center Posázaví v klášteře sv. Františka z Asissi ve Voticích. Jejich zástupcům jsme předali informace o chystaných novinkách v cestovním ruchu – mimo jiné o připravovaných nových propagačních materiálech Posázaví, o Centrále cestovního ruchu Středočeského kraje, o certifikaci agroturistiky a venkovské turistiky nebo o plánovaném Dni vody – Lodě na Sázavě. Účastníci setkání si prohlédli klášter a votické motýlárny.

Středočeský kraj podporuje vznik Studie protipovodňových opatření na Sázavě

Vznik Studie odtokových poměrů v povodí Sázavy podporuje i Středočeský kraj. „Jsem velmi rád, že se této iniciativy ujala města a obce, tedy že starostové nebo radní nečekali, s čím přijde Kraj nebo některé ministerstvo. Zkrátka obce si uvědomily, že povodně a přívalové deště znamenají bezprostřední ohrožení jejich občanů a rozhodly se jednat.

Tak by to mělo být. A to, že se jim podařilo pro spolupráci získat obě významné státní instituce, je dalším dobrým znamením. Jednak proto, že jsou to významní partneři, kteří mají nejvíc co do činění s vodohospodářskými opatřeními v krajině, koncentrují se u nich informace a v neposlední řadě jsou schopny i finančně přispět. Ale musím zmínit, že dobré znamení vidím i v tom, že státní instituce mají zájem o spolupráci s obcemi, že mezi nimi panuje vzájemná důvěra.

V dnešní době, kdy nás média informují hlavně o tom, co kde nefunguje nebo kde vypukl nějaký skandál, je tento projekt příkladem, že zdravý rozum a dobrá vůle z veřejného života nevymizely,” uvedl radní Středočeského kraje Ivo Šanc. Kraj má podle něj několik důvodů, proč podporovat vznik studie. Jednak se jedná o řešení problému, který má regionální rozměr. Potenciální povodeň může postihnout rozsáhlou oblast Posázaví a následně i další oblasti Středočes-

kého kraje a Prahu. A Kraj si je vědom své odpovědnosti. Dalším důvodem je i to, že Kraj inicioval a sám bude koordinovat vznik podobných studií pro povodí Berounky a Výrovky. „Už z principu by tedy měl Kraj podpořit i studii řešící povodí Sázavy. A ta podpora spočívá v první fázi ve spolufinancování projektu, tedy v ulehčení od finanční zátěže obcím, které nebudou muset přispívat tolik, jak se původně předpokládalo. A následně určitě Kraj využije výsledky Studie pro další strategická rozhodování včetně určité míry financování vyplývajících opatření,” dodal Ivo Šanc.

Konstatoval, že studie by měla specifikovat opatření, která zmírní riziko škod způsobených budoucími povodněmi a přívalovými dešti. To je věc, která bude mít pozitivní dopad na hospodaření obcí i na zlepšení pocitu bezpečnosti a zlepšení kvality života občanů významné části Středočeského kraje. „Ale bude tu i další efekt. Opatření navržená Studií budou mít často charakter zadržování vody v krajině. Měla by tedy zmírnit dopady změn klimatu, tedy sucha, které již ohrožuje náš kraj a je evidentní, že i do budoucna ho bude trápit,” upozornil Ivo Šanc.

Středočeský kraj je podle něj připraven pomoci obcím i s realizací opatření vzešlých ze Studie. „Už dnes jsou dotační programy

Kraje nastaveny tak, že Kraj pomáhá se spolufinancováním projektů dotovaných z programů Ministerstva zemědělství nebo Ministerstva životního prostředí, respektive Státního fondu životního prostředí. Na těchto státních institucích spočívá hlavní zátěž financování protipovodňových opatření. Kraj už nyní přispívá obcím na spolufinancování takových projektů. A touto formou chceme dále pokračovat,” řekl Ivo Šanc.

Ocenil iniciativu Posázaví o.p.s., která se stala koordinátorem projektu. „Jsem přesvědčen, že Posázaví o.p.s. má dostatek zkušeností s koordinací a řízením velkých projektů, má velmi úzké kontakty s obcemi v Posázaví a velmi dobře zná prostředí, kde se bude Studie připravovat. Má tedy všechny předpoklady k tomu, aby dovedla tento ambiciózní a důležitý projekt ke zdárnému konci. Pro Kraj to znamená, že někdo kvalifikovaně zajistí práci, pro kterou by Kraj těžko mobilizoval kapacity,” dodal. Koordinace dvou zmíněných projektů, tedy Berounky a Výrovky, už tak dost zaměstnává krajské úředníky, kteří mají na starosti konkrétní vodoprávní povinnosti. Zapojení Posázaví o.p.s. tedy podle Iva Šance umožní krajskému úřadu věnovat se urgentním vodohospodářským záležitostem a zároveň přispěje k prevenci a k vyřešení problémů, které mohou v povodí Sázavy nastat.

Studie odtokových poměrů v povodí Sázavy se rozšiřuje

Studie odtokových poměrů včetně návrhů možných protipovodňových opatření v povodí Sázavy, kterou připravuje Povodí Vltavy, s.p. ve spolupráci s Lesy ČR, s.p., Středočeským krajem, Posázavím o.p.s. a dotčenými obcemi, se rozšiřuje na další území. Zatímco první studie řeší oblast od soutoku Sázavy s Vltavou po Křešický potok u města Sázavy, připravovaná Studie II se bude týkat území od Křešického potoka ke Zruči nad Sázavou.

Výsledkem obou studií by měl být návrh protipovodňových opatření a opatření k zadržování vody v krajině realizovaných co nejvýše na vodních tocích, i proto není v projektu

řešena samotná řeka Sázava. Předpokládá se totiž, že dílčí opatření budou navrhována na celém území tak, aby se zátěž v krajině rovnoměrně rozložila. Vlivem toho pak nebude třeba realizovat nákladná opatření na spodních tocích, kde dochází k primárnímu ohrožení životů a majetku. Jde tedy o solidaritnost mezi obcemi – ty, které jsou výše na vodním toku, chrání ty, které leží pod nimi.

Realizace Studie I byla zahájena 1. března 2017 a je plánována na 26 měsíců. Proběhla už místní šetření na území 72 dotčených obcí a zjištěné podklady se zpracovávají. Přestože ne všechny obce projekt finančně podpořily, s projektanty aktivně spolupracují. Podařilo se také zajistit spolufinancování Středočeského kraje, který přislíbil uhradit polovinu nákladů, které by měly zaplatit obce.

Celkové způsobilé výdaje projektu činí 15 698 031 korun, dotace Ministerstva životního prostředí (35. výzva Ministerstva životního prostředí, prioritní osy 1, investiční priority 2, SC 1.4) pokryje 12 850 327 korun. Zbýlých 2 847 704 korun by měli pokrýt zainteresovaní partneři – milion a čtvrt korun dá do projektu Povodí Vltavy, s.p. a 500 000 korun přislíbily Lesy ČR, s.p. Spolučást dotčených obcí a měst se vypočítává podle

délky toků v jejich správních územích a počtu míst s kritickou hranicí ohrožení povodněmi. Žádost o dotaci vypracovala Posázaví o.p.s. jako koordinátor projektu ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství, Povodím Vltavy, s.p. a Lesy ČR, s.p.

Studie II je ve stadiu přípravy podkladů pro podání žádosti o dotaci. Celkové předpokládané náklady projektu jsou 23,9 milionu korun. Systém financování bude obdobný, žadatelem o dotaci ale v tomto případě bude Povodí Vltavy, s.p. a Posázaví o.p.s. zůstane koordinátorem. Zahájení projektu se předpokládá 1. března 2018 a doba realizace je odhadována na 26 měsíců.

Studie budou podkladem pro případné projekty obcí, které budou moci individuálně žádat o příspěvek na řešení infrastruktury. Na základě podnětu obcí jedná Posázaví o.p.s. s Ministerstvem zemědělství o vytvoření nového dotačního programu na malé vodohospodářské stavby, jakými jsou rekonstrukce mostků nebo zatrubnění. Jedná se o náklady v řádech deseti tisíců až stotisíců korun, které přesahují možnosti rozpočtů malých obcí. Agentura pro ochranu přírody a krajiny připravuje také seminář pro starosty na téma jak připravit projekty k realizaci opatření vzešlých ze studie.

jt

Basketbal – jeden ze tří nejpobulárnějších sportů na světě – v Benešově žije!

Mrtvý míč, koš, kroky, rožkok, driblink, pivot, ... ač to zní jako zápleťka detektivního příběhu, skutečnost je daleko prozaičtější – právě jste „nahlédli“ do hantýrky basketbalu neboli košíkové. Sportu, který patří mezi tři nejpobulárnější na světě, ale v Česku neprávem zůstává ve stínu fotbalu a hokeje. Ale časy se mění... a benešovský Basket Club je toho příkladem. Za sebou má 37. sezónu, v níž se do sportovní činnosti zapojilo celkem 14 družstev, z toho 10 soutěžilo v mistrovských soutěžích řízených Českou basketbalovou federací (ČBF) nebo ČBF – Oblastí Střední Čechy.

Pojď hrát basketbal!

Kromě čtyř týmů dospělých (dvě druholigová družstva mužů a žen a jejich dva „B“ týmy) je většina týmů BC Benešov dětských nebo mládežnických. „Klub se zaměřuje především na výchovu mladých basketbalistů od přípravek až po žákovské a juniorské kategorie. Je v nich aktivně zapojeno 146 dětí,“ uvedl prezident BC Benešov Ladislav Klavřza. **A další zájemci se mohou kdykoliv přidat! V současnosti klub hledá holky a kluky ročníků narození 2003 až 2010.**

BC Benešov úzce spolupracuje s Českou basketbalovou federací (ČBF), která se v posledních letech zaměřila na ještě vyšší stupeň podpory mládežnických kategorií. Právě díky dotacím z ČBF se klubu podařilo nainstalovat stahovací koše určené pro minibasket do všech základních škol v Benešově, v letošním roce dostane stejné zařízení také tělocvična Gymnázia Benešov.

O výchovu a další výkonnostní růst hráčů se v BC Benešov stará ve svém volném čase a za minimální odměnu kolem třicítiky kvalifikovaných trenérů, asistentů a organizačních pracovníků. Jejich role je proto ve srovnání s jinými profesionálními či poloprofesionálními kluby zcela výjimečná a svým způsobem nezastupitelná. Klub podporuje vzdělávání a další prohlubování odborné kvalifikace trenérů. Šéftrenér mlá-

deže Mgr. Radim Klein a Mgr. Jitka Kukurová vlastní nejvyšší stupeň trenérské licence A, ostatní trenéři mají kvalifikaci B nebo C. Klub rovněž podporuje zájem o získání licence rozhodčích, kteří se také rekrutují z řad jeho mladých odchovanců.

Easter Cup 2017 – zlato putovalo do Benešova!

Velký úspěch zaznamenal basketbalový tým dívek BC Benešov kategorie U11 (rok narození 2006 a mladší) na 5. ročníku mezinárodního turnaje Easter Cup 2017. Je jedním ze tří největších basketbalových turnajů v České republice zařazených na listinu mezinárodních mládežnických turnajů podporovaných mezinárodní basketbalovou federací FIBA Europe. Kvalitně obsazeného a výborně zorganizovaného turnaje v Klatovech se zúčastnilo celkem 78 týmů z Česka, Slovenska, Německa, Maďarska, Francie a Lotyšska. Turnaj byl vypsan pro kategorie U15, U14, U12 a U11, vždy v rozdělení do skupin na chlapce a dívky.

Kategorie dívek U11 hrála ve dvou pětičlenných skupinách. Týmy na 1. a 2. místě postupovaly do semifinále a týmy na třetích až pátých místech se utkaly v celkovém umístění o 5. až 10. místo. Benešovský tým dívek U11 byl pro kvalifikační utkání nalosován do skupiny s BC Kolín, BK Lokomotiva Karlovy Vary „A“, OSK OLOMOUC a německým TSV 1880 Wasserburg Basketball.

V semifinále hráčky Benešova zvítězily nad

týmem z města automobilů TJ Auto Škoda Mladá Boleslav, se kterým se utkávaly po celou sezónu v krajském přeboru. Ve finále pak na ně čekalo družstvo USK Praha. Průběh utkání ukázal, že se v něm potkaly opravdu dva nejlepší týmy. Vítězně z něj vyšel BC Benešov. Jeho hráčka Marika Rýdlová byla zařazena do „all star“ týmu kategorie U11.

O Basket Clubu Benešov

Basket Club Benešov hraje své mistrovské zápasy v hale ZŠ Dukelská, kde probíhá také většina tréninků. Využívá také tělocvičnu ZŠ a MŠ na Karlově, tělocvičnu Gymnázia Benešov a sokolovnu. Město Benešov podporuje činnost klubu formou úhrady nákladů za pronájem tělocvičen, náklady jednotlivých družstev jsou pak financovány zejména členskými příspěvky, sponzorskými dary a příjmy z pronájmu reklamních ploch. Granty města pomáhají také s financováním činnosti mládežnických družstev, například s nákupem materiálního vybavení, cestovným, náhradami rozhodčím, náklady spojenými s letním soustředěním, cenami na turnaje apod. BC Benešov vždy umožňoval a nadále umožňuje svým odchovancům hostovat v jiných klubech, kde mají možnost hrát vyšší soutěž než za domácí klub. Nejvýraznějších úspěchů dosáhli tito jeho odchovanci:

David Marek – hrál v několika klubech v nejvyšší soutěži v ČR, byl reprezentantem ČR, hrál v USA (NCAA), ve Španělsku, na Slovensku, v současné době působí jako trenér v USA

Martin Marek – hrál v několika klubech v nejvyšší soutěži v ČR, hrál v USA (NCAA), ve Španělsku a Maďarsku, v současné době působí jako generální manažer BK Pardubice

Štěpán Reinberger – hrál v několika klubech v nejvyšší soutěži v ČR

Milena Prokešová (Steffanová) – hrála v několika klubech v nejvyšší soutěži v ČR, v roce 2013 absolvovala jako devátá hráčka v historii 400 zápasů v nejvyšší ženské basketbalové lize v ČR, v současné době hraje za ženy družstva KARA Trutnov

Ondřej Kukura – juniorský reprezentant ČR

Eliška Hállová – hráčka extraligy Slovanka Praha, reprezentantka ČR v kategorii kadeetek U17

Natálie Budilová – hráčka extraligy Slovanka Praha, reprezentantka ČR v kategorii kadeetek U17

Lucie Fučíková – hráčka extraligy Slovanka Praha

BC Benešov je řízen sedmičlenným výkonným výborem v tomto složení:

Ing. Ladislav Klavřza – prezident
Mgr. Zdeněk Zahradníček – viceprezident
Tomáš Vaněk – sekretář, organizační pracovník
Ing. Aleš Bychl – pokladník
Ing. Milan Woitsch – člen VV
Ing. Pavel Remeš – člen VV
Mgr. Jakub Malý – člen VV

Hlavní trenér mládeže: Mgr. Radim Klein,
tel.: 739 827 212
email: radim.klein@centrum.cz

Jakub Malý: Basketbal je radost

Když začne Jakub Malý hovořit o basketbalu, je k nezastavení. Sportu, který je v porovnání s fotbalem nebo hokejem tak trochu „popelkou“, propadl před dvaadvaceti lety. A jen tak se ho vzdát nehodlá. Lituje každého, koho je třeba k pohybu a sportování přemlouvat. „Radostí, které člověk v životě může mít, je sice spousta, ale proč se o nějakou ochuzovat. A basketbal je radost,“ říká odchovanec a současný trenér Basket Clubu (BC) Benešov.

K basketbalu ho přivedli spolužáci na základní škole. „Moc mě to chytilo, i díky lidem, kteří kolem basketbalu v Benešově byli. Je to týmový sport, kolektiv je tu hodně důležitý a já jsem měl štěstí, že kolem mě byli vždycky lidi, se kterými byla legrace a zábava. Když se pak dostavily i úspěchy, člověka to bavilo dvojnásob. Začal jsem basket hrát, když jsem chodil do druhé třídy základní školy a od té doby ho hraju stále, skoro 24 let, je to osud,“ říká. Sport považuje za jednu z možností, jak být s lidmi, které má rád, s nimiž má stejné názory i podobný smysl pro humor. „Zároveň dělám něco dobrého pro své tělo,“ poznamenal. Basketbal je podle něj hravý sport založený možná trochu na dřině, ale hlavně na logice. „Můžete přechytračit soupeře, vymyslet nějakou finitu, užít si to, bavit se, což je pro mne strašně důležité. Je to takový myšlenkový relax, člověk se odpoutá od pracovních povinností a problémů, jde se vybit a užít si náladu,“ říká Jakub Malý, který je učitelem matematiky a fyziky a zástupcem ředitele Gymnázia Benešov. Přestože ho sport provází od malička, dal před jeho studiem nakonec přednost matematicko-fyzikální fakultě.

Basketbalu se ale nezpronevěřil, zůstal mu věrný do současnosti. Co považuje za svůj největší úspěch v tomto sportu? „Je těžké něco vybrat. Je to kolektivní sport, sám hráč toho moc nedokáže. Byl jsem součástí extraligového týmu dorostu. Jsem rád, že jsem byl u několika postupů, jak s B týmem z kraje do ligy, nebo s A týmem z druhé do první ligy. Jsem rád i za to, že jsem mohl tři roky hostovat v pražském Sokolu Vyšehrad, se kterým jsem hrál o nejvyšší příčky republikové soutěže... Právě postupy do vyšších soutěží jsou asi tím, co si člověk nejvíc za-

pamatuje, za ty jsem rád,“ zhodnotil Jakub Malý. Basketbal mu však přinesl mnohem víc než jen radost z vyhraných zápasů – našel si při něm i manželku.

Z role aktivního hráče se postupně přesunul na trenérskou lavičku – nejprve trénoval ženský tým BC Benešov. „Měl jsem tam kamarádky, chodil jsem na jejich tréninky, kecal jsem do toho trenérovi a nakonec jsem to od něj postupně převzal,“ popsal s úsměvem svou první trenérskou misi. V současnosti trénuje žáky U15, kteří letos pod jeho vedením sbírali zkušenosti a první vítězství v nadregionální soutěži.

Basketbal bolí, jednodušší je vstřelit koš na počítači

Jakub Malý přiznává, že s přibývajícím věkem ho basketbal „bolí“ čím dál víc, ale neměnil by. „Když jsem v 14, 15 letech odehrál čtyři zápasy za víkend, v pondělí jsem se šel v rámci tělocviku v pohodě a s radostí proběhnout. Teď už to vyžaduje větší regeneraci. Jsou tvrdší sporty než basketbal, na druhou stranu je basketbal kontaktní sport, takže nějaká rána se očekává,“ dodal. Dnešní mladí mají podle něj ke sportu vyhraněnější vztah – buď ho milují, nebo nenávidí. „Děti, které od mala dělají nějaký sport, pak mají radost z každého pohybu i o hodinách tělocviku ve škole. Těší se, když dají gól nebo třeba skočí do dálky o deset centimetrů dál než minule. Ti, kdo k tomu žádný vztah nemají, se pak ke sportování a pohybu špatně přemlouvají. A navíc – jednodušší je vstřelit gól na počítači, než do míče kopnout,“ shrnul své zkušenosti.

Benešovské blýskání na lepší časy

Úroveň benešovského basketbalu patří podle něj k vyššímu průměru republiky. „Nemáme top tým v nejvyšší soutěži, ale vždycky jsme k ní byli relativně blízko. V dorostu už jsme hráli extraligu, což byla nejvyšší soutěž, muži i ženy hráli přes pět let druhou nejvyšší soutěž v ČR. Úspěšný byl také středoškolský basketbal, kdy gymnaziální tým vyhrál opakovaně mistrovství republiky a dokonce reprezentovalo republiku na mezinárodním turnaji v Turecku. Byl jsem tehdy hráčem týmu a jsem rád, že jsem to mohl zažít. S muži jsem pak hrál první ligu, to bylo už na poloprofesionální úrovni, muselo se hodně trénovat a chyběl opravdu jen krůček k tomu, abychom se dostali mezi špičku. Teď hrají muži a ženy třetí nejvyšší soutěž, což odpovídá možnostem týmu a dá se hrát amatérsky, při zaměstnání. Trošku nám v posledních letech chyběl úspěch mládeže. Reputaci nám vylepšily starší žákyně, které se loni probojovaly do extraligy. Hráčky z tohoto týmu se objevily i v mládežnických

reprezentacích, takže doufáme, že by mohly navázat na úspěchy z minulosti,“ zhodnotil Jakub Malý.

Klub podle něj trochu bojuje s nedostatkem hráčů v žákovských a juniorských kategoriích, ale to je obecný problém všech sportů. S nárůstem populační křivky se to v současnosti trochu zlepšuje. „Tím, že děti přibývá, zaznamenáváme nárůst jejich zájmu. Přípravka holek je teď maximálně plná, takže si myslím, že se v tomto směru v Benešově blýská na lepší časy,“ dodal Jakub Malý.

A plány do budoucna? V dospělých kategoriích udržet nastavenou hranici, to znamená, aby A tým ideálně bojoval o postup mezi druhou a první ligu a aby B tým hrál důstojnou roli v krajském přeboru. Dalším přáním pak je mít zastoupení v každé mládežnické kategorii. „Důležitá je právě ročníková návaznost, aby byly všechny kategorie obsazené. K tomu nám teď chybí děti a trochu i trenéři, takže se snažíme jejich počet stabilizovat,“ poznamenal Jakub Malý. A pochválil práci prezidenta klubu Ladislava Klavrzky a organizačního pracovníka Tomáše Vaňka. „Na atmosféře v klubu je pak hodně znát, že se o něj starají lidi, kteří basketbalu rozumějí, mají ho rádi a věnují se mu. Všichni trenéři pracují víceméně zadarmo, jen za drobné odměny, které jsou zanedbatelné v porovnání s množstvím času, který s tím stráví. Není to však pro ně práce, ale koníček. Když má člověk ten sport rád, je to pak znát,“ konstatoval Jakub Malý.

Basketbal v Čechách podle něj byl a asi zůstane ve stínu fotbalu a hokeje, o přízeň „bojuje“ ještě s volejbalem a florbalem. „Děti si mohou vybírat z bohaté nabídky, takže je těžké roztřídit je tak, aby byli všichni spokojeni. Je to vždycky o tom, zda je ke sportu někdo přivede, mě dostali k basketbalu kamarádi. Pak stačí, když se sejde najednou 5-6 kluků a už je základ týmu a dá se na tom stavět. Je zřejmé, že na prvním místě volby asi zůstane fotbal a hokej, ale doufám, že se to třeba změní,“ poznamenal Jakub Malý. O tom, že to nemusí být nereálné přání, svědčí nedávné úspěchy české basketbalové reprezentace – ženy skončily na mistrovství světa v Karlových Varech na druhém místě a na mezinárodní úrovni se začíná dařit i mužům.

jt

Pálenice Kácovka: destiláty vyrobené s láskou

„Miluju ovoce – švestky, jablka, hrušky..., ale v tekutém stavu,“ nechává se slyšet nejezen zapřísalý odpůrce zdravého životního stylu. Na své by si přišel v pěstitelské pálenici a ovocném lihovaru Kácovka v Kácově. Destiláty zde dokáží vyrobit prakticky z jakéhokoliv ovoce, které zákazník přiveze, ale nejen z něj – v nabídce mají také třeba Kácovskou pivní pálenku.

„Pálíme veškeré ovoce, hlavně jablka, švestky, hrušky, v menší míře také třešně, meruňky a broskve. Každý pěstitel si musí dodat vlastní ovoce, to je dáno podmínkami pěstitelské palírny. Pěstitelské pálení má poloviční spotřební daň, cena destilátu je pak nižší než mají podobné produkty ve volném prodeji. Pro zahrádkáře je zajímavé přebytek tímto způsobem zpracovat,“ říká spolumajitel Kácovky Michal Aron. Vypálit se podle něj dá prakticky všechno – destilační kolonou už „prohnali“ také hroznové víno, ananas nebo lesní plody. Kácovka patří mezi středně velké pěstitelské palírny. Včetně ovocného lihovaru, který zpracovává průmyslově vyrobené suroviny, jako například pivo, ročně vyrobí kolem 5 000 litrů etanolu. A to prakticky ve třech lidech; jen na podzim, kdy začíná sezóna, přijímají brigádníky na naskladňování ovoce, které se musí ihned zpracovat – to znamená rozdrtit, pomačkat, naložit do beček a nádrží....

Štrůdl a pivo

Nevýraznou jablkovici dokázali v Kácově povýšit na příjemný a chutný destilát Starokácovskou štrůdlovicí – přidali jen trochu cukru, akátových hoblin, typického koření a snížili obsah alkoholu. Výsledkem je pálenka červenohnědé barvy chutnající po skořici a rozinkách – stačí zavřít oči a při troše představivosti před sebou uvidíte kousek voňavého jablečného závinu... „Je to takové dámské pití – ženám chutná víc, nepálí tolik v krku a chutná jako tekutý štrůdl,“ vysvětluje Michal Aron. Nesouhlasí s názorem, že jablečný destilát je podřadnější, protože jablek je všude hodně. Podobně je na tom i hruškovice, i když ta je ve srovnání s jablkovici ve větší oblibě. Nejvíce ale podle něj lidé upřednostňují destiláty z třešní, meruňek nebo švestek – toto ovoce je v regionu vzácnější, ale také se hůř sbírá.

A co teprve jemný destilát z piva zvaný Kácovská pivní pálenka! Neklamný důkaz, že přepálit se dá opravdu všechno. V tomto případě se základní surovinou stal tmavý Hubertus ze stejnojmenného kácovského pivovaru.

Diplomy kam se podíváš

O tom, že v Kácově destiláty umí, svědčí desítky ocenění, která zdobí zdi palírny. „Každoročně se účastníme košťů pálenek. Někde mezi sebou soutěží 100 vzorků, ale byli jsme také na koštu, kde bylo 1 280 vzorků a skončili jsme tam šestí. Na známém veřejném koštu Flora Olomouc získala naše jablkovice titul šampiona. Nejde nám ale až tak o diplomy, i když potěší, ale jde nám hlavně o srovnání s ostatními výrobci. Rozdíl mezi vítězi jsou většinou v desetinách procentních bodů, jestli skončíme první nebo pátí, proto není až tak rozhodující, důležité je, že víme, že náš destilát je kvalitní,“ dodal Michal Aron. V republice je podle něj zhruba 530 registrovaných destilačních kolon, některá palírna má jednu, jiná jich provozuje víc.

Kromě diplomů a pohárů z košťů se kácovská pálenka od letošního roku pyšní také značkou KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®. „Neočekáváme od toho zvýšený zájem nebo prodej, regionální značka je pro nás prestiž. Doufám, že naše destiláty jí budou dělat čest,“ uvedl Michal Aron.

Jak to všechno začalo

Michal Aron je původním povoláním restaurátor. Vzhledem k tomu, že měl doma ovocnou zahradu, začal experimentovat s podomáckou výrobou destilátů. „Zkoušel jsem pálit kdeco, jezdil jsem po různých palírnách a sbíral zkušenosti,“ popsal. Tato záliba, kvůli níž pověsil restaurátorské řemeslo na hřebík, ho svedla dohromady s Vladimírem Křenem. „Začali jsme uvažovat o pořízení vlastního destilačního kotle. V roce 2004 jsme koupili v Kácově nevyužívaný průmyslový lihovar, kde se zpracovávalo obilí na surový lih, a přestavěli ho na ovocný lihovar s pěstitelskou palírnou,“

popsal Michal Aron. Překážky, které se jim postavily do cesty, zdárně překonali. „Dnes se nám daří dobře. Myslím si, že vyrábíme dobré destiláty a že lidem chutnají. Jinak by se k nám nevraceli,“ zhodnotil.

Republikový unikát

„Kladný vztah k alkoholu“ má podle svých slov i Vladimír Křen. Nemyslí tím ale zálibu v konzumaci destilátů. Už 45 let je totiž vášnivým sběratelem alkoholových miniatur. Jeho soubor čítající úctyhodných 30 000 lahvíček je největší registrovanou sbírkou svého druhu v České republice.

Alkoholové miniatury sbíral už otec Vladimíra Křena, který si je v 70. letech minulého století vozil ze služebních cest. „Měl je ve vitríně, byly to tehdy takzvané kordovky, tvarované lahvíčky a podobně. Když jich měl asi 150, vdávala se moje sestra a otec je chtěl rozdat svatebčanům. Už jsem měl tehdy rozum, tak jsem to striktně zamítl,“ vzpomněl s úsměvem Vladimír Křen. Malé lahvíčky mu učarovaly – vstoupil do klubu sběratelů kuriozit, začal jezdit na burzy, vyměňovat, nakupovat, prodávat... „Někteří sběratelé se specializují na whisky, ušlechtilé nápoje, tvarované lahvíčky, já jsem začal sbírat všechno – likéry, destiláty, whisky, koňaky. Vybírám si spíš podle kvality. Největšími

kuriozitami jsou pro mě miniatury z první republiky, koneckonců sběratelé na celém světě si nejvíce cení právě nejstarší exponáty dané země. Zajímavé jsou také miniatury ze zemí, kde se alkohol moc nevyrábí, například z Íránu, Iráku, Egypta, karibských ostrovů, Nového Zélandu nebo Austrálie,“ dodal. Nabízí se otázka, zda někdy neměl chuť některou lahvíčku otevřít a ochutnat. „Říkám, že malé lahvíčky se sbírají a velké se pijí, takže otevírám jen ty velké,“ směje se Vladimír Křen.

Sbírka se utěšeně rozrůstala, ale nastal problém kam s ní. Postavil tedy malý zahradní domek, kam se vešlo kolem 15 000 lahvíček. Ale i ten postupem času přestal prostorově stačit a navíc neposkytl ani potřebné pod-

mínky pro uchování sbírky. „Dneska mám lahvičky v přepravkách a v areálu firmy chceme vybudovat muzeum miniatur, kde bychom je vystavili. Taková sbírka už si zasluhuje, aby ji viděla veřejnost,“ naznačil Vla-

dimír Křen blízké plány. První návštěvníci by unikátní sbírku mohli vidět už letos. Další informace jsou na: www.palnicekacovka.cz jt

Noví držitelé značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®

Okruh držitelů značky KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt® se rozrostl. Přibyla mezi ně paní **Jana Keltnerová ze Zlivi**, která vyrábí zahradní keramiku – nádoby na rostliny, pítko a krmítka, dekorace do záhonů a na terasy. **Pálenice KÁCOVKA s.r.o.**, zastoupená svým jednatelem panem Michalem Aronem, získala značku pro skupinu výrobků s názvem Medovina a destiláty. Skupinu výrobců uzavřela paní **Jitka Kuřetová** s Tekutým karamellem z Kácova, který nabízí v tamní Zámecké cukrárně.

V současné době je v Kraji blanických rytířů celkem 32 certifikovaných výrobků a 4 služby. Případní zájemci o značku se mohou průběžně hlásit u koordinátorky re-

gionální značky Mgr. Kateřiny Červenkové (katka.cervenkova@csop.cz).

Jana Dufalová

Nové pivo Ferdinand s přeškrtnutým klasem

Benešovský pivovar Ferdinand si nadělil k 120. výročí svého vzniku nový druh piva. Od června zařadil do sortimentu bezlepkové pivo, které je už devátým „bratrem“ v řadě skutečných piv. Je tak třetím tuzemským pivovarem, který vaří pivo bez lepku-glutenu. Výrobek patří do licenčního systému ELS, který je jednotný ve všech evropských zemích.

Bezlepkové pivo Ferdinand je obdobou klasického dvanáctistupňového světlého ležáku Premium z varny Pivovaru Ferdinand Benešov, ovšem s tou výjimkou, že si na něm mohou pochutnat bez obav i lidé nemocní celiakií. Výrobek se podrobil zkouškám v několika akreditovaných laboratořích.

I pivo pro celiaky vaří ze sladu a chmele

Každý Čech vypije podle statistik ročně kolem 140 litrů piva. Smůlu však mají lidé trpící celiakií, to znamená nesnášenlivostí lepku či alergií na lepek, protože důležitá surovina – slad – obsahuje lepek. Bezlepkové pivo vyrábí v Česku jen dva pivovary (Žatec a Bernard). Ferdinand je nyní třetím a bezlepkové pivo vaří z tradičních surovin – sladu, chmele a vody.

„Technologický postup je stejný – varna, spilka, sklep, používají se stejné suroviny i kvasnice, zásadně se výroba neliší, jen v jedné technologické výjimce. Vybrali jsme klasickou dvanáctku, rozdíl v chuti není téměř žádný,“ říká výrobní ředitel a sládek Jaroslav Lebeda. „Velkou výhodou je, že se můžeme držet tradičních surovin a nemusíme používat pohanku nebo kukuřici. Tím pivo

chutná jako pivo a ne jako jeho napodobenina,“ upozornil Lebeda.

Nové bezlepkové pivo bylo testováno odborníky a podle protokolů o zkoušce vzorku obsah lepku je méně než 10 mg/l (legislativní limit je 20 mg/l), pšeničný prolamin znám jako gliadin obsahuje méně než 5 mg/l. „Tyto hodnoty jsou potvrzené dvěma nezávislými analýzami. Je nutné je provést, abychom mohli bezpečně distribuovat pivo do obchodní sítě,“ doplnil Lebeda.

Byl také proveden audit výrobního procesu nezávislou auditorskou společností, který prokázal, že byla zvolena správná výrobní praxe, která odpovídá zásadám výroby bezlepkových potravin. „Kvasná kád' či ležácký tank jsou v každém případě vždy perfektně

očištěné. Na stáčení bezlepkového piva použijeme navíc nové nepoužité lahve,“ ubezpečil Lebeda.

Bezlepkový Ferdinand bude v lahvích

Bezlepkové pivo se bude prodávat především jako lahvové. O stáčení do PET lahví zatím neuvažují. „Můžeme ho stáčet také do menších sudů, aby se mohl točit například na veletrzích, nebo jednáme s několika bezlepkovými restauracemi, které v Praze pomalu vznikají,“ poznamenal Lebeda. Zákazníci se setkají s benešovským bezlepkovým Ferdinandem v pivovarském obchodě v Benešově, v prodejnách zdravé výživy, specializovaných prodejnách po celé republice i v některých obchodních řetězcích.

Cena půllitru by neměla významně přesáhnout dvacet korun. Doporučená prodejní cena bude zhruba 20 až 22 korun. „Musí se zohlednit pracnost výroby i náklady na vypracování analýz u akreditovaných laboratoří, které budeme provádět z každé várky,“ vysvětlil Lebeda.

A proč se pivovar rozhodl pro bezlepkové pivo? „Cítili jsme, že je po něm poptávka. Přibývá nejen lidí s celiakií, ale je trend, že i lidé, kteří netrpí tímto onemocněním, dodržují bezlepkovou dietu,“ dodal Lebeda. Některá bezlepková piva se do Česka dovážejí, ale jejich cena je dvakrát až třikrát vyšší. Podle vedení pivovaru by na exportních trzích mohli být konkurenceschopní hlavně cenou, a tak chtějí pivo bez lepku vyvážet i do zahraničí.

Hrad Zlenice se díky dobrovolníkům opět vrací do života

letecké foto Š. Násek

Zřícenina hradu Zlenice, přezdívaného Hláška, se opět vrací do života. Její záchranu si před více než 20 lety vzalo za své Sdružení Zlenice. Ve spolupráci s obcí Senohraby, která je majitelem objektu, a za podpory velkého množství dobrovolníků se mu postupně daří zastavit chátrání symbolické regionální památky, známé například z kreseb Josefa Lady. V současnosti se opravuje zdivo severozápadního paláce a připravuje se další etapa rekonstrukce Velké věže.

„Pracujeme s architekty na projektové dokumentaci druhé etapy opravy Velké věže. Naváže na první etapu prací, na kterou jsme v minulých letech dostali dotaci z programu LEADER a v rámci níž byla zpracována také studie další rekonstrukce této části památky. Projekty by měly být hotovy v druhé polovině roku,“ řekl předseda Sdružení Zlenice Vladimír Havelka. Celý projekt má podle něj šanci ukázat optimální zpřístupnění památky pro turisty v situaci, kdy je objekt celoročně přístupný volně, bez dohledu. Provoz v něm ale zároveň musí být bezpečný, tudíž stavby musí být dostatečně staticky zajištěny. Vladimír Havelka odhaduje, že v současnosti projde Hláskou ročně kolem 8 000 až 10 000 lidí.

Pokud úřady připravované projekty schválí, požádá obec o dotaci na jejich realizaci. Vladimír Havelka odhaduje, že v případě kladného vyřízení žádosti by práce trvaly dva až čtyři roky. „Ideálním cílem, kam bychom se rádi dostali, je vedle zakonzervování dochovaného zdiva, které postupně konzervujeme i z vlastních financí bez ohledu na grantovou podporu, bezpečné zpřístupnění památky. Tedy vybudování bezpečně schůdných pěších stezek a případně i vyhlídkové terasy, která návštěvníkům umožní dostat se i do míst, kam v sou-

časnosti není vstup bezpečný,“ přiblížil Vladimír Havelka.

Neobává se, že by zlepšení přístupnosti památky mohlo paradoxně přispět k její devastaci? „Spoléháme na slušnost návštěvníků. Podle zkušenosti z posledních let zavítá na hrad neznámá návštěva v podobě vandalů tak jednou ročně. Pokud něco rozbili, vždycky jsme to dokázali opravit, větší škody zatím, bohužel, nezpůsobili. Možná je to právě díky viditelné péči o památku,“ dodal Vladimír Havelka.

Areál hradu je ve správě Sdružení Zlenice od roku 1996. Od té doby organizuje pod dohledem odborníků z památkové péče konzervaci objektu. Povedlo se už zajistit čelní hradbu jádra hradu, zakonzervovat suterén první brány, staticky zajistit vrcholové partie vstupní brány a osadit ji střešní konstrukcí, která ochraňuje dochované zdivo před nepříznivými vlivy podnebí. V roce 2011 byla postavena dřevěná vyhlídková plošina a zakonzervovány pilíře. O rok později se díky dotaci z Ministerstva zemědělství podařilo realizovat první etapu konzervace takzvané „Velké věže“. V roce 2014 byla díky dotaci z Programu rozvoje venkova a díky dlouhodobé spolupráci obce Senohraby, Sdružení Zlenice a společnosti Posázaví o.p.s. vybudována dřevěná lávka do jádra hradu.

Objekt se opravuje s pomocí dotací, grantů i příspěvků dobrovolníků, dárců a sponzorů. V současné době sdružení opravuje severozápadní palác. Práce hradí z vlastních

finančních prostředků, z příspěvků obce a svých členů. Loni se podařilo opravit havarijní stav paty zdiva paláce. Z celkových nákladů 140 000 korun pokryla 60 000 korun dotace od Nadačního fondu Gabrielis. Letos se bude opravovat koruna zdiva, na což je pro tuto etapu počítáno opět s částkou kolem 140 000 korun, na kterou se skládají finanční prostředky jak z opětovného daru NF Gabrielis (letos 70 000 korun), tak od drobných dárců, vlastních prostředků Sdružení Zlenice i od obce Senohraby. Příspěvek na podporu oprav a postupné kultivace areálu této památky může každý – třeba koupí výročního trička s originálním motivem nebo finančním darem.

Více informací je na www.zlenice.cz.

Jméno Vladimíra Havelky je s hradem Zlenice spojeno už 22 let. „Z mého pohledu jsme dnes už vlastně splnili více, než jsme si dříve troufali pomyslet. Díky první etapě konzervace takzvané Velké věže se nám podařilo, spolu s v současnosti probíhající postupnou konzervací severozápadního paláce zvrátit stav památky z naprosté statické a havarijní tragédie do poměrně staticky zabezpečeného areálu, a v současné době můžeme reálně uvažovat o postupném zakonzervování zbytků okolního zdiva již bez obav, že ta nejdůležitější část hradu by nám spadla na hlavu. Za ty roky samozřejmě přišlo v minulosti i období, kdy jsme v našem úsilí začali polevovat a cítili jistou skepsi. Naštěstí se tehdy protnuly naše cesty se společností Posázaví o.p.s. Naše aktivita, hledající cesty, jak se vypořádat s nedostatkem financí na zahájení urgentní potřeby masivnější konzervace chátrajícího hradu, našla u zástupců této organizace pochopení a podporu, což nám v té době vrátilo již uvaďající naději, že naše sny nejsou jen utopií, že se dají realizovat. Neumím odhadnout, jak by se situace vyvíjela, nebýt této pozitivní synergie,“ shrnul Vladimír Havelka.

Hrad Zlenice vznikl na přelomu 13. a 14. století. Zanikl přibližně po 150 letech své existence. Pobořen byl zřejmě v souvislosti s občanskou válkou v království za doby Jiřího z Poděbrad. Podrobnosti nejsou známy.

jt

RUAH už pět let pomáhá lidem, kteří se ocitli na hranici života

Hranice života je nevyzpytatelná. Každý ji má před sebou – někdo na dohled, jiný „za sedmero horami a řekami“.

Stačí jeden neopatrný krůček a ocitneme se na druhém břehu. Mnohdy bez varování, jindy si s námi osud zahraje vabank. Prostě kdo s koho. A takovou sázkou o všechno dokáže být i nemoc.

Co dělat, když nad námi nebo našimi blízkými získává nepřítel osudu navrch? Jak bojovat s vlastní bezradností? Odpovědi na tyto a řadu dalších otázek už pět let dává společnost RUAH o.p.s., která na Benešovsku poskytuje sociální a zdravotní péči v domácím prostředí všem, kteří odbornou pomoc potřebují.

„Pomáháme lidem, kteří se ocitají na hranici života a jsou nuceni si denně klást velmi těžké otázky. I když to vypadá, že společnosti už nemohou ve svých posledních dnech mnoho přinést, že vyžadují hodně péče, my denně vidíme opačné zázraky. V největší zranitelnosti se hojí poškozené vztahy, mění se pohled na svět těch, kteří o nemocné a umírající pečují, a ve světle těchto malých zázraků se mění celá naše společnost, protože si častěji uvědomujeme, co je v našich životech opravdu důležité.“

Není to vždy tak jednoduché a někdy v těžkých chvílích vidím, jak i naši zaměstnanci nesou kus té tíhy na sobě. Mají můj obdiv a velký dík za to, že se denně perou sami se

svou bezradností a zranitelností před otázkami, na které neznáme odpovědi,“ říká ředitelka společnosti RUAH Marta Vacková.

RUAH poskytuje domácí hospicovou péči, domácí zdravotní péči, sociální poradenství a sociální služby. „Poptávka je tak obrovská, že se musíme rozšiřovat, přijímat další zaměstnance. V současnosti už jsou naše kapacity překročeny, i když jsme se snažili nikoho neodmítnout a poskytnout službu každému, kdo ji potřebuje. Když se ohlédnu zpět, bylo těch uplynulých pět let opravdu náročných. Dneska jsme ale organizací, která pomohla tisícům rodin v regionu v nějaké tíživé životní situaci spojené s nemocí nebo úmrtím,“ shrnula Marta Vacková.

V poslední době podle ní roste zájem především o hospicovou péči, která umožní nevyčerpatelně nemocným prožít poslední chvíli života mezi svými blízkými. „Nabízíme jim odbornou pomoc, protože za tímto rozhodnutím je třeba vidět spoustu utrpení. Obzvlášť v paliativní péči je navíc docela běžná kategorie pacientů v našem věku, tedy po čtyřicítce. Jsou to naši vrstevníci, kteří mají smůlu, že onemocněli tak těžkým onemocněním, že doba jejich dožití je už velmi krátká. Tam se nás to dotýká o hodně víc než u starého člověka, který má život za sebou,“ poznamenala Marta Vacková.

Náročná je podle ní také péče o starého nemohoucího člověka. Rodina se musí obvykle starat ještě o své potomky, chodit do zaměstnání, nemůže si dovolit ztratit další příjem. „Pokud takové rodině pomůžeme a ona ví, že po určitou dobu je péče o jejího blízkého zajištěna, pak je schopna tuto situaci zvládnout dlouhodobě bez větší újmy,“ dodala Marta Vacková.

Obrovskou pomocí je skvělý tým RUAHu, který v současnosti tvoří 20 zaměstnanců v 15 pracovních úvazcích. „Můžeme spolu mluvit o všech věcech, pomáháme si navzájem, není tam žádné tabu. Pomohlo nám to i vyrovnat se s vlastní smrtelností, s tím, že je to součástí našeho života. Pokud by člověk neměl zpracovanou tuto otázku, nemohl by u nás ani pracovat, protože když denně po-

tkáváte umírající lidi, tak se vás to vždycky bude dotýkat,“ dodala Marta Vacková.

Paradoxně nejvíce „nabíjejí“ právě pacienti a jejich rodinní příslušníci. „Denně vidíme neuvěřitelné hrdinství, odvahu lidí, kteří se dokáží smířit se svojí situací, vidí v ní pozitivní věci. Může to znít neuvěřitelně, ale rodina po ztrátě blízkého třeba řekne, že měl krásnou smrt. Většina z nás se smrti bojí, bojíme se utrpení, osamění, bolesti... Když ale umírající prožije poslední okamžiky života v rodině a ne někde v nemocnici, může si užít každý den. Může si ještě splnit nějaká svoje přání, do poslední chvíle se může těšit z přítomnosti blízkých, mohou za ním přijet kamarádi, stačí se rozloučit se svými dětmi... I když je v tom spousta emocí a bolavých citů, přesto vám pozůstali zpětně řeknou, že to pro ně byl tak silný a úžasný prožitek v životě, že změnil i jejich nahlížení na životní hodnoty.“

A to je velký dar i pro nás – možná si pak neděláme starosti se spoustou věcí, které nemůžeme změnit, přijmeme je a snažíme se život a náš čas využívat co nejlépe dokážeme,“ shrnula Marta Vacková. Každý zaměstnanec má podle ní také své vlastní formy relaxace – někdo běhá po lese, jiný má rád horkou vanu. Pomáhají jim i supervize, kdy společně s psychologem zpracovávají těžká témata a učí se vyjít z nich tak, aby jim neublížila.

S výjimkou šéflékaře hospicové péče tvoří tým RUAHu ženy. „Je to práce, která není zas tak dobře hrazená, obzvlášť v sociálních službách, i když si troufnu říct, že v regionu patříme k těm lépe zaplaceným. Ta práce je ale enormně náročná, kvalita zaměstnanců je ojedinělá a dobré ohodnocení si všichni opravdu zaslouží,“ dodala Marta Vacková.

RUAH o.p.s.

Tyršova 2061, 256 01 Benešov

Tel.: 733 224 305

info@ruah-ops.cz

Telefon sociální služby: 733 741 707

Telefon zdravotní služby: 733 741 706

Více informací je na www.ruah-ops.cz

jt

Jak funguje Sociální fond ORP Votice?

Mikroregion
Voticko

Financování systému sociálních služeb od roku 2017

na území ORP řeší takzvaný Sociální fond Voticka. Jeho podstatou je participace jednotlivých obcí na financování činnosti poskytovatelů sociálních služeb.

V rámci administrativy kanceláře Mikroregionu Voticko byla ve spolupráci s úředníky sociálního odboru Městského úřadu Votice stanovena tzv. minimální síť sociálních služeb, do které byli zařazeni certi-

fikovaní poskytovatelé sociálních služeb, kteří dlouhodobě na území mikroregionu působí.

Dále byly vyčísleny náklady na tyto činnosti a byla podle daného klíče rozpočítána finanční účast jednotlivých obcí. O poskytnutí příspěvků rozhoduje Zastupitelstvo Města Votice na základě návrhu členů výběrové komise, která je složená z členů Rady Mikroregionu Voticko, lokálního síťáře sociálních služeb ORP a vedoucí sociálního odboru Městského úřadu Votice.

V letošním roce se od obcí do sociálního fondu vybralo 526 000 Kč, které budou rozděleny na dofinancování činnosti terénních služeb v oblasti sanace rodiny, paliativní péče či práce s osobami závislými. Zároveň příspěvky podpoří nízkoprahové centrum Sibiř, občanskou poradnu ve Voticích nebo azylové domy v Sedlčanech a ve Vlašimi.

Kompletní seznam poskytovatelů sociálních služeb v okrese Benešov i rady na řešení složitých životních situací najdete na internetových stránkách www.ssob.info.cz.

Z činnosti kanceláře Mikroregionu Voticko

Nejvýznamnější činností kanceláře Mikroregionu Voticko je dotační management – vytipovávání a zpracovávání projektových záměrů, poradenství a pomoc obcím a spolkům z regionu, konzultace zpracování výběrových řízení, vedení a vyúčtování dotačních akcí.

V loňském roce jsme pomáhali zpracovat 89 žádostí o dotace do nejrůznějších programů – národních, krajských, evropských, nadačních fondů, a to zejména pro obce a spolky našeho mikroregionu. Celkově se prostřednictvím kanceláře mikroregionu podařilo do Voticka získat finanční prostředky ve výši téměř 20 milionů Kč. O podpoře některých námi podaných projektových žádostí dosud není rozhodnuto, takže se určitě nejedná o konečné číslo.

Za přispění kanceláře Centra společných

služeb se v členských obcích realizují investiční akce zaměřené na opravu občanské vybavenosti – hasičských zbrojnic, škol, komunikací, památek, odbahnění rybníků, ale i neinvestičních akcí – například podpora spolků prostřednictvím dotačních akcí zaměřených na pořízení vybavení a pomůcek pro sport i jiné volnočasové aktivity.

Vedle administrace individuálních projektů je úkolem mikroregionu koordinovat společné rozvojové projekty zapojených obcí. V letošním roce tak například spolupracujeme na vytvoření komunitního centra v dosud nezrekonstruované části votického kláštera. Rozjely se i další společné projekty. K plánované cyklostezce Votice–Bystřice na opuštěném drážním tělese vznikla studie proveditelnosti, na kterou ještě letos naváže projektová dokumentace pro stavební povolení cyklostezky v úseku Beztahov–Veselka,

abychom mohli v lednu 2018 požádat o dotační příspěvek na její realizaci. Obce mikroregionu dále začaly spolupracovat na vzniku Studie krajiny celého správního obvodu ORP Votice a také na projektování nových řešení veřejných prostranství svých návsi, náměstí, volnočasových areálů a dalších rozvojových ploch.

Řešíme dopravní obslužnost Voticka

Veřejná doprava je jedním z nejčastějších témat na pravidelných schůzkách členských obcí Mikroregionu Voticko. Cílem je revidovat a optimalizovat dopravní obslužnost Voticka v návaznosti na potřeby

občanů při dopravě do zaměstnání, do škol a za zdravotnickými, sociálními i jinými službami. Dále je nutné obce regionu připravit na integraci dopravy Středočeského kraje a Prahy a zajistit provázanost veřejné autobusové a vlakové dopravy, která se stává nejžádanější variantou dojíždky do hlavního města.

Celý proces koordinují starosta města Votice Jiří Slavík v rámci své funkce místopředsedy dobrovolného svazku obcí pro zajištění veřejné dopravy BENE-BUS a předseda Mikroregionu Voticko Viktor Liška při jednáních s odborem dopravy Středočeského kraje a dopravci. Některé změny v jízdních řádech se již podařilo prosadit, ale víme, že jsou stále autobusové i vlakové spoje, které na sebe nenavazují, jezdí v nevhodných časech, nebo zcela chybí. Stejně tak vnímáme jako nedostatečné napojení autobusové

a vlakové dopravy v rychlíkové stanici v Olbramovicích.

Naše dosavadní podněty se již částečně realizují, anebo se už odrazily v nových jízdních řádech od března 2017, ale ani těmi práce na lepší dopravní obslužnosti Voticka nekončí. Ve třetím čtvrtletí roku 2018 by totiž mělo dojít k očekávanému propojení pražské a středočeské dopravy včetně rychlíkových spojů, které by nám mělo umožnit cestovat z „pohraničních“ obcí Středočeského kraje do hlavního města na jednu jízdenku. Celý systém se již připravuje na krajském úřadě a my mu můžeme pomoci správnými podněty z území. Máte-li proto připomínky k dopravní obslužnosti svých obcí, škol, lékařů, či firem, napište nám je, abychom je dokázali zapracovat do nového systému dopravní obslužnosti Voticka.

Lucie Krubnerová

Kdy se opět svezeme po opuštěné železniční trati mezi Beztahovem a Veselkou?

V odpovědi na otázku v titulku je třeba nejdříve říct, že vláčkem už nikdy. Ten nyní pohodlně frčí po modernizovaném koridoru. Ale co na kole nebo na in-line bruslích po vybudované cyklostezce? Takový je totiž záměr obcí Mikroregionu Voticko využít opuštěné drážní těleso Praha – České Budějovice. Není to ale vůbec lehký úkol.

V současnosti probíhají jednání obcí se Správou železniční dopravní cesty a Českými drahami o bezúplatném převodu či prodeji pozemků potřebných k výstavbě cyklostezky. Zároveň byla zpracována Studie proveditelnosti v úseku Votice–Bystřice, která navrhla trasování cyklostezky včetně alternativních řešení a technických způsobů výstavby samotné komunikace, ale

i případných jiných dopravních staveb jako jsou mostky či propustky a jejich napojení na další infrastrukturu.

Zásadní otázku zodpověděla schůzka dotčených orgánů přímo na vjezd do obce Olbramovice od Sedlčan. Tam dochází ke křížení plánované cyklostezky se silnicí I/18. Navržená varianta přejezdu pro cyklisty řeší zároveň bezpečnost a zklidnění dopravy na daném vjezdu do obce i návaznost na systém plánovaných nových chodníků k vlakovému nádraží na Veselce. Dále reaguje na chystanou rekonstrukci tamních autobusových zastávek.

Cílem roku 2017 je zpracování projektové dokumentace ke stavebnímu povolení

ve zmiňovaném úseku mezi Beztahovem a Veselkou, abychom mohli podat v lednu 2018 žádost o podporu na realizaci. A kdyby všechno šlo podle představ, tak vás v létě 2019 pozveme na první vyjíždky. Určitě je ocení všichni, kteří užívají kolo jako svůj dopravní prostředek, ale i cykloturisté.

„V Bystřici by měla stezka ústít v prostoru Zájedku a pokračovat přes stávající komunikace až k železničnímu nádraží a případně po značených stezkách dál do Benešova. V tuto chvíli je město Bystřice v jednání se soukromými vlastníky, přes které vede trasa stezky nebo se jich dotýká. Na výsledku jednání závisí i termín dalších prací,“ uvedl bystrický místostarosta Tomáš Semrád.

Viktor Liška, jt

Pietní akt a výstava připomněly v Olbramovicích transport smrti

V Olbramovicích si v květnu připomněli smutné výročí konce 2. světové války a transport smrti, který před dvaasedmdesáti lety zastavil na místním vlakovém nádraží.

Starosta Ivan Novák nejprve společně s hasiči položil věnce u pamětní desky na nádraží, v Křešicích a na olbramovickém hřbitově.

Místostarosta Pavel Pohůnek připomněl osudy vězňů, jejichž život vyhasl právě na území Olbramovic: „Dne 1. května 1945 v ranních hodinách přijel na naše nádraží vlak číslo 94803. Byl vypraven v polovině dubna z koncentračního tábora v severočeských Litoměřicích. V otevřených uhláčích se tísnily téměř čtyři tisíce vězňů – Rusů, Francouzů, Belgičanů, Holanďanů, Italů, Maďarů, Rumunů, Jugoslávčů, Němců a příslušníků dalších národností. V transportu bylo i 226 Čechů, ale ti byli cestou propuštěni, údajně posledních zhruba padesát jich bylo propuštěno právě 1. května v Olbramovicích. Po příjezdu na nádraží byli z nekrytých vagónů vyloženi mrtví vězni

a za poslední kolejí byli provizorně uloženi. Posledně byl vlak smrti odstaven na volnou kolej směrem na Sedlčany.“

Vyhledověli vězni se tehdy za doprovodu strážných vydali do blízkých Křešic vyprosit si nějakou stravu. „Tam je zastihla jednotka SS z Votic a sedmadvacet jich bestiálně povraždila. Těla byla převezena do lesa Baba u Manělovic. Další vězni byli zastřeleni po cestě zpět k transportu. Ti byli ‚zahrabáni‘ v nedalekém lese Hať,“ uvedl Pavel Pohůnek. Připomněl také, jak se olbramovické, ale i votické obyvatelstvo snažilo utrpení transportovaných zmírnit. Okresní votický lékař zařídil povolení zásobovat transport potraviny a šatstvem a mnoho Olbramovických a Votických se do pomoci zapojilo. „Dne 6. května byl vlak zatažen zpět na nádraží a o den později byl odeslán dále do jižních Čech. Mezi Velešínem a Kaplicí byla souprava osvobozena a předána Červenému kříži,“ dodal místostarosta a zdůraznil nesmyslnost lidských obětí na konci války: „Ještě 7. května byli na olbramovickém nádraží vražděni vězni, bohužel za tento masakr nebyl nikdo potrestán. Patrně 12. května byla z lesa Hať vyzvednuta těla zavražděných vězňů a svezena na hřbitov do Olbramovic. Celkem u kostela Všechny svatých odpočívá 82 lidí z transportu Litoměřice – Velešín. Alarmující také je, že pouze dva z nich známe jménem – jde o Slovince a Francouze.“

Účastníci pietního aktu se poté přesunuli do špejcharu v centru obce, aby se zúčastnili slavnostního zahájení vernisáže výstavy nazvané Transport smrti Litoměřice – Velešín. „Výstavu připravili Pavla Plachá a Jiří Plachý z Vojenského historického ústavu Praha. Mapuje osudy transportu od 20. dub-

na 1945, kdy byl vypraven z Litoměřic, po 8. květen, kdy byl u Velešína osvobozen. Výstava informuje o dění ve městech a obcích, na jejichž nádražích transport zastavil, proto je jeden z panelů věnován právě osudu transportu v naší obci,“ uvedl olbramovický starosta Ivan Novák. „Výstava dokumentuje jednak transport, osudy některých vězňů a těch, kteří jim na zastávkách pomáhali, ale zmiňuje se také o strážných, transportu v lidské paměti nebo o poválečném vyšetřování a exhumaci těl,“ doplnila Pavla Plachá z Vojenského historického ústavu Praha.

Výstava o smutných stránkách české, ale i evropské historie, byla v olbramovickém špejcharu k vidění do konce května. Pokud jste ji nestihli, můžete si zrekonstruovanou barokní památku prohlédnout při dalších letošních výstavách. „Třináctého května v 15. hodin se zde uskutečnila vernisáž výstavy plastik umělkyně Josefiny Duškové. Výstava s názvem Deníky je instalována do 13. září,“ pozvala Irena Šopejstalová z Obce Olbramovice a dodala, že budova špejcharu je otevřena vždy ve středu mezi 15. a 18. hodinou a dále v sobotu mezi 13. a 16. hodinou.

Jana Špačková

Most Na Káčku v Sázavě opět slouží svému účelu

Až na druhý pokus uspělo Město Sázava se žádostí o dotaci na opravu havarijního stavu mostu Na Káčku z rozpočtu Středočeského kraje. Původní most asi z roku 1960 převáděl jednoproudou místní komunikaci přes náhon u řeky a tvořil silniční spojení pro zásobování rekreačního areálu na Sázavském ostrově. Tato část se nachází v záplavovém území města a samotný mostek byl obětí při větších povodních, především v letech 2006,

2009 a 2013. Záplavy se podepsaly na jeho technickém stavu.

Když jsme v říjnu loňského roku dostali oznámení o rozhodnutí přijetí dotace, byli jsme rádi. Po kontrolních prohlídkách, které byly prováděny odborným dozorem každý rok, jsme se báli, že most bude zpřístupněn jenom pro pěší. To by značně omezilo provoz rekreačního areálu Sázavský

ostrov, který je centrem sportu a vodáctví v Sázavě.

Z kraje roku bylo vypsáno výběrové řízení na dodavatele a v polovině března začala samotná rekonstrukce. Původní mostní objekt byl úplně odstraněn. Nový most je založen na 6 mikropilotech, které jsou opřeny do skalního podloží. Most je tvořen římsami z lícových prefabrikátů a zábradlím se svislou výplní po obou stranách. Součástí rekonstrukce byla i přeložka kabelů CETIN a veřejného osvětlení, které vedou v boční části mostní konstrukce. Koryto náhonu bylo vyčištěno a zpevněno lomovým kamenem. Po dobu rekonstrukce byl povolen přístup pouze pro pěší. Proto byla rekonstrukce naplánovaná tak, aby neomezila provoz během hlavní letní sezóny.

Celkové náklady na opravu mostu se vyšplhaly na téměř dva miliony korun, z toho 1,5 milionu korun pokryje dotace od Středočeského kraje.

Klára Škvorová

Povodí Vltavy zahájilo stavbu protipovodňových opatření v Sázavě

V květnu byla v Sázavě zahájena stavební část protipovodňových opatření. Ochrání životy a majetek 226 obyvatel, 72 staveb a plochu o rozloze 98 tisíc m² na pravém i levém břehu řeky Sázavy. Celkové náklady tohoto opatření činí 66,3 milionu korun, z nichž 56,4 milionu korun představují dotace Ministerstva zemědělství.

Realizace protipovodňových opatření na řece Sázavě k ochraně před povodněmi, hrozcími od stejnojmenné řeky, je připravována v rámci dotačního programu Ministerstva zemědělství 129 260 „Podpora prevence před povodněmi III“, který navazuje na dva úspěšné předchozí programy. „Třetí etapa je věnována technickým protipovodňovým opatřením, především těm preventivním. To se týká právě Sázavy, kde mají tato opatření ochránit povodněmi ohrožované části města na obou březích řeky“, řekl ředitel odboru ministerstva zemědělství Vít Doležálek.

Akce je připravována v součinnosti Města Sázavy jako navrhovatele protipovodňových opatření, státního podniku Povodí Vltavy

jako žadatele o dotaci a investora opatření a Ministerstva zemědělství jako správce programu prevence před povodněmi. „Stavební práce by měly trvat jeden rok a lze tedy očekávat, že na přelomu prvního a druhého čtvrtletí 2018 si město Sázava oddechne nejen od stavební zátěže spojené s realizací stavby protipovodňové ochrany, ale zejména od oprávněných obav z povodní,“ upřesnil generální ředitel státního podniku Povodí Vltavy Petr Kubala.

Projekt je řešen jako kombinace zkapacitnění průtočného profilu toku, který je revitalizován navrácením do původního historického koryta s ohledem na přírodní charakter území, a liniové ochrany na obou březích. Obnova starého koryta řeší zkapacitnění příčného profilu v údolí Sázavy.

Ochrana území levého břehu – Na Závrtku – má podobu nábrežní zdi, která vystupuje 1,1 m nad terén a tvoří pevnou protipovodňovou zábranu i ochranu proti pádu osob do koryta toku. Ochrana území pravého břehu – pod mostem – má podobu protipovodňové hráze s celkovou délkou přes 600 m a výškou do cca 6 m. Vzhledem k tomu, že hráz vede kolem městského sportoviště, je součástí její konstrukce atypické schodiště, které umožní přechod přes hráz.

Hugo Roldán, Povodí Vltavy, s.p.

Restaurant Day v Sázavě

Co je to vlastně Restaurant Day? Tento nápad vznikl ve Finsku, přesněji v Helsinkách v roce 2011, a brzy se rozšířil do dalších zemí. V předem určeném čase (4x ročně) se otevrou tzv. jednodenní restaurace, kde může prakticky každý nabídnout své produkty.

V Sázavě je tato akce již tradiční a první organizátorkou byla Anička. Potom se k ní přidalo pár maminek a vzniklo příjemné setkání,

kde si přichází vyměňují recepty, ochutnávají výtvořiny jiných kuchařů a kuchařek... a do akce se zapojují už i babičky. Vše se odehrává v Domečku Rodinného centra Putti.

Pro milovníky zdravého i méně zdravého jídla to byl letos ráj, ochutnali jsme polévku boršč, kuřecí křidélka, květákové a brokolice muffiny. Žízeň zahnalo několik druhů domácí limonády, ale i příznivci piva si přišli

na své. Sladkou tečkou byly pralinky, mrkvový zákusek a káva. Počasí nám přálo, a to se odrazilo na počtu návštěvníků, kterých bylo příjemně mnoho.

Již nyní se těšíme na příští Restaurant Day a všechny dobroty. Moc děkujeme za přízeň a jménem RC Putti Vám všem přejeme krásné léto!

Iva Danešová

Komunitní centrum Bystřice

Město Bystřice vlastní objekt bývalé administrativní budovy JZD. Z tohoto objektu by do budoucna mělo vzniknout komunitní centrum.

Bude to budova, která bude splňovat nároky těch nejmenších i těch nejstarších. Vedle

knihovny tu budou sociální pracoviště, prostory pro mládež, spolky a další využití úzce související s kulturními a společenskými potřebami občanů Bystřicka.

Vedle budovy vznikne venkovní prostor, který bude využíván jako parkoviště, ale bude

mít i prvky umožňující pořádání venkovních akcí.

Celý projekt vzniká s myšlenkou na co největší využitelnost energií a hospodárny provoz budovy.

ts

Neveklov se zapojil do pilotního projektu Bezpečná škola

Zvýšit bezpečnost dětí, žáků, studentů a personálu škol a školských zařízení je cílem projektu Bezpečná škola. Jako první ve Středočeském kraji se do něj zapojilo město Neveklov. Kromě osvětlení a vzdělávání školského personálu nechal na vlastní náklady ve svých školních objektech namontovat nové mechanické zámkové systémy.

„Vyměnili jsme zámky ve všech třech našich školách, stálo to asi 350 000 korun. Co je to ale proti případnému ohrožení zdraví nebo života,“ uvedl neveklovský starosta Jan Slabý. Investovat do zabezpečení škol se město podle něj rozhodlo bez finanční pobídky státu. Jedním z impulsů byla tragická událost ve škole ve Žďáru nad Sázavou, kde před dvěma lety po útoku psychicky nemocné ženy zemřel šestnáctiletý student. Dalším důvodem pro realizaci bezpečnostních opatření byla nová provozovna na výrobu zámkových systémů, kterou v Neveklově otevřela firma EG-LINE a.s. „Zajímalo mě, kolik lidí zaměstná. Když mi pak majitel představil program firmy a zjistil jsem, že vyrábějí těžko překonatelné zámkové systémy, že jsou v Čechu mechanických zámkových systémů ČR (CMZS) a že se Středočeským krajem a Ministerstvem vnitra připravují pilotní projekt Bezpečná škola, tak jsme se do něj přihlásili,“ dodal starosta.

V rámci zvýšení bezpečnosti město podle starosty kromě nových zámkových a kamerových systémů ve školách investuje také do osvětlení a vzdělávání. „Máme už za sebou takzvané školení problematiky aktivního střežení, kdy policista ze zásahové jednotky vysvětlil školskému personálu, jak se chovat

v případě útoku. S hasičským záchranným sborem jsme nacvičovali simulovaný únik nebezpečné látky spojený s evakuací střední školy a zasedáním krizového štábu,“ popsal Jan Slabý.

Majitel firmy EG-LINE a.s. a cechmistr CMZS Petr Fráz uvedl, že volba zařadit Neveklov do pilotního projektu se nabízela sama. „Jsou zde ideální podmínky – je zde mateřská, základní a střední škola i ubytovací zařízení pro žáky a studenty. Významným podnětem byla samotná architektura školních budov, která dovolila na jednom místě ukázat problémy malého i velkého objektu. Navíc zde máme středisko výroby bezpečnostních zámků, v němž zaměstnáváme lidi se sníženou pracovní schopností,“ shrnul Petr Fráz.

Na základě licencí vyrábí EG-LINE a.s. v Neveklově bezpečnostní uzamykací systémy, které plně vyhovují technické normě ČSN 73 44 00 Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení. Norma nabyla účinnosti 1. září 2016 a metodiku její aplikace do praxe zpracovalo Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Asociací Bezpečná škola, z.s. „Metodika je k dispozici zřizovatelům i ředitelům škol. Podle ní by měly být prvním krokem ke zvýšení bezpečnosti audity škol. Máme na ně i první dotační titul z Ministerstva pro místní rozvoj – v první vlně o něj mohou požádat od 1. 5. do 31. 12. 2017 mateřské a základní školy tvořené třídami 1. stupně s počtem tříd do pěti. Audit vyjde na 10 000 až 20 000 korun. Jeho výsledkem bude materiál, který jasně řekne, jestli daná škola má nějaký problém, a jak ho má řešit,“ uvedl Petr Fráz. Dodal, že podle statistik tvoří 75 procent bezpečnosti škol lidský faktor; režimová opatření, jako uzamy-

kací a přístupový systém nebo kamery, jsou jen podpůrnými prostředky.

Audity zároveň doporučí, jak by se měly aktualizovat školní a provozní řády jednotlivých zařízení. Podle asociace by se aspoň jednou ročně měl provádět praktický nácvik chování žáků a personálu škol v případě ohrožení. „Cvičení s útočníkem by ale mohlo být pro účastníky stresující, tudíž by to bylo spíš kontraproduktivní. Je proto opět potřeba zapracovat na jednotné metodice v rámci republiky, a to pod záštitou policie, která by měla stanovit jasná pravidla i pro obecní policii, jak se chovat v podobném případě,“ dodal Petr Fráz.

Pro Neveklovu, který byl první, probíhají podobné pilotní projekty v dalších čtyřech středočeských městech, ve čtyřech školách v Karlovarském kraji a na několika školách v jižních Čechách.

Cech mechanických zámkových systémů je oborová organizace sdružující podnikatele, fyzické i právnické osoby, které podnikají a působí v oblasti výroby klíčů a montáží mechanických zábranných prostředků – zámkových systémů. V roce 2005 ve spolupráci s Ministerstvem vnitra uvedl do života projekt Bezpečná země, který se snaží vysvětlovat občanům, jak mají správně zabezpečit své nemovitosti. Na něj pak navázal projekt Bezpečná škola.

Asociace Bezpečná škola, z.s. je samostatným, nezávislým, zájmovým a dobrovolným spolkem fyzických a právnických osob vyvíjejících činnost v oblasti bezpečnosti osob a majetku v prostorách školských zařízení. Sdružuje odborníky v oblasti řízení bezpečnosti a rizik.

jt

Neveklovští hasiči mohou zasahovat i na vodě, město jim koupilo motorový člun

Město Neveklov koupilo svým dobrovolným hasičům nový motorový člun. Přispěje ke zvýšení bezpečnosti provozu na nedaleké Slapské přehradě. Hasiči s ním budou vyjíždět k záchranným pracím při mimořádných událostech a v případě potřeby zajistí také hlídkovou službu. Člun včetně vozíku na jeho převážení stál 260 000 korun a město ho zaplatilo ze svého rozpočtu. Na vodu byl spuštěn na konci dubna po slavnostním požehnání, řekl starosta Jan Slabý.

„Na katastru města leží i část vltavských

břehů, o bezpečnosti na vodě pravidelně jednáme se Státní plavební správou a v kontaktu jsme také s pojičným oddělem policie, vodními záchranáři a Povodím Vltavy. Tato spolupráce logicky vyústila v rozhodnutí zastupitelů koupit motorový člun naší jednotce dobrovolných hasičů. Ovládat ho bude pět strojníků, kteří kvůli tomu absolvovali školení na Státní plavební správě a úspěšně složili zkoušku způsobilosti,“ dodal Jan Slabý. Plavidlo bude označeno státní vlajkou a vlajkou JPO 2 Neveklov červené barvy se znakem města, kterou radnice nechala vyrobit. Na základě spolupráce budou hasiči v případě potřeby pomáhat i na katastrech sousedních obcí v povodí Vltavy.

Velitel Sboru dobrovolných hasičů Neveklov Miloš Vrnák doplnil, že člun se bude využívat nejen při pracích na záchranu života, zdraví a majetku. Ve spolupráci s pojičným oddělem policie budou také dohlížet na dodržování pravidel provozu motorových plavidel na Slapské přehradě.

SDH Neveklov byl založen v roce 1876. V roce 2002 se stal poloprofesionální jednotkou s označením JPO 2, která na výzvu Hasičského záchranného sboru Benešov vyjíždí k zásahům nejen v katastru města, ale i v rámci celého okresu. „Vybavenost jednotky je velice dobrá. Máme zásahová vozidla CAS 20 na podvozku Tatra 815, CAS 32 na podvozku Tatra 148 a Avii,“ dodal Miloš Vrnák. Podle starosty Jana Slabého chce město hasičům pořídit ještě dodávku na přepravu osob.

V současné době má neveklovský hasičský sbor téměř 100 členů. Výjezdovou jednotku tvoří 16 členů, kteří drží v pravidelných službách nepřetržitou pohotovost a jsou tak schopni kdykoliv zasáhnout. Neveklovští hasiči mají ročně kolem 60 výjezdů. Nedávno například pomáhali s likvidací požáru budovy v bývalých kasárnách v Benešově nebo s likvidací požáru areálu na recyklaci pneumatik v Bělčicích.

jt

Noc s Andersenem v Neveklově

Foto: Martin Kadeřábek

luprací s místní Základní školou Jana Kubelíka byl o akci opravdu velký zájem a díky ochotě paní ředitelky Mgr. Martiny Štátskové se akce konala přímo ve škole.

Program začal velkou pátrací hrou, ve které děti postupně hledaly indicie, které jim po-

K programu Noc s Andersenem se připojily i děti z Neveklova a zúčastnily se 17. ročníku akce, který proběhl v pátek 31. března 2017. Letos poprvé se pořádání ujala YMCA Neveklov a připravila program pro děti z 1. stupně ZŠ. Díky velmi dobré spo-

mohly odemknout záhadný kufr se vzkazem. Po velké námaze následovala večeře, podávaly se toasty, jablka a minerálka, a to ve školním cvičném bytě. K dobrému zažití po jídle si děti vyslechly čtení z různých knížek, pohádky i dobrodružné příběhy.

Večer pokračoval soutěžním kvízem, pohádkovými hádankami a také krátkým videem o Čtyřlístku a pohádkou Lakomá Barka od Jana Wericha.

Poté už byl čas jít spát. Ale zařadit, aby 32 dětí ve věku od 7 do 12 let jen tak usnulo (a navíc ve škole), dává dost velkou práci. Před spaním děti ještě poslouchaly nově zpracovanou nahrávku pohádky Císařovy nové šaty, a protože stále ještě nemohly usnout, poslouchaly čtení dalších pohádek od Hanse Christiana Andersena.

V sobotu ráno děti vstávaly poměrně brzy, a tak kromě snídaně a společného fotografování stihly i několik dalších her. Díky rodičům dětí byla snídaně velmi bohatá, děti s sebou přinesly buchty, bábovky, záviny, perníky, koláče a další dobroty.

Organizátoři se již těší na příští ročník.

Markéta Doušová, YMCA Neveklov

Velikonoční jarmark v Neveklově

Naši první akcí je vždy Velikonoční jarmark o Bílé sobotě. I letos jsme se tedy na náměstí sešli, i letos nám moc nepřálo počasí, ale přesto se jarmark vyvedl.

Soutěže o nejhezčí osadní vajíčko, kterou již druhým rokem pořádá Kulturní komise Města Neveklov, se zúčastnily dvě osady – Spolí a Neštětice. Vyhrálo Spolí a odneslo si krásný dárkový koš. V soutěži jednotlivců, kterou pořádá náš spolek, pak vyhrála paní Růžena Kotrbová s vajíčkem zdobeným slámou, druhé bylo vajíčko zdobené stylem „madeira“ paní Kadaňové a třetí místo obsadilo krakelované vajíčko paní Skalické. Odměnu dostaly i všechny děti, které se do soutěže přihlásily. Vajíček se sešlo

15 a nejhezčí z nich vybírali návštěvníci jarmarku.

Vajíčka byla ke zhlédnutí na výstavě v infocentru, kterou připravila Andrea Pitelková a Blanka Kopková spolu s neveklovskými krajkářkami. Vystavili jsme tu i vajíčka, která se zúčastnila některého z předchozích ročníků soutěže „O nejhezčí vajíčko“. Spoustu krásných vajíček nám přinesly i neveklovské krajkářky a také paní Dáša Pitelková a Radka Voříšková. Během jarmarku jsme pak dostali další vajíčka, a tak to vypadá, že příští rok budeme muset výstavu nejen zopakovat, ale že ji budeme muset i rozšířit.

Andrea Pitelková,
předsedkyně spolku Nevenia

Týnecké muzeum má novou střechu z modřínu

Do historického objektu zatékalo, a tím docházelo k nevyčíslitelným škodám. Smrkový šindel byl nyní nahrazen bezúdržbovým modřinovým. Výměnu provedl odborník na obnovu kulturních památek Josef Čábel-

ka z Týnce nad Labem, vítěz výběrového řízení. Celkové náklady rekonstrukce střechy jsou 885 538 Kč včetně DPH, z toho 150 000 korun pokryla dotace z programu Ministerstva kultury. Součástí akce je i výstavba hro-

mosvodu, oplechování komína a zhotovení odvětrávacích průduchů. Hrad s rotundou je kulturní památkou pocházející až z 11. století.

lm

V Týnci postaví novou tělocvičnu základní školy

Týnec nad Sázavou získal 30 milionů korun na stavbu tělocvičny v základní škole. Tak vysoká dotace z Ministerstva financí představuje 90 % nákladů. Zbytek, tedy zhruba tři miliony korun, uhradí město.

Nová moderní budova splní i ty nejpřísnější

požadavky na zdravý pohyb. Stavba by měla začít v průběhu června a naváže na už probíhající přístavbu základní školy a celkovou rekonstrukci školního areálu. Její součástí je nové parkoviště, chodníky a více zeleně.

První sportu chtivé návštěvníky přivítá nová tělocvična už příští rok na jaře.

lm

Sázavské sklárny slaví 180 let

Sklárny Kavalier - Sázava - První huť z r. 1837
Litografie Pavla Fořtová-Šamalová

Sázavská společnost KAVALIÉRGlass, a.s. která je předním evropským výrobcem borosilikátového skla, letos slaví 180 let. Nabízí široký sortiment varného skla pro domácnost, průmyslového, laboratorního a technického skla, trubíc a průmyslových aparatur. Výrobky distribuují pod vlastními značkami Simax® a Kavalier® nebo nabízí řešení na míru pod značkou zákazníka. Většinu produkce firma exportuje do více než 90 zemí světa.

První sklářská huť zahájila v Sázavě činnost 5. června 1837. A je spojena se jménem Kavalier, jehož odkazu je věrná do současnosti. Pojďme si zavzpomínat, jak to tenkrát asi všechno začalo. Hodně napoví následující příběh z pera Milana Štědří.

O skláři Františkovi

V jedné staré sklářské huti se na konci 18. století narodil chlapec František. Jeho otec byl šálíř – topič, a tak nechával malého Františka vyhřívat na verštatě u sklářské pece. Jednou v noci, když všichni usnuli hlubokým spánkem, zjevily se nad kolébkou tři krásné panny, zahalené v bílých plachtách. Byly to sudičky. Každá měla zapálenou svíci a nahlas četla z hvězd osud malého Františka. Ta první řekla tichým hlasem: „Ty, Františku budeš pracovitý a spravedlivý a dokážeš veliké věci na tomhle světě!“ Druhá pokračovala: „Najdeš si dobrou ženu a budete mít statečné děti!“ A třetí dodala: „Ale nebudete to mít v životě lehké, lidská závist vám život tůž znepríjemní!“ Sfoukly svíce a zmizely. Kdyby někdo sudičky jen koutkem oka zahlédl, ochrnil by hrůzou.

První se vzbudil Františkovův otec a přiložil do pece. Šmelciř, tavič zkontroloval sklo a zvonem sezval skláře k dílu. František na huti rostl a stal se z něho zdatný pomocník sklářů. Na huť si pro sklo jezdil obchodník Adler. Ten měl krásnou dcerku Toničku. Hrávala si se skleněnými knoflíky

že pozdravuju strejčku vaší Toničku... a já na něj: ty čtveráku, dyť ji neznáš, jak ji můžeš pozdravovat? A von zas: já ji neznám a mám ji rád. Dycky mi ji poutníci tůž chválejí! To víš, chlapi kolem se mu smáli, že kluk už má rád holku a von říkal: Mám ji rád a ani nevím proč.“ Tonička se zeptala: „A jak mu říkáš?“ „Říkají mu František Kavalír.“ Tonička se zamyslí: „František je hezký meno a Kavalír je snad nákej velkej pán?“ „Nejní velkej pán, ale je hodnejch rodičů.“ A co mu za tu práci tatínku dáváte?“ „Dycky pár grošů a on kluk radostí skáče. Je to věru hodnej hoch, práce mu jen hraje v rukách, z toho bude někdy dobrej sklenář. A jestlipak si na toho Františka někdy vzpomeneš?“ Tonička celá zčervenala a špitla: „Já, tatínku, jakživa ne!“

To ovšem Tonička nevěděla, že za pár let bude František Kavalír její muž a že s ním bude přes třicet let žít, někdy dobře a někdy zle.

Totíž po čase se Adlerovi odstěhovali do Těchobuze za práci a starý Adler pracoval s Františkem na jedné peci. Děti se smály Toničke, že bude Kavalírka, a tak posílala Tonička k šípku. Kavalírka Tonička poslechla rodiče: „Tak já si toho Francka vezmu, ale jen vám kvůli.“

Na masopustní neděli byla svatba, jakou žádnej nepamatoval. Muzikanti přijeli až z Čechtic a hráli od pondělka až do pátku vždycky po práci. Všichni v huti tancovali, až byli umdlený. Pak se rozjeli domů a začal všední život.

Kavalírům se narodily krásné děti, a tak se rozhodli, že si s přáteli pronajmou huť ne daleko Sázavy v Ostředku. Jenže to nebylo dobré. František pracoval jako řád, ale jeho společníci si hráli na pány. Nakonec majitel huti pronajal sklárnu jenom Františkovi a ten svoji zručností a pílí začal prodávat sklo do Prahy. Vyráběl křivule a baňky pro

a korálky a otec jí povídá: „Ani sem nevzpomněl, až tejd, když tě vidím, že ty knoflíčky přebíráš, jeden hoch tě z Těchobuze nechá pozdravovat, a ten mi dycky ty knoflíčky, dyž tam přídu, dělá. To je jistě hodnej hoch, jako šotek, všude je a mám ho tůž rád.“ Tonička se zeptala: „A proč mě ten hoch nechá pozdravovat?“ Adler vypráví: „Dycky říká:

lékárníky a chemíky a byl jediný široko daleko. Kavalírům se vedlo dobře. Jednou přijeli páni ze Sázavy a nabídli Kavalírovi místo pro novou, jeho vlastní sklárnu. Bylo to v hlubokém údolí Na Důlich, místo tmavé a vlhké a opředené mnoha pověstmi. To se Františkovi nelíbilo, ale zanedlouho se prodával mlýn Na Káčku v Sázavě. To bylo výborné místo. Po vodě na vorech se dalo vozit dřevo z posázavských lesů, ve mlýně se mohl drtit křemen, který potřeboval František na výrobu skla, a všude bylo slunce a světlo.

Začali tedy stavět sklárnu v Sázavě. Každý den pracoval František na huti, dokud všechno sklo nezpracovali, a zatímco se vařilo sklo nové, chodil pěšky 10 km z Ostředka do Sázavy, aby dohlížel na stavbu a zase se v noci těch 10 km vracel domů, aby mohl ráno pracovat na huti. Nic mu nebylo zatěžko, dokonce prý pracoval na dvou ohnících, a tak se mezi lidmi povídalo o smlouvě s peklem. Nebyla to pravda, však víte – sudičky. Tonička se starala o rodinu a starý Adler vozil sklo koňským potahem do Prahy. Nebyla tehdy ještě železnice ani automobily.

Konečně, v červnu v roce 1837 byla huť hotová. Sázavský farář ji vysvětil, pojmenovali ji po sv. Prokopovi a mohlo se začít pracovat. Kavalírovi čekala spousta práce, mlýn byl zanedbaný a rozpadlý a potřeboval opravit, a také se hodně zadlužili a museli splácet. A jak sudičky předpověděly, lidská závist jim kalila štěstí. Dokonce se museli několikrát soudit, ale všechny soudní spory nakonec vyhráli.

František Kavalír vyráběl výlučně jen technické sklo, stal se tak prvním specializovaným výrobcem v Evropě a získal si uznání odborníků v Paříži, Amsterdamu i v Londýně. Jeho nejlepším kouskem byla výroba alchymistické křivule, větší skleněné baňky s dlouhým zahnutým krkem, tak si ji dal do znaku a ten znak je dnes známý po celém světě.

Kavalír byl už starý a nemocný, tak předal sklárnu svým synům, kteří rozšířili slávu až do Ameriky. Když zemřel, pochovali jej do rodinné hrobky nedaleko sklárny na druhé straně řeky Sázavy. Hrobka nepřežila moderní dobu, byla zbourána a ostatky celé Kavalírové rodiny byly přeneseny do nové hrobky na hřbitov u sv. Anny. Ani stará huť nepřežila stavbu nové moderní sklárny. Ale na jejím místě je dnes dětské hřiště s lezeckou věží a park. Tonička, Františkova dobrá žena, napsala o svém životě krásnou knihu Paměti babičky Kavalírové.

Letos oslavují sklárny Kavalier 180 let své existence. To si František ve své době ani nedovedl představit. Sklárny v jeho době vznikaly a zanikaly v krátkém asi dvacetiletém období podle dostatku dřeva. Sudičky měly pravdu, František ve svém životě dokázal veliké věci a ty ho přežily až do dnešní doby.

První ročník POSÁZAVSKÉHO ½ MARATONU byl úspěšný

V květnu se v Sázavě na Benešovsku sešlo na prvním ročníku Posázavského ½ maratónu téměř 180 běžců a tento počet považují organizátoři v nabitě běžecké termínovce za úspěch. Registrace a zázemí byly umístěny do rekreačního areálu Sázavský ostrov, kde mohly v klidu a s různými atrakcemi strávit závod děti a doprovod účastníků.

Závodní pole bylo nabitě zajímavými jmény, především v ženské kategorii bylo hodně účastníků zvědavých na legendu českého běhu – olympioničku (LOH Atény – maraton) a několikanásobnou mistryni světa v běhu do vrchu Annu Strakovou, která se vrací po mateřských povinnostech. V mužské kategorii bylo hodně zvučných jmen – například mladý atlet Jiří Křeček, vítěz Českého poháru v běhu do vrchu a devátý dorostenec na MS ve skyrunningu.

Ale předem nebylo nic dané – na účastníky čekala trať dlouhá 21,6 km s převýšením 520 m. Startovalo se za slunečného počasí a po 2,5 km běžci opustili město a asfaltový povrch a začala trailová část běhu. Na náročné trati byly pro běžce nachystány tři občerstvovací stanice a příjemné bylo povzbuzování fanoušků na více místech na trati.

Po profilově i technicky náročné trati se běželo opravdu rychle. První tři muži doběhli v rozmezí dvou minut, v celkově nejlepším čase 1:25:15 doběhl Jiří Čivrný. Mezi ženami si výborným výkonem 1:38:30 doběhla pro vítězství Anna Straková.

Na trati bylo samozřejmě mnoho dalších běžců z celé republiky, z nichž někteří si tento běh zvolili jako svůj první ½ maraton a za jejich výkon jim patří velká poklona.

Součástí akce byl i turistický pochod, kde si chodci mohli ujit stejnou trasu jako běžci a využít i občerstvovací stanice. Ohlasy závodníků na první ročník jsou jen pozitivní.

Organizátorem celé akce byl Sázavský běžecký spolek, který tímto zve všechny běžce a turisty na příští ročník, který se uskuteční 8. května 2018.

Richard Strouhal, ředitel závodu

Skleněná ryba plave na vlnách folku, country a bluegrassu

Posázaví není jen vodáctví a tramping – ruku v ruce s nimi jde i muzicírování. S nadšátkou řečeno: Každý člověk „odkojený“ Sázavou je muzikant. A víte, co pak vznikne, když se tu potká jeden milovník folku a country s jedním příznivcem bluegrassu a jedním jazzmanem tělem i duší? No přece Skleněná ryba! A že to tahle povedená trojka umí pěkně rozjet, se můžete přesvědčit na vlastní uši v některé z posázavských hospůdek. Nebo přijďte 15. července na druhý ročník Folk Festu do Společenského centra TÝNEC v Týnci nad Sázavou.

Jádrem kapely Skleněná ryba jsou kytarista Zdeněk Korběl alias Dendy a Jiří Borovička řečený Katar, hrající na kontrabas. Znájí se už od svých 14, 15 let, což je (prosím oba pány za prominutí) pár desítek let. Benjamínka Eliho Němečka s banjem (a občas taky kytarou) mezi sebe přibrali asi před osmi lety. A jak svorně všichni říkají – hledali se, až se našli. „Eli hraje bluegrass, country a folk, trochu taky jazz, Katar hrál folk na kontrabas už na vojně a já, odkojený Sázavou, jsem koketoval v Praze s jazzem. Tento hudební koktejl jsme smíchali v instrumentální trio. A během naší muzikantské pouti jsme nasbírali ještě pár irských skladeb, k tomu jsme přidali nějaké vlastní instrumentálky,“ stručně popsal Skleně-

nou rybu kapelník Zdeněk. Dolní Posázaví je podle něj líhní muzikantů. A není se co divit – ke kolébce trampingu muzika patřila od nepaměti. „Hráli jsme tady opravdu každý s každým. Nakonec jsme zjistili, že my tři si vyhovujeme nejvíc – máme rádi živou, rytmickou hudbu, nabitou energií, žádné „plakánky“,“ dodal Zdeněk.

Zdeněk Korběl jezdil od mala do Posázaví k babičce. S Jiřím Borovičkou se potkával u ohňů a na vandrech. „Hráli jsme ve vlaku i v osadách, občas jsme založili nějakou kapelu, která se časem rozpadla,“ vzpomněl Zdeněk. Jiří přitakává: „V Posázaví je hodně muzikantů, vždycky tady bylo hodně folkových kapel. V Týnci se dokonce konalo krajské kolo Porty, kde jsme vystupovali, ani už nevím pod jakým jménem. Postupem času jsme se k sobě se Zdeňkem vrátili. A nakonec jsme přibrali Eliho, který je z Benešova.“ Na Týnecku hrají dost často, většinou když mají chuť, když se jim prostě chce. „Jsme už sehraní, máme stejný feeling, prostě to cítíme podobně,“ říká Zdeněk. „Stačí nám nástroj, nepotřebujeme světla ani zvuk, hrajeme radši akusticky, to je nejlepší hraní, máte možnost se lépe projevit,“ dodávají všichni svorně.

Když muzika rozdává radost

Každý z trojice muzikantů má své civilní povolání a hudba je pro ně koníčkem. Co pro ně muzika vlastně znamená? „Dobíjí mě, ‚baterky‘, cítím z ní obrovskou pozitivní energii,“ říká Jiří. „Hudba je pro mě uvolněním, dokážu se jí vyjádřit, je to pro mne největší relax,“ dodává Eli. „Muzika je pevnou součástí mého života. Hraju od svých 11 let, už je to nějaký ten pátek. Věnuju se jí hodně a provází mě na všech životních křížovkách. Hudba je dar. A čím jsem starší, tak si to uvědomuju čím dál víc. Beru to jako ohromnou věc, že můžu radost, kterou mi hudba přináší, předávat dál. Navíc jsme

dobrá parta, a to, že si člověk zahraje s kamarády, to je nepřenositelné. Kdo nehraje, ten to nepozná,“ vyznal se Zdeněk.

Mladí podle něj v současnosti za hudbou spíš než do hospůdek míří do barů a klubů. „Hrají na elektrické kytary, zkoušejí v garážích... Když jsme my kdysi vyráželi na vandry, vzali jsme do ruky kytaru a hráli, kde se dalo. Dřív se v každé hospodě sešly dvě, tři kytary. Ale cítíme, že se to mění, že se posluchači začínají vracet,“ říká Zdeněk.

O Skleněné rybě

Skleněná ryba začala „plavat“ v posázavských vodách před rokem. Předtím si trojice muzikantů mohli zájemci poslechnout jako Crazy shoes – název vzešel ze stejnojmenné instrumentální skladby, kterou složil Zdeněk. A proč zrovna Skleněná ryba? Za vším hledej příběh a tento je starý desítky let. „Bydlím v Týnci u soutoku Sázavy s potokem, jako malý kluk jsem byl pořád na rybách. Měl jsem souseda rybáře, který měl doma v kuchyni dvě krásné velké skleněné ryby. Mně se moc líbily a on si ze mě utahoval, že je loví v Sázavě. Prý je tam nejdřív vždycky vypustí, pak je zase chytí a vystaví si je doma ve vitríně. Ta myšlenka se mi zalíbila, připadalo mi to vtipné. Možná čas ukáže, že byl soused průkopníkem zcela nového směru v rybolovu. Vždyť rybáři už dnes často chytají stylem ‚chyt a pusť‘ a soused to povýšil na ‚chyt a dej do vitríny,‘“ směje se Jiří.

Potkat Skleněnou rybu můžete hlavně v některé z posázavských hospůdek. Po roce se vrátí i na týnecký Folk Fest. Jeho první ročník loni kapela otevírala, letos bude záverečnou „třešničkou na dortu“. A jaké mají muzikanti plány do budoucna? Zahrát si na dalších malých hudebních festivalech v Posázaví.

jt

Jitka Krejčárková: Život je pes (vodící)

Říká se, že pes je nejlepší přítel člověka. O vodících a asistenčních psech to platí dvojnásob. Jsou doslova očima, ušima, rukama i nohama svých pánů. Umí převést přes silnici, otevřít dveře, najít schody, podat klíče, přivolat výtah, ohlídat zdravotní stav... Zakladatelka organizace Pes pro tebe z.s. Jitka Krejčárková (Lebedová) z Přestavlk u Čerčan by mohla vyprávět! Od narození je zrakově postižená a svého prvního vodícího psa si vycvičila sama. Od roku 2002, kdy se vycviku vodících psů věnuje profesionálně, poslala její organizace Pes pro tebe „do světa“, tedy k handicapovaným lidem, na 70 vycvičených čtyřnohých pomocníků. Pomáhá jí v tom tým spolupracovníků, včetně profesionálních cvičitelů s dlouholetou zkušeností v tomto oboru: Michaela Drozdová, Michaela Cyprová, Kateřina Tobišková a prap. Jan Václavěk.

Pejsek musí mít z práce radost!

Právě touto filozofií se organizace Pes pro tebe z.s. řídí. Pejsky proto cvičí nenásilnou formou – za pochvalu, hračku nebo jen pro radost cvičitele. Kompletní příprava takového psa trvá zhruba dva roky, pracuje se s ním od dvou měsíců věku.

Všechno začíná už samotným výběrem šteněte. Nesmí být příliš klidné ani příliš živé, nesmí jevit známky strachu nebo přílišné dominance. „Cvičíme kromě labradorských a zlatých retrívrů a kříženců těchto plemen také border kolie. Je to i kvůli tomu, že máme hodně klientů do 35 let, proto cvičíme pejsky temperamentnější a s kontrastním zbarvením (aby je i člověk se zbytky zraku trošku viděl), královské pudly, curly coated retrievery... Vždycky se snažíme, aby se pejsek vybíral pro konkrétního klienta, proto zjišťujeme, jakou má klient představu a jak vypadá jeho běžný režim. Když je člověk aktivnější, měl by mít středně temperamentního pejska, aby ho nepřemotivoval, když je klient klidný, neměl by mít úplně flegmatického psa,“ popsala Jitka Krejčárková.

Vybrané šteně pak jde na takzvanou předvýchovu k jedinci nebo rodině z řad dobrovolníků, kteří se o šteně postarají do jeho mentální vyzrálosti. Naučí ho základním dovednostem, například hygienickým návykům nebo navštěvování veřejných míst. „Pejsek

se musí naučit klasické věci, jako chodit na prověšeném vodítku, na povel si sednout, lehnout, zůstat na místě. Ze speciálních věcí musí umět základy podávání předmětů, soustředit se v rušném prostředí, jezdit dopravními prostředky a učit se nereagovat na jiné psy. Nejtěžší je naučit pejska, aby neuposlechl povel v okamžiku, kdy by to jeho majitele mohlo ohrozit. Například vodící pes by při povelu „před“ neměl člověka navést na překážku a měl

by zůstat stát,“ dodala Jitka Krejčárková. U „předvychovatelů“ je pes zhruba rok a půl, potom nastupuje půlroční speciální vycvik.

Asistenční versus vodící pes

Asistenční psi se cvičí na základě konkrétních požadavků klienta a s ohledem na druh jeho postižení. „Učí se otvírat a zavírat dveře, umí přitáhnout vozík, přivolat výtah, rozsvítit, zhasnout, umí člověku pomoci při sundávání oblečení, dělá mu oporu, když chce třeba přesednout z postele na vozík. Někteří asistenční pejsci umí upozornit neslyšícího, že na něho někdo zazvonil, může upozornit na tekoucí vodu, cinknutí mikrovlnné trouby nebo jiný zvuk v domácnosti i na ulici. Dokáže také diabetikovi hlídat hladinu cukru v krvi,“ řekla Jitka Krejčárková.

Vodící pes pomáhá člověku se zrakovým handicapem. Ve speciálním vycviku se učí na povel zahnout doleva či doprava, převést po přechodu přes vozovku, vyhledat dveře, schody, chodník, tramvajovou zastávku, lavičku... Musí umět zareagovat zastavením na překážku v cestě, obejít pevné i pohyblivé nástrahy a upozornit na překážku ve výši očí svého pána. „Lidi by měli vědět, jak se k takovému psu chovat, když ho potkají. Neměli by na něj mlaskat ani mu dávat pamlsky. Pejska to ruší, což může jeho majitele ohrozit na životě – třeba kvůli tomu nezastaví u obrubníku a vkročí do silnice před auto nebo narazí hlavou na překážku,“ upozornila Jitka Krejčárková.

Vycvičit vodícího psa je časově náročné. To je také jeden z důvodů jejich vysoké pořizovací ceny – pohybuje se kolem 250 000 korun. „Pejsek není stroj, ale člověk se na něj musí plně spolehnout. Může se stát, že

po předvýchově, tedy v roce a půl, se něco „pokaží“ a pro speciální vycvik už pes vhodný není. Tyto náklady nikdo nehradí, úřad práce zaplatí pouze vodícího pejska, který složí zkoušky způsobilosti a projde zdravotními testy,“ posteskla si Jitka Krejčárková. Vycvik asistenčních psů pak hradí sponzoři. Brzy by se to mělo změnit, i když schválená změna legislativy je podle Jitky Krejčárkové diskutabilní.

Hledají se dobrovolníci

„Naším největším problémem je teď nedostatek předvychovatelů. Hledáme dobrovolníky z řad běžné veřejnosti, kteří by byli ochotni a chtěli by si vzít pejska na předvýchovu. Každoročně v červnu pořádáme setkání držitelů vodících psů, jehož součástí je i seminář pro předvychovatele, kde mají možnost vidět, co to obnáší,“ dodala. Předvýchova pejsků probíhá pod dohledem odborníků, kteří své budoucí svěťence pravidelně navštěvují a usměrňují jejich základní vycvik. Předvychovatelem nemůže být člověk, který si psa vezme jako mazlíka. Musí to dělat s tím, že má psy rád, ale chce je také něco naučit. Musí být jejich partnerem,“ upozornila Jitka Krejčárková.

Život je pes

Pro Jitku Krejčárkovou ale toto rčení nezní vůbec hanlivě. Naopak. Psi jsou víc než dvě desítky let jejími nepostradatelnými pomocníky i kamarády. Kromě malého křížence měla nebo má labradorského retrívr, belgického ovčáka malinois i papilona a vždy si je dokázala sama vycvičit – v roce 1997 vyhrála s labradorkou Ivou Mistrovství ČR ve výkonu vodících psů. S nadsázkou řečeno dokázala svůj handicap povýšit na výhodu. „Dokážu si představit potřeby klientů ve všech směrech,“ vysvětluje s úsměvem, proč pro ni vycvik vodících psů není jen práce, ale zároveň i koníček. A mimoděk připomene také své úspěchy na poli agility, tedy sportu pro psy podobnému koňskému parkuru, v němž se probojovala až na mistrovství světa.

V poslední době ji ale mnohem víc zaměstnává její šestnáctiměsíční syn. „Po narození malého to bylo náročné. Začala jsem psy znovu trénovat, když měl 10 měsíců. Je to pro mne odpočinek – manžel syna pohlídá a já jdu cvičit se psem nebo si zajezdit na koni. Předtím jsem byla zvyklá trénovat třikrát týdně a každý víkend jsem jezdila na závody,

➤➤➤

teď si zatrénuju tak jednou za 14 dní. Trochu se mi stýská," připustila.

Když se včívku vodicích psů věnovala naplno, „baterky“ si dobíjela při agility. Jak však podotýká, až tak náročný pro ni není samotný trénink psa jako práce s klientem. „Pokud člověku chybí ‚šestý smysl‘, a to jak zdravému, tak se zdravotním handicapem, můžete mu stokrát opakovat, co a jak má se psem dělat, a stejně to udělá špatně. Pak nezbývá, než ho to naučit mechanicky,“ popsala. Radost jí nedávno udělala jedna klientka.

„Paní se zbytky zraku měla 17 let trpasličího pudla. Když o něj přišla, náhodou mi zavolala. A shodou náhod to bylo v době, kdy jsem měla ve včívku královského pudla. Přišlo mi, že ti dva na sebe čekali. Pes od první chvíle s tou paní fungoval. To si pak říkáte, že přesně pro tento okamžik to dělám,“ přidala Jitka Krejčárková nedávnou historku.

Pes pro tebe z.s.

Pes pro tebe z.s. se zabývá výcvikem vodicích psů pro nevidomé, asistenčních a signálních psů pro osoby s tělesným postižením

či jiným onemocněním. Je členem evropské asociace European Guide Dog Federation (EGDF) a mezinárodní organizace ADEU Assistance Dogs Europe (ADEU), které sdružují subjekty zabývající se výcvikem vodicích a asistenčních psů. Jeho činnost je závislá na finanční a materiální pomoci dobrovolníků, partnerů a sponzorů. Spolek pořádá také přednášky a ukázky pro školy, organizace sdružující lidi s postižením i veřejnost. Bližší informace jsou na www.pesprotebe.com.

jt

Železniční výtopna Ledečko se probouzí k novému životu

Autor modelu Petr Šarf

Vdechnout nový život zpustlé výtopně na nádraží v Ledečku se pokouší Spolek Posázavský Pacifik. Plánuje zde obnovit stání pro kolejová vozidla, vodárenskou věž, kterou by mohly využívat parní lokomotivy při nostalgických jízdách regionem, rekonstruovat unikátní studnu a vybudovat také zázemí pro turisty. Kolik to bude stát, by měl ukázat projekt, který spolek nechá vypracovat. Odhadem to budou miliony korun, bez dotace proto rekonstrukce nebude možná.

„Výtopna v Ledečku je známá v celé republice, a to díky železničním modelům, které se podle ní vyrábí. Není se co divit – výtopna leží v centru turistické oblasti Posázaví, v romantickém prostředí mezi dvěma tunely, v sousedství meandru řeky Sázavy. Jsme přesvědčeni, že by tato nádherná industriální stavba měla být zachována jako součást historie posázavské železnice,“ říká předseda spolku Lumír Běhal.

Výtopna leží na původní trati Čerčany – Kolín s odbočkou do Kácova. Sloužila pro základní provozní údržbu lokálových strojů. Do provozu byla uvedena v roce 1901. Součástí objektu je také vodárna. „Chtěli bychom ji využívat, protože při jízdě parních lokomotiv v nostalgickém železničním provozu je potřeba voda. A kde ji doplňovat? Klasické zdroje jako vodní jeřáby od tratí zmizely a pomáhat nám musí hasičské cisterny. Věříme, že se výtopnu jednou podaří opravit. Přes zimu by tam mohlo být deponováno nějaké železniční vozidlo. V letní sezoně bychom tam prováděli turisty, aby si dokázali představit, jak vodárna fungovala a k čemu sloužila. Zároveň by tam bylo při-

ležitostné posezení, občerstvení, prostor pro promítání a výstavy,“ přiblížil záměry Lumír Běhal.

Spolek Posázavský Pacifik koupil ledečkovskou výtopnu už ve špatném stavu v roce 2009, neměl už ale dost peněz ani sil na její rekonstrukci. Objekt dál chátral, spadla část střechy výtopny a začala se bortit střecha vodárenské věže. Správa železniční dopravní cesty letos upozornila spolek, že výtopna by mohla ohrozit bezpečnost železničního provozu. Bylo nutné konat. Členové spolku v rámci brigád odstranili zbytky střechy výtopny a její zdi zpevnili železobetonovým věncem. Sundali také rozpadlou střechu vodárenské věže, zachovali v ní původní nýtovanou vodárenskou nádrž, kterou by po nezbytných opravách chtěli v budoucnu využít jako vodní rezervuár pro parní lokomotivy a provoz výtopny. S pomocí dobrovolníků částečně vyčistili také unikátní kamennou studnu, která by mohla být ozdobou plánované terasy. „Teď jsme ukončili první fázi statického zabezpečení stavby a necháme vypracovat plány celkové rekonstrukce, abychom znali rozpočet a mohli požádat o peníze z kraje nebo Evropské unie. Zatím opravy financujeme ze svého,“ dodal Lumír Běhal.

Demolice hrozila před časem také vodárenské věži v Čerčanech, která byla typickou ukázkou promyšleného systému železničního vodního hospodářství na dráze císaře Františka Josefa postavené v roce 1871. Po zaústění místních posázavských tratí z Jílového a Ledečka se z čerčanského nádraží stal významný dopravní uzel. Blízkost řeky Sázavy v této lokalitě zaručovala záso-

bu kvalitní měkké vody pro parní lokomotivy. Po ukončení parního provozu na přelomu 70. a 80. let 20. století vodárenské zařízení ztratilo svůj význam a i s celou věží chátralo. Před zbouráním tuto významnou regionální památku zachránili členové Posázavského Pacifiku. Díky vstřícnosti odpovědných pracovníků drah, hlavního projektanta stavby IV. železničního koridoru a zástupců obce se podařilo objekt odkoupit a proměnit v železniční muzeum s klubovnou a zázemím Posázavského Pacifiku. Spolek získal na rekonstrukci dotaci 1,8 milionu korun ze Strategického plánu LEADER. „Postupně pokračujeme i s rekonstrukcí okolí věže – dokončujeme parkovou úpravu, budujeme stání pro auta návštěvníků. Rádi bychom tam postavili i originální historický vodní jeřáb – grán, který by mohl sloužit v kombinaci s dřevěnou kádí s uzavřeným oběhem vody jako fontána,“ poznamenal Lumír Běhal.

Spolek Posázavský Pacifik vznikl v roce 1998. Snahou této neziskové organizace je seznamovat veřejnost s krásami, tradicemi i současností posázavské železnice a jejího okolí. Má zhruba dvacet aktivních členů, z nichž většina pracuje v různých profesích na železnici. Finanční prostředky na hlavní činnost spolek získává z vkladů a členských příspěvků, brigádnickou činností, sponzorskými dary a v neposlední řadě prostřednictvím dceřiné společnosti Posázavský Pacifik – doprava s.r.o., která mimo jiné pronajímá kolejová vozidla a nabízí poradenství v oboru železniční dopravy, provozování dráhy a drážní dopravy.

jt

Votické motýláríum nabízí netradiční pohled na okřídlené obyvatele českých zahrad

V oázu klidu pro návštěvníky i obyvatele města a místem pro hry dětí se proměnily bývalé skleníky v centru Votic. Ochrana fauny ČR zde vybudovala unikátní motýláríum, které je prvním svého druhu v Česku i střední Evropě. Po loňském zkušebním provozu, kdy si ho prohlédlo na 3 000 lidí, se „naostro“ otevře 3. června. Kromě pozorování života okřídlených obyvatel českých luhů a zahrad si návštěvníci budou moci třeba zahrát velké motýlí pexeso, podle daných klíčů určovat druhy motýlů, vyfotit se v maketě housenky či jen tak posedět na lavičce a kochat se pohledem na rozmanitost přírody.

„Začínáme první rok ostrého provozu. Velkou změnou je zasíťování skleníků, takže

motýli nemohou uletět a budou se tu množit. Rozjedeme chovné programy a slibujeme si od toho rozšíření pestrosti druhů,“ řekl ředitel a zakladatel Ochrany fauny ČR o.p.s. Pavel Křížek. Nejlepší dobou k pozorování jsou podle něj prosluněné dny v letních měsících, protože při dešti motýli nelétají. V červnu a září bude motýláríum otevřeno o sobotách, nedělích a svátcích od 10:00 do 17:00 hodin, v červenci a srpnu denně, a to od pondělí do pátku mezi 9:00 až 17:00 a v sobotu, neděli a o svátcích mezi 10:00 až 17:00 hodinou. Komentované prohlídky začínají vždy v půl a celou hodinu. Skupiny 10 a více osob je nutné předem objednat na telefonním čísle 603 549 125.

Projekt motýlária připravovala Ochrana fauny ČR tři roky. Podle Pavla Křížka žije v České republice na 3 500 druhů motýlů, spatřit je ve volné přírodě je ale čím dál vzácnější – na jejich populaci se negativně podepsalo špatné zemědělské a lesní hospodaření. Používá se hodně chemie a mizí původní motýlí stanoviště. S partou podobně nalaďených nadšenců se to proto rozhodl změnit.

Votické skleníky o rozloze kolem 1 100 m²

v posledních 25 letech, po uzavření zdejšího zahradnictví, chátraly. Pod rukama dobrovolníků se proměnily v unikátní kout přírody s různými biotopy. Rozdělují je chodníčky, je tu jezírko s lávkou, zastřešená učebna, sklad i odchovna motýlů. Součástí areálu jsou voliéry pro expozici trvale handicapovaných ptáků. Na své si přijdou obdivovatelé motýlů i při zhlédnutí dvou unikátních výstav fotografií a kolekce motýlů zapůjčených ze sbírek muzeí. Pestrou směsí lučních květin a trav byl oset i přilehlý dvouhektarový sad s potůčkem, tůňkami pro obojživelníky a mokřadní loukou, kterou spásají ovce.

Plány tvůrců motýlária jdou ale ještě mnohem dál. Pustili se do budování motýlích rezervací v otevřené přírodě, které jsou přizpůsobeny potřebám jednotlivých motýlích druhů. V současnosti jich mají sedm na Příbramsku a Sedlčansku. Další plánují pořídit z peněz vybraných na vstupném v motýláríu. Pro každou rezervaci také shánějí partnera, který by nad ní převzal záštitu.

Více informací je na www.ochranafauny.cz. jt

Regionální muzeum v Jílovém vystavuje královské koruny Karla IV.

Foto z archivu P. Juřiny

Nejvýznamnější klenoty a symboly středověkého křesťanského světa – koruny, kterých Karel IV. jako panovník dosáhl, představuje výstava Karlovy koruny a korunovace, která je k vidění v Regionálním muzeu v Jílovém u Prahy. Hlavními exponáty jsou repliky říšské císařské a české královské koruny, které pro Středočeský kraj vytvořil turnovský zlatník Jiří Urban. V červenci doplní kolekci korunovačních klenotů Otce vlasti takzvaná Železná koruna italských králů a královská koruna Svaté říše římské, které pocházejí ze soukromé sbírky.

„Tato ucelená kolekce královských korun byla poprvé prezentována letos v pražském Karolinu na výstavě Magičti Lucemburkové,“ řekla ředitelka Regionálního muzea v Jílovém u Prahy Šárka Juřinová. Zázitek z výstav podle ní ještě umocní skutečnost, že všechny koruny budou prezentovány v přenesené replice karlštejnské kaple Svatého kříže.

Jílovské muzeum připomnělo Karla IV. už loni u příležitosti 700. výročí panovníkova

narození úspěšným projektem Karel IV. – Zlato pro Korunu. Mimo jiné připomněl, že ze zdejších dolů získával král český a císař římský peníze na své korunovace, stavby i cesty.

Repliky říšské císařské a české královské koruny jsou podle odborníků nejzdařilejšími kopiemi originálů, které jsou nádhernou ukázkou mistrovské dovednosti středověkých zlatníků a šperkařů. Nechal je vyrobit Středočeský kraj a obě jsou uloženy v Galerii Středočeského kraje v Kutné Hoře. Železná koruna italských králů a královská koruna Svaté říše římské pocházejí ze soukromé sbírky, která je součástí projektu Magičti Lucemburkové a jílovskému muzeu je zapůjčil jeho autor Oldřich Beneš.

Císařská koruna je nejvýznamnějším symbolem svrchované panovnické moci ve středověké Evropě a byla vytvořena v 10. století pro císaře Otu I. Velikého a upravována v 11. a 12. století. Vyrobená je z ryzího zlata, váží 3,5 kg a zdobí ji 169 drahých kamenů a tisícovka perel. Svoji podobou navazuje na byzantskou tradici, korunu tvoří 8 desek s filigránem a smaltu s biblickými motivy. Číslo 8 je zde symbolem věčného života a spásy podle Kristova zmrtvýchvstání osmého dne velikonočního týdne. Karel IV. ji získal od synů zemřelého císaře Ludvíka Bavora roku 1350 a nechal ji převést do Čech, kde byla nejdříve uložena na Pražském hradě, po dokončení Karlštejna pak v hradní kapli Svatého kříže, jejíž výzdoba symbolizuje nebeské vojsko světců a světic

jako ochránců koruny, říše i království. Touto korunou byl Karel IV. korunován v Římě hned dvakrát, a to o Velikonocích roku 1355 a znovu pak při císařské korunovaci své čtvrté manželky Alžběty Pomořanské v roce 1368. Dnes je originál koruny trvale uložen ve Vídni v císařském hradě Hofburg.

Dalším vystaveným klenotem je replika Svatováclavské koruny, symbolu české státnosti a svrchovanosti panovnické moci českých králů. Byla vyrobena na přímý pokyn Karla IV. v polovině 40. let 14. století a v neděli 2. září roku 1347 s ní byl Karel ve Svatovítském chrámu prvním pražským arcibiskupem Arnoštem z Pardubic slavnostně korunován. Koruna vytvořená ze zlata, pocházejícího převážně z jílovského zlatonosného pásma, má výšku i šířku 19 centimetrů, váží 2,36 kg a zdobí ji drahé kameny mimořádné

Foto z archivu P. Juřiny

velikosti a krásy. Podle vůle Karla IV. byla uložena ve zvláštním prostoru Svatovítské katedrály na lebce sv. knížete Václava jako věčného ideálního panovníka a nebeského ochránce Českého království.

Takzvaná Železná koruna italských králů byla vyrobena pro langobardské krále mezi 5. až 9. stoletím v severní Itálii, je ze zlata, má průměr pouhých 15 centimetrů a váží půl kilogramu. Pojmenování „Železná“ získala po údajném hřebu z Kristova kříže, jenž měl být její součástí. Karel IV. s ní byl koru-

nován při své první císařské jízdě 6. ledna 1355 v Miláně.

Kopie královské říšské koruny má nejbližší k originálu, a to použitým materiálem, kterým je tak jako u původního klenotu pozlacené stříbro. Korunu, kterou zdobí antické gemy z přírodních kamenů, nechal vyrobit Karel IV. před polovinou 14. století v Praze a korunován s ní byl 25. července 1349 v Čáchách. Zde je také uložen originál na relikviáři svatého Karla Velikého.

Výstavu v jílovském muzeu doplňuje textová a obrazová část, seznamující nejen se vznikem a historií jednotlivých korun, ale i s korunovacemi Karla IV. a s koncepcí, symbolikou a mystikou jeho vlády jako českého krále i císaře Svaté říše římské.

Expozice byla návštěvníkům otevřena 6. května 2017, ucelená kolekce všech replik korunovačních klenotů Otce vlasti zde bude vystavena poslední měsíc, tedy od 2. do 31. července 2017.

jt

V Kamberku se opět rýžovalo zlato

V sobotu 20. května se v Kamberku konal již čtvrtý ročník pochodu Cesta za zlatem, který zahájil celostátní kampaň Týden geoparků. Přes 130 dospělých i dětí vyrazilo na jednu ze tří tras zakončených rýžováním zlata. Akce pod hlavičkou národního geoparku Kraj blanických rytířů připravil Český svaz ochránců přírody Vlašim ve spolupráci s obcí Kamberk a Českým klubem zlatokopů.

Největší zájem byl již tradičně o nejkratší dětskou trasu s úkoly. Hlavní atrakcí pochodu byla jako každý rok „škola zlatokopů“, kde instruktoři z Českého klubu zlatokopů učili účastníky rýžovat zlato. Právě vlastnoručně vyrýžované zlatinky si nakonec odnesl každý, kdo se o to pokusil.

Doprovodný program byl letos zase o něco bohatší. Kromě tradiční prohlídky obou částí Muzea venkova připravili Kamberští novou atrakci. Místní Sbor dobrovolných hasičů ve slavnostních uniformách předváděl historickou hasičskou stříkačku, která nadchla děti i tatínky. Do akce se zapojil i nedaleký Městys Načeradec. Účastníci delší trasy pochodu byli zase jedním z prvních návštěvníků nově otevřené expozice Okénko do života našich předků v bývalé solnici.

Lví podíl na pohodové atmosféře akce mělo

příjemné prostředí BioFarmy Dolejší Mlýn. Ta účastníkům poskytla nejen příležitost k pozorování oslíků, slepiček, koz, králíků a dalších domácích zvířat, ale i skvělé občerstvení a zázemí pro celou akci. V cíli účastníci dostali pamětní placku s permoníkem Rudou a diplom na památku.

„Před čtyřmi lety jsme hledali způsob, jak lidem připomenout historii dolování zlata v Kraji blanických rytířů. Dnes už málokdo ví o slavné historii zlatodolu Roudný, se kterou jsou spjaty i dějiny městečka Kamberk. Akce se ujala a každý rok přiláká o něco více návštěvníků. Pro mě osobně to znamená hlavně spoustu příjemně nachozených kilometrů při mapování a značení tras a samozřejmě setkání s fajn lidmi,“ řekla Kateřina Červenková z pořadající organizace ČSOP Vlašim.

Čtvrtým ročníkem vyčerpal pochod všechny světové strany a podle sdělení organizátorů se příští – již pátý – ročník vydá opět směrem na zlatodůl Roudný, kde začal. Akce byla součástí celostátní kampaně Týden geoparků, kterou podpořilo Ministerstvo pro místní rozvoj.

O národním geoparku Kraj blanických rytířů
Termín geopark označuje území, které po-

skytuje obraz o vývoji Země a představuje ho návštěvníkům zajímavým způsobem. Národní geopark Kraj blanických rytířů byl vyhlášen v roce 2014 na pomezí tří krajů – Středočeského, Jihočeského a Kraje Vysočina. Páteř geoparku tvoří Blanická brázda v úseku od města Mladá Vožice po město Sázava, na západě dosahuje nejdále k městu Votice a na východě k městu Ledeč nad Sázavou. Hlavními přírodními fenomény, které chce geopark představovat návštěvníkům, je geologický zlom Blanická brázda, údolí řeky Sázavy, hadcové lokality a pozůstatky po historické těžbě nerostných surovin. Řídícím subjektem geoparku je Český svaz ochránců přírody Vlašim.

Více na www.blanicti-rytiri.cz.

Barbora Hozová

Ve Vlašimi byli vyhlášeni tři noví Blaničtí rytíři

Na Velký pátek 14. dubna byly ve Vlašimi vyhlášeny výsledky ankety Blanický rytíř. Toto čestné ocenění každoročně získávají tři fyzické osoby, které se významně zasloužily o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka. Letos jej získali Jiřina Holá z Louňovic pod Blánkem, doc. PhDr. Lydia Petráňová, CSc. z Prahy a Mgr. Miloš Povolný z Vlašimi. Ocenění udělují navrženými kandidáty zástupci neziskových organizací Podblanicka a v letošním roce porota vybírala z 29 nominací.

Paní **Jiřina Holá** z Louňovic pod Blánkem získala ocenění zejména za mimořádný přínos k dokumentaci regionální historie. Paní

docentka **Lydia Petráňová** z Prahy byla oceněna za celoživotní dílo, zejména za mimořádný přínos k poznání historie a kulturního vývoje Podblanicka. Čestnou cenu Blanický rytíř za celoživotní dílo získal také pan magistr **Miloš Povolný** z Vlašimi, zejména za mimořádný přínos k rozvoji kultury na Podblanicku a pedagogickou činnost. Od počátku vyhlášení v roce 1999 obdrželo ocenění neziskových organizací již 53 osobností.

Už teď se přijímají nominace na Blanického rytíře za rok 2017, kteří budou vyhlášeni na Velký pátek 30. března 2018. Nominována může být fyzická (nikoli právnická) osoba, která se významně zasloužila o ochranu a rozvoj

přírodního a kulturního dědictví Podblanicka, a to za mimořádný čin v uplynulém roce (případně dokončený v uplynulém roce) nebo za celoživotní dílo (ve výjimečných případech může být ocenění uděleno i in memoriam). Nominaci může podat kdokoli, tedy jednotlivý občan, obec, zájmový spolek písemně na adresu: Podblanické ekocentrum ČSOP Vlašim, Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim (e-mail: vlasim@csop.cz). Nominace musí obsahovat titul, jméno a příjmení kandidáta, datum jeho narození, odůvodnění nominace a jeho kontaktní adresu popř. telefon. Uzávěrka nominací je koncem února 2018.

jt

Léto v Posázaví nemusí být jen o toulkách přírodou, návštěvách památek nebo sportovních výkonech. Na své si přijdou také milovníci kulturních a společenských akcí. Stačí si vybrat – třeba Vám přijde vhod některý z níže uvedených tipů. Nebo zalistujte v **Kalendáři akcí** na www.posazavi.com.

TÝNEC NAD SÁZAVOU

Hrad Týnec

Až do září tohoto roku probíhá výstava originálních knižních miniatur **Libora Michálka – Humor v knižní vazbě**

V červnu a červenci vystavuje v galerii muzea svoje obrazy **malířka Jarmila Janůvová** a **Růžena Horová** potěší návštěvníky krásnými **šperky z polodrahokamů**

Až do září budou svítit ze zdi hlavního sálu usměvavá sluníčka Honzy Volfa. Na výstavě **Láska je radost srdce** jsou k vidění jeho velká plátna, kresby, knížky básní a spousta kalendářů a notýsků

V druhém patře věže je letos nově nainstalována výstava sochaře PhDr. **Ludka Vondry – Křížová cesta**

Letní divadelní scéna v Posázaví:

- 8. července – Jan Hrubec, Dřevěné divadlo – O princí z knížky
- 15. července – Bára Čmelíková, Bářino toulavé divadlo – Strašidýlko Bačkůrka, aneb jak se Bačkůrka skamarádil
- 22. července – Divadlo Kapsa – Jak si Kuba Marjánku zasloužil
- 29. července – Jarmila Vlčková, Divadlo U staré herečky – Líná Liduna a tři přadleny
- 12. srpna – Jan Bílek – Zlatovláska
- 19. srpna – Divadlo ŠUS – Ulhaná princezna

Městské slavnosti Týnecký stěp

5. srpna – pohádky pro děti, šermířská

vystoupení, středověká hudba, tržště, sokolnické ukázky, dílny pro děti, předvádění řemesel, soutěže, prohlídky hradu, věže a všech výstav, ohňová show.

6. srpna – pohádky pro děti, šermíři, středověká hudba, sokolnické ukázky, tržště, dílny pro děti

Netopýří noc na hradě v Týnci

26. srpna – pozorování kolonie netopýra velkého ve věži, vycházka k řece s ultrazvukovými detektory.

Ochotnický divadelní festival

2. září – odpoledne plné pohádek, písniček a šermířských vystoupení

Hotel TÝNEC

15. července – **Folk Týnec Fest II.** – proslulá zahrada Hotelu Týnec, kde začínal Folkový Kvítek i Sázava fest, tentokrát přivítá čtyři místní kapely (Ostří Bobři, Dotyky, Spolektiv a Skleněná Ryba)

26. srpna **8. Rock Týnec fest** – vystoupí Toy (hard rock), Czech it (alternative pop), Cuba ze (crossover), Tns (hard rock)

VOTICE

Zahájení turistické sezóny v klášteře sv. Františka z Assisi. Od 1. června do 30. září otevřeno každý den kromě pondělí. Stálé expozice: Ze života františkánů, Bitva u Jankova (Jankow 1645) – interaktivní expozice vhodná i pro děti, Město Votice a osobnosti Voticka, Galerie sv. Františka se sakrálním uměním

Sezónní výstavy:

3. června až 30. července – Výstava obrazů Lucie Novotné

13. června až 30. září – Retro výstava modelů autíček

1. srpna až 30. září – Výstava obrazů Ljuby Vitkovské

SÁZAVA

Sázavský ostrov

23.–24. června – Slunovrat – festival písničkářů a populárních interpretů (Richard Müller, Aneta Langerová, Xindl X, František Nedvěd, Bratři Ebenové, Pavel Callta, Ivan Mládek & Banjo Band, Neřež & Kateřina Košcová, Všichni Svatí, Thom Artway, David Stypka & Bandjeez)

17. června – NOVA CUP – jeden ze sedmi závodů horských kol pro každého bez omezení věku a tělesné kondice

STŘÍBRNÁ SKALICE

Letní kino

19. srpna – **Dívčí válka** – úspěšná komedie Františka Ringo Čecha. Hrají: František Ringo Čech, Mojmír Maděrič, Jiří Štedroň, Roman Skamene, Oldřich Navrátil, Petr Martinák, Sandra Pogodová, Martina Šťastná, Anna Kadeřávková, Marta Olšrová a další. Předprodej vstupenek zahájen 9. června.

Cvičení na podporu léčby Adámka Hrdého

V Mateřském centru Hvězdička proběhla v květnu speciální cvičicí akce na podporu léčby Adámka Hrdého, kterou organizovala Bc. Markéta Blechová.

Adámek trpí Merosin deficitní kongenitální svalovou dystrofií. Ochablé svaly čtyřletému klučkovu absolutně neumožňují pohyb bez elektrického vozíku. Nyní je zde naděje v podobě nákladné léčby v zahraničí, rodiče se snaží získat prostředky na léčbu všemi dostupnými prostředky.

A proto proběhlo toto cvičení pod vedením Markéty Blechové, která vede ve Hvězdičce

kurzy jógy pro děti a dospělé, tanec s dětmi na těle a cvičení s kočárky. Na této akci se cvičila jóga a zumba dance, kdy výtěžek z akce šel právě na podporu jeho léčby.

Psaly nám i maminky, které se nemohly cvičení zúčastnit, ale chtěly Adámka i tak podpořit. Tato možnost stále je, kdo byste chtěl také finančně pomoci, a to jakoukoli částkou, je možnost zaslat peníze přímo na číslo Adámkova transparentního účtu 2200728097/2010. Pokud se o něm a jeho rodině chcete dozvědět více, můžete se podívat na facebook nebo na webové stránky www.adamhrdy.cz, které založili jeho rodiče, aby se mohli podělit o zkušenosti, informace a úspěchy v boji s touto diagnózou.

Všem dárcům předem velice děkujeme.

MC Hvězdička